

Postup zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji proti živelním pohromám

Jan Drmola

Bakalářská práce
2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jan Drmola**
Osobní číslo: **L19075**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Postup zásahu hasičského záchranného sboru Zlínského kraje proti živelním pohromám**

Zásady pro vypracování

1. Uveďte základní pojmy organizační struktury Integrovaného záchranného systému a Hasičského záchranného sboru České republiky.
2. Analyzujte zásah složky Integrovaného záchranného systému Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje při živelních pohromách.
3. Proveďte rozbor krizové situace povodně a požáru ve městě Zlín a postupu a vybavení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje územního odboru Zlín.
4. Navrhněte opatření a zhodnocení použitých sil a vybavení při povodni a požáru.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. *Krizová legislativa (soubor zákonů)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.,2016. ISBN 9788073806279.
2. Sadílek, Zdeněk. Pálková, Barbora. Kalamár, Štěpán. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, a.s., 2019. ISBN 9788074081927.
3. Višek, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. 1.vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. ISBN 9788074520280.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 5.8.2022

Jméno a příjmení studenta: Jan Drmola

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na postup a vybavení zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji proti živelním pohromám. Práce se skládá ze dvou částí, z části teoretické a části praktické. Teoretická část obsahuje základní pojmy, které se vztahují k ochraně obyvatelstva, integrovanému záchrannému systému, hasičskému záchrannému sboru České republiky, jednotkám požární ochrany a k vybraným mimořádným událostem. Praktická část obsahuje charakteristiku Zlínského kraje a rizika, která v tomto kraji mohou nastat. Následuje analýza zásahu složky integrovaného záchranného systému Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji proti vybraným živelním pohromám. Dále se v této části popisuje rozbor krizové situace na vybranou mimořádnou událost ve městě Zlín a postup a vybavení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje územního odboru Zlín. V závěru práce jsou uvedeny návrhy opatření, zhodnocení použitých sil a vybavení na vybrané mimořádné události.

Klíčová slova: ochrana obyvatelstva, integrovaný záchranný systém, hasičský záchranný sbor, jednotky požární ochrany, mimořádná událost

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on procedure and equipment of the intervention of the fire brigade against natural disasters in the Zlín region. The work consists of two parts, which are theoretical part and a practical part. The theoretical part contains basic concepts, relating to the protection of the population, integrated rescue system, fire rescue system of the Czech Republic, fire protection units and to selected emergency events. The practical part contains the characteristics of the Zlín region and the risks, that may occur in this region. The following is an analysis of the intervention of the component of the integrated rescue system of the fire rescue system in the Zlín region against natural disasters. This section also describes the analysis of the crisis situation for a selected emergency event in the city of Zlín and the procedure and equipment of the fire brigade of the Zlín region of the territorial department of Zlín. At the end of the work are proposals for measures, evaluation of the forces and equipment used for selected emergency events.

Keywords: population protection, integrated rescue system, the fire brigade, fire protection units, emergency event

V první řadě bych tímto chtěl poděkovat panu prof. Ing. Dušanu Vičarovi, CSc. Jako mému vedoucímu bakalářské práce za cenné odborné rady a připomínky při řešení a zpracování daného tématu. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Bc. Josefu Bambuchovi z Hasičského záchranného sboru ve Zlíně za poskytnutí potřebných materiálů a rad.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I. TEORETICKÁ ČÁST	12
1. OCHRANA OBYVATELSTVA	13
1.1. VÝVOJ OCHRANY OBYVATELSTVA.....	14
1.2. ÚKOLY OCHRANY OBYVATELSTVA.....	15
1.3. INDIVIDUÁLNÍ OCHRANA OBYVATELSTVA.....	24
2. INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	26
2.1. VZNIK A VÝVOJ INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU.....	26
2.2. VYMEZENÍ POJMŮ V IZS.....	27
2.3. LEGISLATIVA IZS.....	27
2.4. STRUKTURA SLOŽEK IZS.....	29
2.5. ÚROVNĚ ŘÍZENÍ V IZS.....	31
2.6. STUPNĚ POPLACHU IZS.....	34
3. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	37
3.1. HISTORIE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU.....	37
3.2. LEGISLATIVA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY.....	39
3.3. STRUKTURA SLOŽEK HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU.....	39
4. JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY ZAŘAZENÉ DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE JEDNOTKAMI POŽÁRNÍ OCHRANY	42
4.1. HISTORIE JPO ZAŘAZENÝCH DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE.....	42
4.2. LEGISLATIVA JPO ZAŘAZENÝCH DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE.....	43
4.3. POSLÁNÍ JPO ZAŘAZENÝCH DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE.....	44
4.4. JEDNOTKA SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ.....	45
5. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	46
5.1. ZÁKLADNÍ POJMY.....	46
5.2. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI VYVOLANÉ PŘÍRODNÍMI VLIVY A ZPŮSOBENÉ ČLOVĚKEM.....	47

5.3.	ŽIVELNÍ POHROMA.....	47
5.4.	POŽÁRY	47
5.5.	POVODEŇ.....	48
5.6.	DRUHY POVODNÍ	48
5.7.	STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	49
5.8.	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZNIK POVODŇOVÉ UDÁLOSTI	50
5.9.	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ NORMA	50
5.10.	ŘÍZENÍ OCHRANY PŘED POVODNĚMI	50
5.11.	PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY PO POVODNI	51
6.	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	52
II.	PRAKTICKÁ ČÁST.....	53
7.	MĚSTO ZLÍN	54
7.1.	HISTORIE MĚSTA.....	54
7.2.	INFRASTRUKTURA MĚSTA	55
7.3.	RIZIKA MĚSTA	57
7.4.	PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ MĚSTA.....	60
8.	ANALÝZA ZÁSAHU SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ZLÍNSKÉHO KRAJE PŘI ŽIVELNÍCH POHROMÁCH.....	61
8.1.	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	61
8.2.	ÚKOLY A ČINNOSTI HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE	62
8.3.	TECHNIKA A VĚCNÉ PROSTŘEDKY HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	70
8.4.	ÚKOLY HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE PŘI MU.....	75
9.	ROZBOR KRIZOVÉ SITUACE POVODŇĚ A POŽÁRU VE MĚSTĚ ZLÍN A POSTUPU A VYBAVENÍ HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE ÚZEMNÍHO ODBORU ZLÍN	87
9.1.	POVODEŇ 1997.....	87
9.2.	POVODEŇ 2006.....	92
9.3.	POVODEŇ 2010.....	99

9.4. POŽÁR 103. BUDOVY ČP. 5658 BÝVALÉHO AREÁLU SVITU VE ZLÍNĚ	103
10. NÁVRHY OPATŘENÍ A ZHODNOCENÍ POUŽITÝCH SIL A VYBAVENÍ PŘI POVODNI A POŽÁRU	107
10.1. NÁVRHY OPATŘENÍ.....	107
10.2. ZHODNOCENÍ POUŽITÝCH SIL A VYBAVENÍ	109
ZÁVĚR.....	111
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	113
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	116
SEZNAM PŘÍLOH.....	119

ÚVOD

Hasičský záchranný sbor je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému. V novém organizačním uspořádání působí od 1. ledna 2001. Jeho základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytnout účinnou pomoc při mimořádných událostech. Dnes již nežijeme v době, kdy ničivé požáry měnily velká města v sutiny a popel, velká voda smetla vše, co jí stálo v cestě, a i při menších rozmarech počasí si lidé kolikrát lámali hlavu, jak vzniklou situaci řešit, neboť nevěděli, jak s těmito živly bojovat. Jen požáry hořících domů vyvolávají stejnou hrůzu i dnes. Právě požáry jsou v České republice každoročně příčinou u více než 160 úmrtí a bezmála 900 zranění. Za posledních 170 let (tak dlouho existují profesionální hasiči) se náš život zásadně změnil, a díky tomu se změnilo i spektrum hasičských zásahů. Tato bakalářská práce se zabývá postupem a vybavením zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji proti živelním pohromám. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou.

První kapitola teoretické části je zaměřena na téma ochrana obyvatelstva v obecné rovině. Je zde stručně popsán vývoj, legislativa ochrany obyvatelstva v České republice. V další části jsou popsána základní opatření k ochraně obyvatelstva, jako je varování, vyrozumění, evakuace, nouzové přežití, ukrytí a individuální ochrana.

Druhá kapitola teoretické části je zaměřena na integrovaný záchranný systém. Představuje základní vymezení pojmů, legislativu, strukturu a úrovně integrovaného záchranného systému.

Třetí kapitola teoretické části se věnuje hasičskému záchrannému sboru České republiky. V kapitole je popsána historie, legislativa vztahující se k hasičskému záchrannému sboru a jeho struktura.

Čtvrtá kapitola teoretické části je zaměřena na jednotky požární ochrany. Popisuje historický vývoj, funkce, legislativa a jednotku sborů dobrovolných hasičů v obecné rovině.

Pátá kapitola teoretické části je zaměřena na mimořádné události v obecné rovině. Jsou zde stručně popsány mimořádné události způsobené člověkem a vyvolané přírodními vlivy. V další části je definována živelná pohroma, požáry a povodně.

V praktické části je nejprve věnována pozornost charakteristice města Zlína. První kapitola praktické části tak popisuje historii i současnost, infrastrukturu, rizika a protipovodňová opatření města Zlína.

Druhá kapitola praktické části je zaměřena na popis zásahu složky integrovaného záchranného systému hasičského záchranného sboru Zlínského kraje při živelních pohromách. Charakterizuje úkoly, činnosti a vybavení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje při povodních a požárech.

Třetí kapitola praktické části je zaměřena na rozbor krizové situace. Konkrétně povodně a požáru ve městě Zlín a postupu a vybavení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje územního odboru Zlín. Je zde popsán rozbor povodně z roku 1997, 2006 a 2010 a požár budovy 103 v továrním objektu bývalého svitu.

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat postup a vybavení zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji při vybraných povodních a požáru a následně navrhnout opatření, zhodnotit použité síly a vybavení.

Pro splnění hlavního cíle byly určeny dílčí cíle, a to popsat úkoly a činnosti Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji při mimořádných událostí a následný rozbor postupu a vybavení zásahu Hasičského záchranného sboru při vybraných povodních a požáru ve městě Zlín.

V teoretické části bakalářské práce je využita metoda deskripce. V práci jsou použity internetové i listinné zdroje.

V praktické části je při charakteristice města Zlína použita metoda popisu. Dále je zde použita metoda kvalitativního výzkumu. Zprávy z terénu o povodních z roku 1997, 2006, 2010 a požáru v budově č. 103 bývalého areálu Svitu byly poskytnuty Hasičským záchranným sborem ve Zlínském kraji Územním odborem Zlín. Tyto zprávy byly použity k popisu postupu a vybavení zásahu a následným navržení opatření, zhodnocení použitých sil a vybavení při zásahu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. OCHRANA OBYVATELSTVA

Ochrana obyvatelstva je širokou „multidisciplínou“, kterou není možné řešit jen jako plnění úkolů civilní obrany, zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva, ale jako soubor činností a úkolů nejenom odpovědných orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob, ale také občanů, které vedou k zabezpečení ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí, v souladu s platnými právními předpisy. Úkoly jednotlivých orgánů jsou nepřenositelné a jejich plnění vyplývá z konkrétních ustanovení právních předpisů.

Jako příklad se uvádí:

- Varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva – gestor Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR).
- Zabezpečení veřejného pořádku – gestor Policie ČR.
- Ochrana života a zdraví obyvatel – gestor Ministerstva zdravotnictví, kraje.
- Zvládání povodňových rizik – gestor Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství a jednotlivých povodňových orgánů.
- Zabezpečení fungování státní správy a samosprávy při mimořádné události nebo krizové situaci – gestor jednotlivých orgánů veřejné správy a další.

Obecnou koordinační roli v oblasti ochrany obyvatelstva plní v souladu s ustanovením § 7 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému Ministerstvo vnitra České republiky. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Základním klíčovým dokumentem ochrany obyvatelstva v České republice je:

- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030.
- Samostatný zákon v České republice doposud chybí. V současnosti je v platnosti pouze Vyhláška č. 380/2002 Sb., *Ministerstva vnitra k přípravě o provádění úkolů ochrany obyvatelstva*.
- V plánovacích dokumentech je ochrana obyvatelstva začleněna v rámci plánů konkrétních činností havarijních plánů, zejména varování obyvatelstva, ukrytí, jodová profylaxe, evakuace obyvatelstva, individuální ochrana osob, dekontaminace, nouzové přežití apod. (Sadílek, Kalamár a Pálková, 2019) (Soubor zákonů, 2016)

1.1. Vývoj ochrany obyvatelstva

Dne 12. srpna 1949 byly podepsány čtyři Ženevské úmluvy o ochraně obětí ozbrojených konfliktů:

- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil v poli.
- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků ozbrojených sil na moři.
- Ženevská úmluva o zacházení s válečnými zajatci.
- Ženevská úmluva o ochraně civilních osob za války.

K ženevským úmluvám náleží dále tyto dodatkové protokoly:

- Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I.).
- Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů nemající mezinárodní charakter (Protokol II.)

Hlavní zásadou všech čtyř Ženevských úmluv je lidskost. (Kalamár, Sadílek a Pálková, 2019)

- **1935-1938** představuje civilní protiletectká ochrana první historickou etapu existence civilní ochrany, která skončila zánikem republiky a vznikem protektorátu Čechy a Morava a Slovenské republiky. Ústředním řízením civilní protiletectké ochrany bylo pověřeno Ministerstvo vnitra.
- **1945-1951** poválečné období je charakteristické likvidací civilní protiletectké ochrany, která probíhala od května 1945 do března 1948.
- **1951-1957** vznik civilní obrany se zaměřením na ochranu proti konvenčním zbraním v případě ozbrojeného konfliktu.
- **1958-1975** plní civilní obrana úkoly a opatření, spojené s ochranou obyvatelstva a národního hospodářství proti použití zbraní hromadného ničení v případě ozbrojeného konfliktu.
- **1975-1989** přechod civilní obrany z resortu federálního Ministerstva vnitra k resortu federálního Ministerstva obrany a snahou právně legalizovat činnost civilní obrany při přírodních katastrofách a průmyslových haváriích v dobách míru.

- **1990-1992** činnosti civilní obrany v podmínkách demokratické České a Slovenské Federativní republiky a samostatné České republiky odrážejí množství systémových, organizačních a legislativních změn.
- **1993-2000** od roku 1993 se hovoří o civilní obraně – gesce Ministerstva vnitra.
- **2001 do současnosti** byl přijat zákon č. 239/2000 Sb., a od této chvíle hovoříme o ochraně obyvatelstva. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

1.2. Úkoly ochrany obyvatelstva

VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ

Na území České republiky existuje trvale riziko vzniku mimořádné události a krizových situací zapříčiněných působením škodlivých a ničivých faktorů, přírodních živlů nebo technologických zařízení. Zdrojem rizika jsou zejména vodní toky a díla, síť silnic a železnic, produktovody a chemické provozy. Riziko značně umocňují nepříznivé klimatické jevy. Nelze také vyloučit vznik ozbrojených konfliktů a teroristických útoků.

Mimořádným událostem a krizovým situacím lze předcházet nebo omezit jejich účinky opatřeními, které povedou ke snížení ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, materiálních a kulturních hodnot, životního prostředí a zdrojů. Základním a jedním z nejdůležitějších opatření realizovaným v oblasti minimalizace následků mimořádné události a krizových stavů je včasné varování a vyrozumění.

Včasné a správné provedení varování a prvotního tísňového informování je jednou ze základních podmínek úspěšné realizace opatření na ochranu obyvatelstva a zahájení komunikace orgánů krizového řízení s obyvatelstvem v ohrožení.

Při hrozbě mimořádných událostí nebo krizových situací nebo po jejím vzniku je také nutno zabezpečit vyrozumění složek integrovaného záchranného systému a jejich příslušníků – pracovníků, orgánů státní správy a samosprávy a dalších institucí v potřebném rozsahu.

Pro zabezpečení varování a vyrozumění je na území České republiky budován a provozován Jednotný systém varování a vyrozumění. Odpovědnost za jeho technické, provozní a organizační zabezpečení má v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb. MV – Hasičský záchranný sbor České republiky.

Z hlediska mezinárodního práva vyplývá realizace tohoto opatření z Dodatkového protokolu I k Ženevským úmluvám ze dne 12.8.1949 o ochraně obětí mezinárodních konfliktů, kde je definováno jako hlášené služby, které jsou uvedeny na prvním místě všech opatření civilní

obranu. V případě válečného konfliktu je technická infrastruktura a obsluhy chráněny touto mezinárodní právní normou. (Kratochvílová, 2005)

VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA

Varování lze definovat jako komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné předání varovné informace o reálně hrozící nebo již vzniklé MU nebo KS obyvatelstvu.

Varovná informace může mít charakter akustický, verbální nebo optický. Varovné informace mají často formu předem stanoveného signálu, po jehož přijetí jsou realizovány smluvené činnosti a ochranná opatření. Po provedení varovného signálu je neprodleně realizováno verbální tísňové informování obyvatelstva, a to prostřednictvím rozhlasu, televize, místních rozhlasů a mobilními rozhlašovacími prostředky mezi které spadají rozhlasové vozy, megafony apod.

Základním prostředkem pro vyhlásování signálů je síť koncových prvků varování jako sirény, místní rozhlas začleněných do Jednotného systému varování a vyrozumění. V České republice je do tohoto systému začleněno přibližně 5800 sirén a místních rozhlasů. Z tohoto počtu je možno dálkově ovládat prostřednictvím Systému selektivního rádiového navěštění přibližně 8000 koncových prvků varování.

Organizační opatření varování obyvatelstva jsou stanovena v „Plánu varování“, který je součástí havarijního plánu kraje jako plán konkrétní činnosti.

Varování zabezpečuje HZS kraje. Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na ochraně obyvatelstva. Z této povinnosti vyplývá odpovědnost obecního úřadu za zajištění varování obyvatel na území obce zákonem č. 239/2000 Sb., § 10 a 15). V případě poruchy koncového prvku začleněného do Jednotného systému varování a vyrozumění je starosta povinen zabezpečit náhradní způsob varování. (Kratochvílová, 2005)

Na území České republiky se pro aktivaci koncových prvků varování využívá celkem tři signálů.

Jedná se o signál:

- Všeobecná výstraha.
- Požární poplach.
- Zkouška sirén. (Kratochvílová, Kratochvílová ml a Folwarczny, 2013)

Charakteristika a použití jednotlivých signálů je upraven Vyhláškou Ministerstva vnitra číslo 380/2002 Sb. (Kratochvílová, 2005)

Koncové prvky varování

Koncové prvky varování jsou zařízení schopná generovat stanovené zvukové varovné signály a vysílat verbální komunikace. Jejich aktivace je možná dálkově ze zadávacích terminálů, nebo místně.

Podle principu činností je dělíme na:

- Rotační sirény.
- Elektronické sirény.
- Místní informační systémy s vlastnostmi elektronických sirén.
- Tísňové informování. (Kratochvílová, Kratochvílová ml. A Folwarczny, 2013)

VYROZUMĚNÍ

Vyrozumění lze definovat jako komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné předání informací o hrozící či již vzniklé MU nebo krizového stavu orgánům krizového řízení, orgánům státní správy a samosprávy, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám dle havarijních nebo krizových plánů.

Zákonná odpovědnost za zabezpečení vyrozumění základních i ostatních složek integrovaného záchranného systému a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků mají v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb., § 5 operační a informační střediska IZS, kterými jsou operační střediska HZS kraje a operační a informační středisko (dále jen „OPIS“) generálního ředitelství HZS.

Hlavním účelem vyrozumění je co nejrychleji zaktivovat osoby určené pro řízení a provádění preventivních opatření nebo opatření k odstraňování následků MU a řešení KS. (Kratochvílová a Folwarczny, 2013)

Lze definovat tyto typy vyrozumění:

- Vyrozumění a povolání složek IZS k provedení konkrétního zásahu.
- Vyrozumění osob (členů krizového štábu, např. hejtmana, primátora, starosty atd.).
- Vyrozumění orgánů a organizací (plošné předávání závažné informace s použitím dostupných komunikačních prostředků s požadavkem zpětného ověření).

Organizační řešení systému vyrozumění orgánů a organizací je především závislé na počtech zařazených subjektů do plánu vyrozumění konkrétního havarijního plánu.

Mezi možná řešení patří:

- Vyrozumění všech zařazených orgánů a organizací z jednoho vyrozumívacího centra.
- Vyrozumění cestou více stálých dispečinků některé ze složek IZS.
- Vyrozumění cestou podnikových dispečinků právnických osob.
- Vyrozumění cestou sdruženého dispečerského pracoviště, kde je na jednom pracovišti sdruženo více profesních dispečinků složek IZS (např. CTV města Ostravy).

Výsledný systém je závislý na konkrétních podmínkách daného území a může být kombinací výše uvedených řešení. Organizační opatření vyrozumění jsou stanovena v „Plánu vyrozumění“, který je součástí havarijního plánu kraje jako plán konkrétní činnosti. (Kratochvílová a Folwarczny, 2013)

Pro zabezpečení úkolu vyrozumění se používají dostupné spojové prostředky, které souhrnně nazýváme komunikační prostředky.

Mezi komunikační prostředky například patří:

- Telefonní spojení v pevné síti.
- Telefonní spojení v sítích mobilních operátorů – zavedení tzv. krizových mobilních telefonů v síti Eurotelu (dnes již Telefónica O2). V rámci krizového řízení byli ministři a reprezentanti klíčových ústředních institucí v ČR, zástupci samospráv obecních, krajských a složky IZS vybaveni mobilními telefony, jež jsou vybaveny KOMBI SIM kartou, která umožňuje pracovat se dvěma čísly – pracovním a krizovým. V okamžiku vyhlášení krizového stavu opravňuje členy krizového řízení v dané oblasti k aktivaci krizového čísla, které má nastavenou vyšší prioritu při komunikaci.
- Rádiové spojení.
- Elektronická pošta.
- Datové přenosy.
- Osobní přijímače (pagery). (Kratochvílová, 2005)

EVAKUACE

Evakuace, jako jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí priority z ohroženého prostoru na jiné území. Je to mimořádné opatření, používané v případech, kdy již nelze účinnou ochranu obyvatelstva zabezpečit jiným způsobem.

Evakuaci z ohrožených prostorů podléhají v zásadě veškeré osoby kromě těch osob, které se podílejí na realizaci evakuace nebo vykonávají v ohroženém prostoru jinou neodkladnou činnost. K jejich ochraně se plánují a provádějí nezbytná ochranná opatření.

Evakuace hospodářského zvířectva a věcných prostředků, předurčených kompetentními orgány státní správy a samosprávy, je prováděna v závislosti na:

- Charakteru a časovém průběhu ohrožení.
- Použití varianty řešení ohrožení (druhu evakuace) a okamžiku jejího zahájení.
- Souhlasu velitele zásahu jednotek provádějících záchranné práce. (Kratochvílová, 2005)

Rozdělení evakuace

Z hlediska doby trvání se evakuace obyvatelstva dělí na:

- **Evakuaci krátkodobou** – kdy ohrožení nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova. Pro evakuované obyvatelstvo se nezabezpečuje náhradní ubytování a nerealizují se opatření k zajištění nouzového přežití obyvatelstva.
- **Evakuaci dlouhodobou** – kdy ohrožení vyžaduje dlouhodobý pobyt mimo domov. Pro evakuované obyvatelstvo bez domova a bez možností vlastního ubytování je nutno zabezpečit náhradní ubytování a v potřebném rozsahu organizovat opatření k zajištění nouzového přežití obyvatelstva pro zabezpečení jejich základních životních potřeb, popřípadě opatření k zajištění ukrytí a individuální ochrany. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Dále se evakuace obyvatelstva dělí podle způsobu na:

- **Evakuaci samovolnou** – kdy proces evakuace není řízen a obyvatelstvo v potřebě úniku před nebezpečím jedná dle vlastního uvážení, což může mít důsledky v podobě zbytečných ztrát na životech, zdraví a majetku. Snahou orgánů odpovědných za evakuaci je získat kontrolu nad průběhem samovolné evakuace a usměrňovat ji.
- **Evakuaci řízenou** – kdy evakuaci řídí a ovlivňují orgány odpovědné za evakuaci.

Evakuace se také člení podle velikosti evakuovaného prostoru na:

- **Objektovou** – zahrnuje evakuační opatření pro obyvatele z jedné nebo malého počtu budov.
- **Plošnou** – zahrnuje evakuační opatření pro obyvatele části nebo celého urbanistického celku nebo většího území. (HZS ČR, © 2022)

Přednostně se plánuje pro vybrané skupiny obyvatelstva:

- Děti do 15 let.
- Pacienty ve zdravotnických zařízeních.
- Osoby umístěné v sociálních zařízeních.
- Osoby zdravotně postižené.
- Doprovod osob výše uvedených.

Orgány pro řízení evakuace jsou:

Pracovní skupina krizového štábu, která zajišťuje:

- Řízení průběhu evakuace.
- Koordinaci přepravy z míst shromažďování do evakuačních středisek, z nich do přijímacích středisek a dále do cílových míst přemístění.
- Dopravní prostředky a jejich přerozdělování mezi evakuačními středisky.
- Řízení nouzového zásobování pro obyvatelstvo.
- Koordinaci činnosti evakuačních středisek a přijímacích středisek.
- Spolupráce s orgány veřejné správy a se zdravotnickými a humanitárními organizacemi.
- Dokumentování průběhu celé evakuace.

Evakuační středisko, které zajišťuje:

- Řízení přepravy z míst shromažďování do evakuačního střediska.
- Vedení evidence a příjmu evakuovaných osob a poskytování pomoci při slučování rodin.
- Přerozdělování evakuovaných osob do přijímacích středisek.
- Poskytování základních informací evakuovaným.
- Poskytování zdravotnické pomoci.
- Zajištění noclehu a ubytování pro evakuované, kteří se zdrží déle než 12 hodin.

- Udržování veřejného pořádku.

Přijímací středisko, které zajišťuje:

- Příjem evakuovaných osob.
- Přerozdělení evakuovaných do cílových míst nouzového ubytování.
- Zdravotnickou pomoc.
- Podávání základních informací evakuovaným. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

NOUZOVÉ PŘEŽITÍ

Zabezpečení opatření nouzového přežití představuje souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy postiženého obyvatelstva.

Opatření nouzového přežití navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru mimořádné události nebo v zóně havarijního plánování. Tato opatření jsou zpracována v Plánu nouzového přežití, který je součástí havarijního plánu kraje.

Plán nouzového přežití obyvatelstva obsahuje:

- Nouzové ubytování.
- Nouzové zásobování potravinami.
- Nouzové zásobování pitnou vodou.
- Nouzové základní služby obyvatelstvu.
- Nouzové dodávky energií.
- Organizování humanitární pomoci a rozdělení odpovědnosti za provedení opatření pro nouzové přežití obyvatelstva. (HZS ČR, © 2022)

SIAR GR č. 10/2010 Sb., k realizaci opatření nouzového přežití. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva při mimořádných událostech jsou mimo jiné připraveny následující kapacity:

Materiální základny humanitární pomoci disponují kapacitou pro 2 550 postižených osob, které jsou:

- V působnosti Ministerstva vnitra, respektive u HZS ČR a jsou k dispozici pohotovostní kapacity pro 1050 postižených osob.

- V působnosti Ministerstva obrany (vyčleněné útvary Armády ČR) a jsou k dispozici pohotovostní kapacity pro 1500 postižených osob.

Na úrovni krajů je zabezpečeno 15 kontejnerů nouzového přežití, každý pro 20–50 osob, tj. celkem pro 370–750 osob a soupravy nouzového přežití k okamžitému a následnému použití. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019; HZS ČR, © 2022)

UKRYTÍ

Ukrytím obyvatelstva rozumíme opatření sloužící k jeho ochraně proti účinkům a následkům velkých chemických nebo radiálních havárií. (HZS ČR, © 2022).

Ukrytí obyvatelstva se na území měst a obcí zajišťuje:

- Ve **stálých** úkrytech.
- V **improvizovaných** úkrytech. (Kratochvílová, 2005)

Stále úkryty a improvizované úkryty se budují pro stav ohrožení státu a válečný stav, slouží zejména k ochraně před zbraněmi hromadného ničení a radiací. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Stálé úkryty

Stálé úkryty slouží k ukrytí obyvatelstva. Tvoří je trvalé ochranné prostory v podzemních částech staveb, úkryty vestavěné nebo úkryty samostatně stojící. (Kratochvílová, 2005)

Dělí se na:

- **Stálé tlakově odolné úkryty** – využívají se k ochraně obyvatelstva proti účinkům zbraní hromadného ničení, a to proti účinkům světelného a tepelného záření, pronikavé radiaci, kontaminaci radioaktivním prachem a proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení v případě stavu ohrožení státu a válečného stavu.
- **Stálé tlakově neodolné úkryty** – využívají se k ochraně obyvatelstva proti účinkům světelného a tepelného záření, pronikavé radiaci, kontaminaci radioaktivním prachem a částečně proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení v případě stavu ohrožení státu a válečného stavu.
- **Ochranný systém podzemních staveb** – využívají se k ochraně obyvatelstva proti účinkům zbraní hromadného ničení v případě stavu ohrožení státu, válečného stavu a mimořádných událostí. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019; Kratochvílová, 2005)

Improvizované úkryty

Improvizované úkryty se budují k ochraně obyvatelstva před účinky světelného a tepelného záření, pronikavé radiace, kontaminace radioaktivním prachem a proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení v případě nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Improvizované úkryty jsou vhodně upravené podzemní nebo i nadzemní prostory ve stavbách určených k ukrytí obyvatelstva.

Vhodnými prostory pro zřízení improvizovaných úkrytů jsou:

- Podzemní prostory v budovách.
- Prostory částečně zapuštěné pod úroveň terénu, nejlépe se vstupem do úkrytu budovy.

Jeden IÚ by měl mít kapacitu 50 ukryvaných osob, přičemž podlahová plocha pro ukryvanou osobu se volí do 1,5 m². Pro úkryt se zpracovává základní list IÚ, který obsahuje postup prací upravující vhodný prostor na IÚ. Evidenci improvizovaných úkrytů vedou obecní úřady, na jejichž území jsou úkryty dislokovány. Evidenční čísla IÚ přidělují obecní úřady po zpracování základních listů IÚ.

Improvizované úkryty se budují podle zpracovaných postupů do 5 dnů po vyhlášení krizového stavu ve třech etapách:

- V **první etapě** se provádí vyklizení vybraného prostoru, kontrola uzávěru páry, plynu, vody, elektrické energie a příprava k příjmu ukryvaných osob.
- Ve **druhé etapě** se v úkrytu provádějí úpravy přívodu vzduchu, utěsnění, vnitřní a venkovní úpravy apod.
- Ve **třetí etapě** se provádějí opatření ke zvýšení ochranných vlastností, zejména zesílení únosnosti stropních konstrukcí podpěrami, zvětšení zapuštění úkrytů násypy a provedení opatření k nouzovému opuštění úkrytu. (Kratochvílová, 2005)

Hlavní zásady výběru:

- Obvodové zdi IÚ umístěného v suterénu musí mít minimálně tloušťku 45 cm zděné nebo 30 cm železobetonové (u panelových domů výjimečně 15 cm).
- Zdi, do nichž je opřena u klenutých místností valená klenba, musí mít tloušťku minimálně 90 cm.
- Tloušťka klenby musí být nejméně 15 cm.
- Vchodové dveře se musí otevírat směrem ven z úkrytu.

- IÚ umístěný v bloku budov musí mít minimálně dva nouzové výlezy nebo jiné únikové cesty. Je výhodné, jsou-li IÚ mezi sebou propojeny alespoň průlezy. (HZS ČR, © 2022)

Součástí plánu ukrytí havarijního plánu – v současné době se od ukrytí ustupuje (jedinou výjimkou v ČR je Praha). (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

1.3. Individuální ochrana obyvatelstva

Během činnosti v prostředí s výskytem nebezpečných látek může docházet ke kontaminaci osob a celé řady zájmových povrchů. Kontaminací rozumíme znečištění prostředí cizorodou látkou (kontaminantem) s negativními dopady na člověka nebo okolní prostředí. Pro ochranu osob se proto používají různé způsoby ochrany. (Kratochvílová, 2005)

IMPROVIZOVANÁ OCHRANA A PIO

Před účinky nebezpečných škodlivin se využívají prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla.

Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla.

Při použití této ochrany je třeba dbát následujících zásad:

- Celý povrch musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté.
- Všechny ochranné prostředky je nutno co nejlépe utěsnit.

K dosažení vyšších ochranných prostředků je potřeba kombinovat více ochranných prostředků nebo použít oděv v několika vrstvách.

Činnost po opuštění kontaminovaného prostoru:

- Po opuštění zamořeného prostoru je potřeba odložit před vchodem do ubytovacích prostorů ochranné prostředky a svrchní oděv do plastového pytle a zavázat jej.
- Pokud je to možné, vysprchovat se, nebo se alespoň důkladně omýt a převléknout se.
- V případě příznaků poškození zdraví neprodleně vyhledat lékařskou pomoc.
- Pokud je k dispozici dekontaminační pracoviště, využít jej.

Při stavu ohrožení státu a válečném stavu se provádí výdej prostředků individuální ochrany pro vybrané kategorie osob:

- Dětské ochranné vaky pro děti do 1,5 roku.
- Dětské ochranné kazajky pro děti od 1,5 do 6 let.
- Dětské ochranné masky pro děti od 1,5 do 18 let.
- Osoby umístěné ve zdravotnických a sociálních zařízeních.
- Ochranné masky pro doprovod výše uvedených osob. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

2. INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém (IZS) je efektivní systém vazeb, pravidel, spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události, antropogenní havárie a živelní pohromy. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“

Řečeno slovem zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů: „*Pro účely tohoto zákona se rozumí, že integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací*“. (Lošek, 2013)

2.1. Vznik a vývoj integrovaného záchranného systému

Podle kolektivu autorů IZS vznikl z potřeby každodenní činnosti záchranářů, zejména při složitých haváriích, nehodách a živelních pohromách, kdy je třeba organizovat společnou činnost všech, kdo mohou svými silami a prostředky, kompetencemi nebo jinými možnostmi přispět k provedení záchrany osob, zvířat, majetku nebo životního prostředí. To je zejména v hektickém období mimořádných událostí velice nesnadný úkol, který musí mít svá pravidla.

Mimořádné události, které ohrožují svým působením životy osob, zvířat, životní prostředí nebo způsobují škody a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací, se neobejdou bez spolupráce, ale také koordinace věcně příslušných orgánů a záchranných složek. Proto vznikla myšlenka IZS, zpočátku jen na základě usnesení vlády č. 246 v roce 1993, později zákon o okresních úřadech stanovil povinnost organizovat IZS. To se naplňovalo s různou intenzitou a kvalitou až do katastrofálních povodní na Moravě v roce 1997. Diametrální rozdíly ve zvládnání dopadů povodně mezi okresy, které měly funkční havarijní komise a ostatními okresy spolu s vynikajícími výkony hasičů znamenaly zelenou pro princip IZS a ustavení HZS ČR jako gestora IZS, což bylo završeno v roce 2000 schválením zákona o HZS ČR a zákona IZS.

Zásady IZS schválila vláda ČR usnesením č. 246 dne 19. května 1993. Zásady předkládal ministr vnitra na základě úkolu z usnesení vlády ČR č. 22/1993. Tímto usnesením bylo uloženo ministrům vnitra a životního prostředí zapracovat zásady IZS do návrhu zákona o prevenci a likvidaci havárií. Návrh uvedeného zákona byl zpracován ve stanovené podobě a byl již třikrát předložen k projednání vládě ČR. Poslední projednání se uskutečnilo dne 13. července 1997, kdy vláda ČR svým usnesením č. 445 rozhodla o rozdělení problematiky

prevence a likvidace průmyslových havárií a problematiky IZS. Bylo rozhodnuto o zpracování a předložení samostatného zákona o IZS. IZS je jednou ze součástí „krizové legislativy“, která je rozpracovávána v souladu s ústavním zákonem o bezpečnosti ČR. (Modul G, 2020)

Integrovaný záchranný systém v České republice je v současné době na špičkové úrovni a vzorem pro další evropské státy. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

2.2. Vymezení pojmů v IZS

IZS se zabývá koordinací záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech.

Mimořádná událost – je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce – jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce – jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. (Modul G, 2020)

Krizová situace – je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury, nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. (Hradil et al., 2018)

Krizový stav – je stav, který vyhláší hejtman kraje nebo primátor hl. m. Prahy (stav nebezpečí), vláda ČR, popř. předseda vlády ČR (nouzový stav) nebo Parlament ČR (stav ohrožení státu a válečný stav) v případě hrozby nebo vzniku krizové situace a v přímé závislosti na jejím charakteru a rozsahu. (Vičar, 2013)

2.3. Legislativa IZS

Právní úprava oblasti IZS vychází přímo z některých ustanovení Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod, resp. z ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (ústavní zákon č. 110/1998 Sb.).

Působnost v oblasti IZS je kompetenčním zákonem č. 2/1969 Sb. svěřena Ministerstvu vnitra. Celá oblast IZS je zastřešena zákonem o IZS a jeho dvěma prováděcími vyhláškami a prováděcím nařízením vlády. Právní úprava oblasti IZS vznikla společně s krizovým zákonem

č. 240/2000 Sb. a zákonem o hospodářských opatřeních pro krizové stavy č. 241/2000 Sb. Tyto tři zákony jsou vzájemně propojeny značným množstvím odkazů a souvislostí. (Kavan, 2015)

Základním právním předpisem pro IZS je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. (2016)

Zákon IZS ve své působnosti řeší oprávnění, působnost a povinnosti všech subjektů, které přicházejí do styku s přípravou na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva. (Kavan, 2015)

Dalšími podstatnými právními předpisy jsou vyhlášky:

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. (2016)

Vyhláška se mimo jiné zabývá zejména koordinací záchranných a likvidačních prací, činností operačních středisek IZS a dokumentací IZS. Vyhláška je dále rozhodujícím předpisem pro územní havarijní plánování a pro vnější havarijní plány jaderných elektráren. (Modul G, 2020)

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva (2016)

Tato vyhláška je zaměřena výhradně na oblast ochrany obyvatelstva, definuje činnosti jako je evakuace, varování, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva. (Kavan, 2015)

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb. (Víšek, 2012)

Nařízení vlády je zaměřeno a využíváno především na poskytování humanitární pomoci a záchranné práce v zahraničí, které je prováděno záchrannými týmy ČR. (Modul G, 2020)

Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 24. listopadu 2011, č. j. MV-117572-2/PO-OKR-2011, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce (Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí, částka č. 6/2011)

Směrnice stanoví mimo jiné vzory žádostí orgánů veřejné správy o pomoc v případě mimořádných událostí, doporučovanou strukturu krizových štábů apod. (Modul G, 2020)

Metodická pomůcka Ministerstva vnitra č. j. PO-1590/IZS-2003 ze dne 30. června 2003, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí (Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí, částka č. 6/2003)

Metodika byla zpracována z potřeby usnadnit úkoly veřejné správy spojené s ekonomickými aspekty přípravy a vykonávání záchranných a likvidačních prací. (Modul G, 2020)

2.4. Struktura složek IZS

Integrovaný záchranný systém se skládá ze **základních a ostatních složek**, kterými jsou státní orgány, správní úřady či zákonem výslovně stanovené osoby a instituce, jejichž působením v rámci IZS není dotčeno jejich postavení a plnění úkolů stanovených zvláštními předpisy. (Kavan, 2015)

Základními složkami IZS podle § 4 odstavce a) zákona o IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Policie České republiky
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019; Modul G, 2020)

Základní složky integrovaného záchranného systému jsou:

- Schopny rychle a nepřetržitě zasahovat (24/7).
- Mají celoplošnou působnost na území celého státu – hovoříme též o tzv. plošném pokrytí území jednotkami/výjezdovými základnami.
- Obsluhují telefonní linku tísňového volání (24/7). (Modul G, 2020; Kavan, 2015)

Pokud tedy má obec jednotku sboru dobrovolných hasičů, která je začleněna do plošného pokrytí území kraje, je tato jednotka základní složkou IZS. (Modul G, 2020)

Ostatními složkami IZS podle § 4 odstavce 2 zákona o IZS jsou:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil. (Armády ČR)
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory. (Městská policie)
- Ostatní záchranné sbory. (Báňská záchranná služba)

- Orgány ochrany veřejného zdraví. (hygienická stanice)
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby. (např. tzv. komunální služby)
- Zařízení civilní obrany. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019; Modul G, 2020)

Důležitými ostatními složkami IZS jsou i neziskové organizace a spolky, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Je možné uvést **Vodní záchrannou službu, z. s.**, **Speleologickou záchrannou službu, z. s.** Je důležité také vědět, že zařazením složky v IZS se nemění její právní subjektivita, způsob zřízení, organizace nebo způsob financování. Složka IZS se však musí podřídit zásadám koordinace při společném zásahu. Složkami IZS jsou také tzv. obecně prospěšné společnosti (o. p. s.), tuto právní formu např. získala profesionální část **Horské služby o. p. s.** která se vyčlenila z občanského sdružení Horská služba. (Modul G, 2020)

Působením základních a ostatních složek v integrovaném záchranném systému není dotčeno jejich postavení a úkoly stanovené zvláštními právními předpisy. Složky IZS jsou při zásahu povinny se řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací. Složka IZS zařazená v příslušném poplachovém plánu integrovaného záchranného systému kraje je povinna při poskytnutí pomoci jinému kraji o tom informovat své místně příslušné operační a informační středisko IZS. (zákon č. 239/2000 Sb.).

Při provádění záchranných a likvidačních prací za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu se složky IZS řídí pokyny Ministerstva vnitra. Za stavu nebezpečí se složky IZS na území příslušného kraje řídí pokyny toho, kdo vyhlásil stav nebezpečí podle zvláštního právního předpisu. (zákon č. 239/2000 Sb.; Kavan, 2015)

2.5. Úrovně řízení v IZS

Koordinace složek IZS při společném zásahu

Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska HZS krajů a operační a informační středisko MV-GŘ HZS ČR neboli operační a informační střediska IZS. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Organizační a operační řízení

Téměř každá organizace při svém vnitřním chodu využívá hierarchicky strukturované oprávnění k rozhodování. Takové řízení se obvykle nazývá organizační řízení a je vyjádřeno organizačním řádem organizace nebo obdobným řídicím aktem. Záchranářské, vojenské, bezpečnostní a další organizace mají také organizační řízení, současně ale musí stanovit mimořádné oprávnění k řízení při výkonu činností mimo vlastní organizaci. Takové řízení se nazývá operační a mimořádné pravomoci získané při operačním řízení jsou často zakotveny v právních předpisech, protože jejich využívání je tak oprávněné i vůči fyzickým a právnickým osobám mimo organizace. Většina případů, kdy je použit IZS, se děje v rámci operačního řízení a v právních předpisech jsou zakotvena oprávnění operačních středisek IZS, oprávnění velitele zásahu, starosty obce ORP, hejtmana kraje a Ministerstva vnitra při koordinaci záchranných a likvidačních prací. (Modul G, 2020)

Operační středisko IZS

Každá ze základních složek IZS zajišťuje provoz vlastního operačního střediska, které zabezpečuje v nepřetržitém provozu příjem jednotlivých tísňových linek a následně vyslání sil a prostředků na místo určení. Operační a informační střediska HZS ČR, která koordinují činnost jednotlivých složek IZS, jsou na základě zákona zřízeny jako stálé orgány pro koordinaci složek IZS.

OPIS si vyměňují informace s operačními středisky základních složek IZS pro zpracování dokumentace IZS a informace nutné pro vzájemnou spolupráci. (Kavan, 2015)

Operační a informační střediska IZS

Začlenění do IZS lze jen obtížně realizovat bez toho, aby základní složka IZS neměla vlastní operační středisko, dispečink nebo tzv. stálou službu, které jsou schopny realizovat komunikaci s vnějším světem a se silami a prostředky vyslanými na místo mimořádné události. (Modul G, 2020)

Na základě zákona č. 320/2015 Sb. o Hasičské záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů byly zřízeny operační a informační střediska HZS kraje (odst. 6, § 6; odst. 5, § 7).

Jejich hlavním úkolem je zabezpečit a koordinovat síly a prostředky HZS kraje při řešení mimořádných událostí. (Kavan, 2015)

Mezi hlavní úkoly OPIS HZS kraje, které jsou dány legislativně, patří:

- Přijímat tísňové volání, za tím účelem obsluhují také tísňovou linku 150 a 112, jejímž prostřednictvím může každý iniciovat systém IZS k zásahu v případě mimořádné události, linka 150 je zpravidla svedena na TCTV 112.
- Příjem a vyhodnocení informace o mimořádné události.
- Zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu na jeho žádosti o potřebné síly a prostředky.
- Plnit úkoly, které jsou uloženy orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce (tj. GŘ HZS ČR, HZS kraje, hejtmanem kraje, starostou obce s rozšířenou působností).
- Zabezpečovat v případě nutnosti vyrozumění základních i ostatních složek IZS a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků dle dokumentace IZS.
- Zpracovávat informace o MU.
- Povolávat síly a prostředky HZS a JPO, další složek IZS podle poplachového plánu IZS nebo podle požadavků velitele zásahu.
- Vyžadovat a organizovat osobní a věcnou pomoc dle požadavku velitele zásahu.
- V případě nebezpečí z prodlení provést varování obyvatelstva na ohroženém území.
- Udržovat spojení s operačními středisky základních složek IZS, dále s ostatními složkami IZS a místem zásahu.
- Vyhlášovat odpovídající stupeň poplachu při prvotním nasazování sil a prostředků.
- Spolupracovat na zpracování dokumentace IZS. (§ 5 zákon č. 239/2000 Sb.)

Další úkoly, které plní OPIS HZS kraje, jsou:

- Vede evidenci dohod a smluv o poskytnutí osobní a věcné pomoci.
- Zajišťuje předávání výstrah a upozornění ČHMÚ, povodňových orgánů – vyrozumění orgánů státní správy a samosprávy.
- Aktualizuje kontakty v rámci složek IZS, orgánů státní správy a samosprávy.

- Dle situace informuje média, vyrozumívá vedení HZS kraje či dalších příslušných orgánů, orgány státní správy a samosprávy. (Kavan, 2015)

Činnost OPIS HZS kraje je organizována ve dvanáctihodinových směnách, kterou vykonávají operační technici a operační důstojníci. (Kavan, 2015)

Taktická, operační a strategická úroveň řízení při mimořádné události

Podle toho, kdo při mimořádné události provádí vlastní koordinaci záchranných a likvidačních prací a je za ně odpovědný, se rozlišují tři tzv. úrovně řízení a koordinace složek IZS při společném zásahu: (Modul G, 2020; vyhláška č. 328/2001 Sb.)

- Taktické.
- Operační.
- Strategické. (Kavan, 2015)

Taktická úroveň

Taktická úroveň se provádí v místě zásahu velitelem zásahu. V místě zásahu provádí koordinování ZaLP složek IZS a vyhláší odpovídající stupeň poplachu velitel zásahu. Zpravidla velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář HZS s právem přednostního velení. Pokud na místě zásahu není stanoven velitel zásahu, řídí součinnost složek IZS velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků IZS, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

Základní oprávnění velitele zásahu je:

- Zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná.
- Nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí.
- Vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět.
- Nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí.
- Vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.
- Zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek IZS, dále FO a zástupci PO, se kterými složky IZS spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc.

- Rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, který je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Operační úroveň

Operační úroveň je prováděna na úrovni OPIS základních složek, přičemž hlavní úlohu sehrává OPIS IZS (OPIS HZS je současně OPIS IZS). Mimo jiné do jejich kompetence spadá zřizování a provozování linek tísňového volání (ZZS – 155; Policie ČR – 158, HZS kraje – 112 a 150). OPIS IZS povolává na žádost velitele zásahu ostatní složky IZS podle poplachového plánu IZS.

Strategická úroveň

Strategická úroveň zahrnuje přímé zapojení starosty obce ORP, hejtmana nebo MV do koordinace ZaLP. Ke svému rozhodování pak jako poradní orgán využívají krizové štáby. Při koordinaci ZaLP je zpracován havarijní plán kraje a vnější havarijní plán. Zapojení sil a prostředků podle územně příslušného poplachového plánu IZS v souladu s vnějšími havarijními plány a havarijním plánem kraje s využitím zahraniční pomoci, se využívá je-li MU ohodnocena nejvyšším stupněm poplachu. Určení priorit ZaLP a materiálního a finančního zabezpečení provádění těchto prací se uplatňuje tak, že práce musí probíhat efektivně.

Součinnost mezi vedoucími složek v místě zásahu je zajišťována velitelem zásahu, velitelem sektoru nebo velitelem úseku, štábem velitele zásahu a spojením. Vedoucí složky se podřizuje rozhodnutím velitele zásahu a spolupracuje s ním při řešení MU. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

2.6. Stupně poplachu IZS

Stupeň poplachu předurčuje potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce na místě zásahu nebo na území, kde probíhá více zásahů. Jde o určitou velikostní klasifikaci mimořádné události co do rozlohy zasaženého místa, počtu zasažených osob nebo úrovně koordinace složek IZS při společném zásahu. Potřebný stupeň zásahu vyhláší OPIS IZS při prvotním povolání složek IZS na místo zásahu nebo jej vyhláší a zejména upřesňuje velitel zásahu. Vyhlášení zvláštního stupně poplachu umožňuje hejtmanovi kraje převzít koordinaci záchranných a likvidačních prací za podmínek stanovených zákonem o IZS. (Modul G, 2020)

V rámci IZS se rozeznávají 4 stupně poplachu:

- 1. stupeň poplachu
- 2. stupeň poplachu
- 3. stupeň poplachu
- Zvláštní stupeň poplachu (Kavan, 2015)

1. Stupeň poplachu

Při tomto stupni poplachu dochází při jakékoliv MU, která ohrožuje jednotlivé osoby, objekty a dopravní prostředky nebo plochy území do 500 m². ZaLP provádí základní složky, které není nutno při společném zásahu nepřetržitě koordinovat.

2. Stupeň poplachu

Při tomto stupni poplachu dochází při jakékoliv MU, která ohrožuje až 100 osob, více objektů, jednotlivých prostředků MHD, cenného chovu zvířat nebo plochy území do 10 000 m². ZaLP provádí základní a ostatní složky z kraje, kde MU probíhá. Je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu při společném zásahu. (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

3. Stupeň poplachu

Při tomto stupni poplachu dochází při jakékoliv MU, která ohrožuje více jak 100 a nejvýše 1000 osob, části obce nebo areálu podniku, přepravní soupravy železničního podniku, několika chovů zvířat, povodí řek, hromadným haváriím v dopravě a leteckým haváriím a plochy území do 1 km². ZaLP provádí základní a ostatní složky a využívají síly a prostředky z jiných krajů. Je nutné koordinovat složky při společném zásahu velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky. Na základě rozhodnutí řídicího důstojníka HZS kraje oznamuje OPIS HZS kraje vyhlášení 3. stupně poplachu hejtmanovi. Na základě žádosti velitele zásahu se oznamuje vyhlášení 3. stupně poplachu starostovi ORP.

Zvláštní stupeň poplachu

Při tomto stupni poplachu dochází při jakékoliv MU, která ohrožuje více jak 1000 osob, celé obce nebo plochy území nad 1 km². ZaLP provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, popřípadě je nutno použít zahraniční pomoc nebo pomoc podle § 22 zákona o IZS tzv. ostatní pomoc mezi kterou patří hospodářská opatření, vojenské útvary a vojenská zařízení ozbrojených sil AČR. Je nutné složky při společném zásahu

koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky. Společný zásah vyžaduje koordinaci na strategické úrovni. Vyhlášení zvláštního stupně poplachu oznamuje OPIS kraje hejtmanovi a starostovi ORP. Po vyhlášení zvláštního stupně poplachu krajské OPIS IZS povolává a nasazuje síly a prostředky z kraje, koordinuje mezikrajskou pomoc a informuje MV-GŘ HZS ČR. (Kavan, 2015; Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019)

Dle zákona o požární ochraně ještě existují stupně požárního poplachu, které bývají občas zaměňovány.

3. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

Základním posláním HZS ČR je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při MU. (Zeman a Mika, 2007)

Povinnost zřizovat jednotky požární ochrany mají i další subjekty. (zákon č. 133/1985 Sb.)

Vytváří se tak systém vzájemné pomoci, který vytváří předpoklad zajištění a poskytnutí pomoci občanům. Tento systém poskytnutí pomoci v určeném časovém limitu a předem stanovený minimální počet jednotek požární ochrany je dán zákonem o požární ochraně. (Kavan, 2015)

HZS ČR je tvořen generálním ředitelstvím HZS ČR (GŘ HZS ČR), které je součástí Ministerstva vnitra a hasičskými záchrannými sbory krajů. Součástí GŘ HZS ČR je ústřední operační a informační středisko a součástí HZS kraje je krajské operační a informační středisko. GŘ HZS ČR řídí vzdělávací, technická a účelová zařízení HZS ČR.

K pevným organizačním strukturám GŘ HZS ČR, které přímo souvisejí s činností IZS, patří **oddělení IZS** v rámci odboru IZS a výkonu služby a oddělení operačního a informačního střediska v rámci odboru operačního řízení. (Kroupa a Říha, 2011)

Z působnosti AČR byl k 1.1. 2009 převeden do podřízenosti MV-GŘ HZS ČR 157. záchranný prapor, dislokovaný v Hlučíně. Nosnou strukturu praporu tvoří ženijní, požární a zdravotnické jednotky. (Fiala a Vilášek, 2010)

3.1. Historie Hasičského záchranného sboru

Oheň provází lidstvo již od počátku jeho existence a také přísloví „dobrý sluha, ale zlý pán“ vystihuje smysl krocení a zdolávání tohoto živlu. Ne vždy vystačily k hašení vědra vody z obecní kašny, či jiného vodního zdroje. V naší zemi lze zaznamenat první zmínky o jiném přístupu ze 14. století. Ty odrážely snahu požárům předcházet a když k nim dojde, tak je systematicky hasit. Občanům bylo uloženo opatrné zacházení s ohněm tak, aby se nestalo žádné neštěstí. Hašení požáru měl řídit rychtář a starší sousedé, kterým pomáhali občané podle svých profesí. Další podmínky ke společnému dobrovolnému zdolávání požárů byly stanoveny v 17. století v Novém Městě pražském. První požární řád vymezil místa, např. ve dvoře obecním, na kterých musela ve městě stát „hasičská“ technika – vozy obité žebříky a s háky, malé stříkačky a velké stříkačky. (Kavan, 2015)

K založení prvního profesionálního sboru došlo 23. března 1853 v Praze, kdy se magistrát rozhodl vzít do své péče úklid pražských ulic. Dne 16. srpna téhož roku přijal 30 nových

zaměstnanců jako metařů – hasičů, jejichž pracovní náplní bylo kromě hašení ohňů, výcvik s tehdejší hasičskou technikou a 13 let ještě zametání ulic. Později i v ostatních městech republiky vznikaly profesionální hasičské sbory, které během doby prošly řadou změn. (Kavan, 2015)

K založení prvního dobrovolného hasičského sboru došlo ve Velvarech na Kladensku v roce 1864. Jejich význam spočíval jednak v boji proti ohni, ale během národního uvědomování proti rakouskouherskému tlaku vzrůstal jejich národní uvědomovací význam a charakter. Setkávání a cvičení těchto učňů vedlo k zvyšování vzdělanosti a všeobecné národní osvěty. Význam a popularitu dobrovolných hasičských sborů v naší zemi dokládá fakt, že dnes skoro v každé vesnici existuje dobrovolná jednotka. Na tomto místě je nezbytné upozornit na častou záměnu pojmů Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce a Sdružení dobrovolných hasičů. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce je organizace zřizovaná obcí a je obcí plně zabezpečována. Sdružení dobrovolných hasičů je zpravidla název základní organizace občanského sdružení na úseku požární ochrany např. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, České hasičské jednoty nebo Moravské hasičské jednoty.

K velkému rozmachu přispěl i v roce 1876 vydaný „Řád policie v příčině ohně v království Českém“, zákon ze dne 25. května 1876, který nařizoval podrobnosti v oblasti prevence proti požárům, organizací a pravomoc při zásahu a trestní postih za skutky pro oheň nebezpečné. Na tento první předpis v podstatě volně navazuje stávající zákon o požární ochraně, přijatý v roce 1985. (Kavan, 2015; Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

Velice významnou událostí pro další období byl vznik Školy požární ochrany Ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku v roce 1967. V roce 1984 se tato škola transformovala na Střední odbornou školu požární ochrany MV ČSR a roku 2002 na Střední odbornou školu požární ochrany a Vyšší odbornou školu požární ochrany MV ve Frýdku-Místku.

Proces změn v úkolech a charakteru činností HZS ČR, který svůj současný název získal v roce 1995, vyvrcholil na přelomu tisíciletí, kdy byla rozšířena působnost ministerstva vnitra o problematiku krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. V souvislosti s tím byly Parlamentem ČR projednány a schváleny nové zákony. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

Nová právní úprava, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2001, znamenala zásadní změnu v postavení, působnosti a organizaci HZS ČR. V této souvislosti došlo také ke sloučení

ředitelství HZS s Hlavním úřadem civilní obrany a širokou oblast civilní ochrany tak dostali na starost hasiči, podobně jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

Hasičský záchranný sbor ČR v nynější době hraje stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události, ať se již jedná o hrozby terorismu, průmyslových havárií nebo živelních katastrof. Hasiči mají rovněž rozhodující podíl na provádění ZaLP při MU. HZS ČR je hlavním koordinátorem a jakousi páteří IZS, který v případě krize slučuje všechny záchranné složky. (Fiala, Vilášek a Vondrášek, 2014)

3.2. Legislativa Hasičského záchranného sboru České republiky

Základním právním předpisem pro HZS je:

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). (Krizová legislativa, 2016)

Zákon řeší zajišťování bezpečnosti České republiky, plnění a organizování úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy. (zákon č. 320/2015 Sb., § 1 odst. 2)

Dalším podstatným právním předpisem je **vyhláška č. 407/2015 Sb., (výstrojní vyhláška HZS)** kterou se stanoví druhy a vzory služebních stejnokrojů Hasičského záchranného sboru České republiky, způsob označení příslušnosti k HZS ČR a odlišujícího označení, vzory služebních průkazů, průkazů zaměstnanců, způsob prokázání příslušnosti služebním průkazem, vzory velkého a malého znaku HZS ČR a základní znaky charakterizující prapor HZS ČR (Krizová legislativa, 2016)

3.3. Struktura složek hasičského záchranného sboru

Hasičský záchranný sbor ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v přípravách státu na MU. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení HZS ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany má HZS ČR ve své působnosti i problematiku ochrany obyvatelstva – podobně jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

Hasičský záchranný sbor ČR tvoří:

- Generální ředitelství hasičského záchranného sboru, které je součástí Ministerstva vnitra.
- Hasičské záchranné sbory krajů

- Záchraný útvar v Hlučíně, Zbirohu a v Jihlavě.
- Střední a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.
- Vzdělávací, technická a účelová zařízení MV-GŘ HZS ČR. (Kavan, 2015)

Generální ředitelství hasičského záchranného sboru

K organizačním strukturám GŘ HZS, které zabezpečují činnost IZS, patří oddělení IZS a oddělení operačního a informačního střediska, které mimo jiné zabezpečuje především činnost ústředního operačního a informačního střediska. (Zeman a Mika, 2007; Navrátil, 2006)

V čele GŘ HZS je generální ředitel Generálporučík Ing. Vladimír Vlček, Ph.D., MBA. (HZS ČR, © 2022)

Hasičské záchranné sbory krajů

Jejich organizační struktura vychází ze struktury GŘ HZS a je přizpůsobena specifickým zvláštnostem krajů či hlavnímu městu Praze. V České republice je celkem 14 HZS krajů sídlících v krajských sídlech s výjimkou HZS Středočeského kraje, jehož sídlem je Kladno.

Součástí HZS krajů jsou územní odbory, které mají ve své struktuře operační a informační střediska a územně dislokované stanice. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

V čele HZS kraje stojí krajský ředitel. (Zeman a Mika, 2007)

Záchranné roty Záchranného útvaru HZS ČR

Záchranné roty HZS ČR mají sídlo v Hlučíně, Zbirohu a Jihlavě. Je zde ještě speciální záchranná rota, která sídlí v Hlučíně. (HZS ČR, © 2022)

Střední a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku

Posláním školy, založené v roce 1967, je vzdělávání v oboru požární ochrany. To probíhá ve středoškolském studiu v denní formě, určené pro absolventy základních škol a je zakončeno maturitou. Nejvyšší formou vzdělávání je studium ve vyšší odborné škole zakončené absolutoriem a získáním titulu DiS. Nedílnou součástí činnosti školy jsou různé typy vzdělávacích programů a odborných kurzů pro příslušníky HZS ČR.

Třídami školy prošla v minulosti podstatná část dnešních příslušníků a pracovníků požární ochrany. Mnozí z nich zastávají v požární ochraně významné funkce. Od svého zřízení škola sloužila především potřebám profesionálních hasičů a záchranářů. V roce 1991 bylo zavedeno čtyřleté denní studium pro absolventy základních škol jako forma nepřetržité a systematické přípravy na výkon povolání.

Za významný mezník v historii školy lze považovat rok 2002, kdy bylo otevřeno studium na Vyšší odborné škole, prováděné kombinovanou formou studia ("dálkové studium"). Škola zahájila vzdělávání v tomto typu studia jako první škola v resortu Ministerstva vnitra. (HZS ČR, © 2022)

Vzdělávací, technická a účelová zařízení MV-GŘ HZS ČR

Součástí HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení, konkrétně dvě školní a výcviková zařízení HZS ČR ve Frýdku-Místku a Brně, Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany v Praze, Skladovací a opravárenské zařízení GŘ HZS (SOZ GŘ HZS). (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014; HZS ČR, © 2022)

4. JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY ZAŘAZENÉ DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE JEDNOTKAMI POŽÁRNÍ OCHRANY

Jednotku PO lze charakterizovat jako organizovaný útvar s vnitřním hierarchickým členěním a specializovanou činností. Jednotka PO je tvořena hasiči, tedy členy nebo příslušníky jednotky PO, mobilní požární technikou jako jsou automobily a věcnými prostředky požární ochrany mezi které patří hadice, proudnice a další nástroje ve výbavě hasičů. (Kavan, 2015)

Plošným pokrytím se rozumí rozmístění jednotek požární ochrany na území kraje. HZS kraje po dohodě se zřizovateli jednotek PO určí, které z nich budou plošné pokrytí zabezpečovat, stanoví jejich kategorii a předurčenost k záchranným pracím a určí jednotky pro ZaLP prováděné v rámci IZS. (Zeman a Mika, 2007)

4.1. Historie JPO zařazených do plošného pokrytí kraje

Dobrovolné hasičské sbory v Čechách začaly vznikat od roku 1854, během dalších dvaceti let jich už bylo 107. Za první dobrovolný hasičský spolek na území Rakouska-Uherska a tím i na území českých zemí bývá označován Spolek dobrovolných hasičů Zákupy, založený roku 1850. V Praze byla první řádná požární záloha ustavena v roce 1821. Jejimi členy byli řemeslníci znalí práce s ohněm. Sídlili ve staroměstském obecním dvoře v nynější ulici U Obecního dvora. K podstatné změně pražské požární ochrany došlo v roce 1853. Tehdy městská rada rozhodla, že úklid Malé Strany vezme do vlastní režie a uložila okresnímu dozorcí Aloisi Pastovi, aby obstaral 30 mužů z nichž mělo být osm vycvičeno speciálně pro hasičské práce. Ti také byli základem prvního placeného hasičského sboru v českých zemích, který 11. června 1881 zasahoval u požáru Národního divadla. Původně měl tento sbor stanoviště v malostranském obecním dvoře v dnešní ulici Letenské. Roku 1854 už ale čítal 68 mužů, jimž velel hasební mistr Václav Soukup. Část sboru sídlila ve staroměstském obecním dvoře, kde vznikla ústřední hasičská stanice a druhá část sboru na pobočné stanici v Letenské. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

V jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí je v současnosti více než 70 tisíc hasičů, kteří s těmi profesionálními úzce spolupracují. Jen v roce 2008 zasahovaly JSDH obcí u 32 507 mimořádných událostí – likvidovali například 13 609 požárů, zasahovaly u 3054 dopravních nehod a pomáhaly odstraňovat následky 3 737 případů živelních pohrom. (Fiala, Vilášek a Vondrášek, 2014)

4.2. Legislativa JPO zařazených do plošného pokrytí kraje

Základním legislativním dokumentem pro jednotky PO je:

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů ze dne 17. prosince 1985.(Soubor zákonů, 2016)

Tento zákon jednak v části čtvrté § 65 až 73 definuje jednotky požární ochrany jako např. druhy jednotek PO, pojednává o vojenské hasičské jednotce, jednotkách sborů dobrovolných hasičů a stanoví základní úkoly JPO. (zákon č. 133/1985 Sb., část čtvrtá § 65 až 73)

Prováděcími předpisy zákona o požární ochraně jsou například:

Nařízení vlády č. 34/1986 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodnění osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.

Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru ve znění vyhlášky č. 221/2014 Sb.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek HZS podniků a členů JSDH obcí nebo podniků.

Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky ve znění vyhlášky č. 53/2010 Sb.

Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb.

Vyhláška č. 69/2014 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany. (Soubor zákonů, 2016)

4.3. Poslání JPO zařazených do plošného pokrytí kraje

System Jednotek požární ochrany je vybudován jako represivní i preventivní nástroj proti požárům, živelním pohromám a jiným MU. JPO mají za úkol provést likvidaci požárů, ovšem nemají za úkol učinit veškerá opatření vedoucí k likvidaci živelních pohrom a jiných MU, ale pouze opatření nutná k odstranění bezprostřední hrozby ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí. (Fiala a Vilášek, 2010)

Dle zřizovatele jednotky PO a vztahu osob vykonávajících činnost v těchto jednotkách ke zřizovateli jednotky PO se jednotky PO dělí na:

Jednotky HZS kraje, které jsou součástí HZS krajů a jsou zřizovány státem. V těchto jednotkách vykonávají činnost příslušníci HZS kraje jako své povolání ve služebním poměru.

Jednotky SDH obce, které zřizuje obec, resp. město. Činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek SDH obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo HZS kraje.

Jednotky HZS podniku, zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím. Činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru.

Jednotky SDH podniku, zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím. Činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti.

Na každý druh jednotky PO jsou stanoveny odlišné nároky z hlediska jejich operační hodnoty, dané dobou výjezdu od nahlášení MU a maximální dobou dojezdu na místo zásahu a odlišné nároky na osoby vykonávající činnost v těchto jednotkách z hlediska odborné, fyzické, zdravotní a psychické způsobilosti. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

Z hlediska plošného pokrytí se JPO v souladu s přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších zákonů, dělí na šest kategorií označovaných římskými číslicemi I – VI na jednotky:

- S územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele.
- S místní působností zasahující na území svého zřizovatele. (Navrátil, 2006)

S územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele jsou:

JPO I – Jednotka HZS s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace.

JPO II – Jednotka SDH obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.

JPO III – Jednotka SDH s členy, kteří vykonávají službu v JPO dobrovolně s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace. (Kroupa a Říha, 2011)

S místní působností zasahující na území svého zřizovatele

JPO IV – Jednotka HZS podniku.

JPO V – Jednotka SDH obce s členy, kteří vykonávají službu v JPO dobrovolně.

JPO VI – Jednotka SDH podniku.

V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod. (Víšek, 2012)

4.4. Jednotka sborů dobrovolných hasičů

Jednotky dobrovolných hasičů jsou výjezdovými součástmi sborů. Každý člen těchto jednotek musí absolvovat nejméně 40 hodin školení teoretických a praktických znalostí a dále je musí průběžně doplňovat. Také musí každoročně absolvovat zdravotní prohlídky a mít lékařské potvrzení, že mu jeho zdravotní stav umožňuje v jednotce působit. Hasiči, včetně dobrovolných, kromě hašení požárů a likvidace jejich následků zasahují také v případech povodní, jiných živelních pohrom, ekologických havárií, pomáhají při dopravních nehodách a poskytují technickou pomoc. Spolupůsobí rovněž jako preventisté. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

5. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

Občané našeho státu mají právo na zdravý a bezpečný život a přiměřenou ochranu svého majetku. Přesto je řada situací a negativních jevů přesněji mimořádných událostí, kdy je toto právo narušeno. Je úkolem všech orgánů státní správy a územní samosprávy, napříč vertikálními strukturami i napříč jednotlivými resorty, aby činily příslušná opatření k eliminaci, či alespoň zmírnění dopadů nejrůznějších negativních jevů. (záchranný kruh, © 2005-2022)

5.1. Základní pojmy

Mimořádná událost – je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Je to nenadálý částečně nebo zcela neovládaný, časově a prostorově ohraničený děj, který vznikl v souvislosti s provozem technických zařízení, působením živelních pohrom, neopatrným zacházením s nebezpečnými látkami nebo v souvislosti s epidemiemi a dalšími negativními vlivy. (What is a Major emergency, © 2022)

Záchranné práce – jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce – jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí.

Krizová situace – je stav, kdy jsou bezprostředně ve velkém rozsahu ohroženy životy a zdraví občanů, majetkové hodnoty, veřejný pořádek nebo hospodářství, případně stav vnějšího ohrožení státu jako důsledek ozbrojeného konfliktu, teroristické akce nebo jiné akce ohrožující stabilitu státu. (záchranný kruh, © 2005-2022)

Krizový stav – je stav, který vyhláší hejtman kraje nebo primátor hl. m. Prahy (stav nebezpečí), vláda ČR, popř. předseda vlády ČR (nouzový stav) nebo Parlament ČR (stav ohrožení státu a válečný stav) v případě hrozby nebo vzniku krizové situace a v přímé závislosti na jejím charakteru a rozsahu. (Vičar, 2013)

5.2. Mimořádné události vyvolané přírodními vlivy a způsobené člověkem

Mimořádné události mohou být způsobené činností člověka, přírodními vlivy, ale také v souvislosti s výkonem práce.

Mezi naturogenní (vyvolané přírodními vlivy) MU se řadí:

Záplava, lesní požár, zemětřesení, lavina, tornádo/orkán, sesuv půdy, krupobití, sněhové kalamity, erupce vulkánu, extrémní sucho, epidemie/pandemie, epizootie, epifytie a přemnožení parazitů a škůdců.

Mezi antropogenní (vyvolané člověkem) MU se řadí:

Hromadné dopravní havárie, havárie způsobené nedbalostí, sabotáž, teroristický útok, válka, přepadení, vloupání, nepokoje, žhárství, letecká katastrofa a železniční neštěstí.

Mezi MU způsobené technickou chybou se řadí:

Požár, výbuch, radiační a ropná havárie, zřícení domu, únik čpavku z chladicího zařízení, únik chlóru z úpravny vody, letecká katastrofa a železniční neštěstí. (BOZP, Copyright © 2022)

5.3. Živelní pohroma

Je to mimořádná událost vzniklá v důsledku škodlivého působení přírodních sil. Přináší škody na majetku, přírodě, poškozují zdraví a mnohdy má za následek smrt lidí. Vzniká rychlým nebo pozvolným přírodním procesem mimořádných rozměrů, který je způsoben ději probíhajícími uvnitř a vně Země, vlivem rozdílů teplot nebo jiných faktorů. Postihují pevninu, vodstvo i atmosféru. (ZSBOZP, Copyright © 2016–2022)

5.4. Požáry

Požár je možné charakterizovat jako nežádoucí, neovládané a zpravidla již neovladatelné hoření. V řadě případů vzniká z nedbalosti, neopatrnosti nebo úmyslu člověka. Požár je často druhotným účinkem některých dalších MU, nehod, havárií či technických poruch. Požáry vzniklé působením přírodních živlů jako např. bleskem, samovznícením při vysokých teplotách (lesní požáry) jsou v ČR méně časté než ty, které způsobí člověk. (Martínek a Tvrdek, 2010)

Oheň je viditelným efektem procesu hoření – speciálního typu chemické reakce. Vyskytuje se mezi kyslíkem ve vzduchu a nějakým druhem paliva. Produkty chemické reakce jsou zcela odlišné od výchozího materiálu. Aby došlo ke spalování, musí se palivo zahřát na teplotu

vznícení. Reakce bude pokračovat, dokud bude dostatek tepla, paliva a kyslíku. Toto je známé jako ohnivý trojúhelník. (what is fire, © 2007-2022)

5.5.Povodeň

Povodně jsou přírodní fenomén, kterému nelze zabránit. Jejich nepravidelný výskyt a variabilní rozsah nepříznivě ovlivňují vnímání rizik, která přinášejí, což komplikuje systematickou realizaci preventivních opatření. (What is flood, © 2022)

Povodeň nastává tehdy, když se voda již nevejde do koryta řeky nebo potoka, vylévá se z břehů a zaplavuje okolní území. Většina povodní je přirozeným přírodním jevem, a ne vždy se jedná o nebezpečný či škodlivý jev. Pokud se voda rozlije v lužním lese či do přírodní říční nivy, tak zpravidla nezpůsobí škodu, ba naopak přináší životodárnou závlahu a živiny. Nebezpečnou se stává až tehdy, když se rozlévá do kulturní krajiny či města a způsobuje škody na majetku ať již soukromém nebo veřejném, popř. na životech nebo zdraví. Existují různé druhy povodní s různými příčinami, průběhem i důsledky. (Žijeme, 2015)

5.6.Druhy povodní

V závislosti na mechanismu vzniku dělíme povodně nejčastěji na povodně přirozené a povodně zvláštní.

Přirozená povodeň

Přirozené povodně představují přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, které je způsobené přírodními jevy. (Adamec a kolektiv, 2012)

Přirozené povodně lze rozdělit na:

- Zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky.
- Letní povodně způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti.
- Letní povodně způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity.
- Zimní povodňové situace způsobené ledovými jevy. (Kovář, 2004)

Zvláštní povodeň

Příčinou vzniku zvláštní povodně je nastolení kritické situace na vodním díle, která může vyvrcholit až protržením tělesa hráze.

Kritická situace může nastat po:

- Technické příčině. (havárie na VD)
- Silném zemětřesení. (velmi malá pravděpodobnost)
- Letecké katastrofě – nárazu letounu do tělesa hráze. (velmi malá pravděpodobnost)
- Válečném konfliktu. (velmi malá pravděpodobnost)
- Teroristickém útoku. (velmi malá pravděpodobnost) (Štětina, 2014)

5.7. Stupně povodňové aktivity

Stupněm povodňové aktivity se rozumí míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu. (Říha, 2006)

Rozsah opatření prováděných při řízení ochrany před povodněmi se řídí nebezpečím nebo vývojem povodňové situace, která se vyjadřuje třemi stupni povodňové aktivity:

První stupeň – bdělost – nastává při nebezpečí vzniku přirozené povodně nebo vydáním výstražné informace ČHMÚ na výskyt povodně na konkrétních tocích. Je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost situaci na vodním toku. Také je potřeba začít s plánováním konkrétních příprav na možný příchod povodně dle povodňových plánů.

Druhý stupeň – pohotovost – vyhláší ho příslušný povodňový orgán ve chvíli, kdy nebezpečí již přerostlo do skutečné povodně, ale ještě nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto. Při 2. SPA se vývoj situace dále pečlivě sleduje, aktivizují se povodňové orgány a další složky povodňové služby, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, podle možnosti se provádějí opatření ke zmírnění průběhu povodně.

Třetí stupeň – ohrožení – vyhláší jej příslušný povodňový orgán při bezprostředním nebezpečí nebo při vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Při 3. SPA se provádějí zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace. (Žijeme, 2015)

5.8. Faktory ovlivňující vznik povodňové události

Zda povodeň vznikne a jaký bude její průběh, závisí na množství přírodních a antropogenních vlivů a jejich kombinací.

Klimatické faktory – množství a intenzita srážek, evapotranspirace.

Fyzicko-geografické faktory – sklon a expozice svahů, tvar povodí a údolních niv, geologické a pedologické poměry, využití území a vegetační kryt, charakter hydrografické sítě.

Počáteční podmínky v povodí – vláhová nasycenost půdního profilu, zaplnění retenčních prostorů, stav vegetačního krytu, teplota půdy a vzduchu, přítomnost sněhové pokrývky. (STRIMA, 2014-2020)

5.9. Základní právní norma

Základní právní normou z hlediska povodní je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (Martínek a Tvrdek, 2010; Štětina a kolektiv, 2014)

5.10. Řízení ochrany před povodněmi

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují **povodňové orgány**. Zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni, včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi.

Povodňové orgány se při své činnosti řídí **povodňovými plány**.

V období mimo povodeň (včetně I. SPA) jsou povodňovými orgány:

- Orgány obcí a v hlavním městě Praze orgány městských částí.
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností.
- Krajské úřady.
- Ministerstvo životního prostředí.

Po dobu povodně (II. a III. SPA) jsou povodňovými orgány:

- Povodňové komise obcí a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí.
- Povodňové komise ORP
- Povodňové komise krajů
- Ústřední povodňová komise (Martínek a Tvrdek, 2010)

5.11. Předpokládané dopady po povodni

Odstranění povodňových škod, obnova území po povodni a likvidační práce, jako jsou:

Asanace nestabilních budov, odklizení trosek a nánosů bahna, čištění koryt, kanálů a jezů, dekontaminace zdrojů pitné vody, čištění retenčních nádrží, říčních koryt, preventivní hygienická opatření, monitorace a řešení možné nálezové situace, renovace dopravní a energetické infrastruktury, obnova zásobování, veřejných a zdravotnických služeb. (Štětina a kolektiv, 2014)

6. DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretická část bakalářské práce se věnovala vysvětlení základních pojmů ochrany obyvatelstva, strukturou a legislativou integrovaného záchranného systému, Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO a na závěr charakteristikou pojmu mimořádná událost.

Hasičský záchranný sbor je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému. V novém organizačním uspořádání působí od 1. ledna 2001. Jeho základním posláním je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Obyvatelstvo si velmi často neuvědomuje, jaká rizika mu mohou hrozit. Mimořádné události mohou vzniknout kdekoliv a kdykoliv. Mohou to být především povodně, požáry, vichřice, dopravní nehody atd.

Teoretická část bakalářské práce je základním pilířem pro praktickou část, ve které bude kladen důraz na Hasičský záchranný sbor ve Zlínském kraji a na Zlín v obecné rovině.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7. MĚSTO ZLÍN

Zlín, středisko rozsáhlejší průmyslové aglomerace s více jak 75 000 obyvateli o rozloze 10 280 ha vzniklé ve 20. a 30. letech 20. století a dnes centrum východní Moravy, statutární a krajské město, leží ve Vizovické vrchovině (230 m n. m.) v údolí, které ve východo-západním směru vymodelovala řeka Dřevnice. Ta pramení v Hostýnských vrších severozápadně od Slušovic a stéká se na východním okraji obce Lípa s Lutoninkou tekoucí od Vizovic. Na území dnešního Zlína se do Dřevnice kolmo vlévají četné potoky, které vytvořily boční údolí. Krajina se zejména ve 20. století podstatným způsobem proměnila, nejen vlivem industrializace a urbanizace: řeka Dřevnice byla zregulována, stejně tak některé potoky. Údolím Dřevnice prochází významný západo-východní silniční, a v omezené míře i železniční dopravní tah, ovšem do závěru 19. století se město nacházelo mimo hlavní dopravní tepny, které vedly podél řeky Moravy v severo-j jižním směru. (Historický atlas měst České republiky, 2015; Sváček, 2021)

7.1. Historie města

Město Zlín je s více jak 75 tisíci obyvateli průmyslově-podnikatelským centrem regionu střední Moravy. Historie města sahá daleko do středověku. První písemná zmínka se pojí k roku 1322, kdy byl Zlín řemeslnicko-cechovním střediskem pro okolní valašské osídlení, živící se převážně pastevectvím. Zlín byl sídelním městem majitelů panství a žil postupným rozvojem městské samosprávy. Změnu v tomto poklidném vývoji přinesla až průmyslová revoluce.

Důležitým mezníkem zlínské historie se stal rok 1894, kdy zde byla založena obuvnická firma rodiny Baťových. Díky zcela výjimečnému růstu a prosperitě firmy a vlivu Tomáše Bati, který byl též starostou města, se stal Zlín v meziválečném období **moderním městským centrem**, vynikající architektonickým stylem i životním tempem.

Enormní meziválečná stavitelská činnost T. Bati a jeho týmu renomovaných architektů (**J. Kotěra, F. L. Gahura, M. Lorenc, V. Karfík**) proměnila pětitisícové městečko v aglomeraci unikátní funkcionalistické architektury s 43 500 obyvateli. (zlin.eu, © 2022)

Ve druhé polovině 20. století bylo město symbolicky přejmenováno na Gottwaldov. (Historický atlas měst České republiky, 2015)

Kulturní zajímavosti města jsou mimo jiné **zlínské filmové ateliéry**, proslavené v 60. letech **animovanými a trikovými filmy Karla Zemana a Hermíny Týrlové**.

Bařova podnikatelská tradice a vhodná geografická poloha jsou dva z více faktorů, které ovlivnily skutečnost, že po změně politického režimu v roce 1989 nastal ve Zlíně prudký růst podnikatelsko-obchodních aktivit, které dnes daleko převyšují republikový průměr.

Magistrát města Zlína, v návaznosti na tradici, jež na zlínské radnici založil Tomáš Bařa v období jeho působení ve funkci starosty, podporuje podnikatelské aktivity a zve investory k účasti na společných projektech. (zlin.eu, © 2022)

7.2. Infrastruktura města

Zlínský kraj je příhraničním regionem s negativními ekonomickými dopady, nicméně začlenění ČR do EU v roce 2004 a později také do Schengenského prostoru pomáhá tuto bariéru eliminovat. V posledních letech se dopravní dostupnost regionu zlepšuje díky probíhající intenzivní výstavbě rychlostních silnic a dálnic a již dnes existuje přímé dálniční spojení Zlínského kraje (město Kroměříž) s hlavním městem ČR, Prahou. Budování tohoto typu komunikací pokračuje dále směrem ke Zlínu a dalším významným městům Zlínského kraje. (katalogfiremzk.cz)

Dopravní poloha Zlína ve vztahu k vybraným středoevropským centrům:

- Praha – 300 km.
- Vídeň – 180 km.
- Bratislava – 180 km.
- Berlín – 650 km.
- Mnichov – 600 km.
- Varšava – 500 km.
- Brusel – 1 200 km. (katalogfiremzk.cz)

SILNICE

Zlínský kraj disponuje rozvíjející se sítí silnic, včetně intenzivně budovaných dálnic a rychlostních komunikací (D1, R55 a R49). Největší města regionu budou napojena na rychlostní silnice.

- D1 v severozápadní části území byla dokončena a napojila kraj na dálniční síť ČR (úsek Kojetín – Kroměříž – Říkovice).
- R55 tvoří severojižní páteř silniční dopravy regionu, část Hulín – Otrokovice byla dokončena.

Prioritou rozvoje Zlínského kraje je rozvoj nadřazené silniční sítě:

- R49 tvoří západovýchodní páteř silniční dopravy kraje. Část Hulín – Fryšták byla dokončena v březnu 2022 a část z Fryštáku na hranice se Slovenskem je ve fázi přípravy. (katalogfiremzk.cz)

Další komunikace na území kraje:

- Komunikace I. Třídy: 341 km.
- Komunikace II. Třídy: 574 km.
- Komunikace III. Třídy: 1 205 km. (katalogfiremzk.cz)

ŽELEZNICE

Regionem prochází severojižní železniční koridor ve směru Polsko – Ostrava – Otrokovice – Břeclav – Rakousko (trať č. 330) a východozápadní koridor Praha – Olomouc – Valašské Meziříčí – Slovensko (trať č. 280).

Mimo dva hlavní koridory tvoří železniční síť v kraji tyto významné trati:

- Trať č. 303/323: Kojetín – Kroměříž – Hulín – Holešov – Bystřice pod Hostýnem – Valašské Meziříčí – Frýdek-Místek – Ostrava.
- Trať č. 340/341: Brno – Kyjov – Veselí nad Moravou – Kunovice – Újezdec u Luhačovic – Bylnice – Vlárský Průsmyk – Trenčianská Teplá (SK).

Ve Zlínském kraji je celkem 358 km železnic. (katalogfiremzk.cz)

LETIŠTĚ

Přerov – Bochoř: realizace projektu smíšeného vojensko-civilního provozu na regionálním letišti

- Společný projekt Zlínského a Olomouckého kraje a města Přerov.
- 40 km od krajského města Zlín.

Kunovice: letiště s nepravidelnou dopravou.

Vzdálenost na letišť s pravidelnou dopravou

- Ostrava – 85 km.
- Brno – 90 km.
- Bratislava – 175 km.
- Vídeň – 190 km.
- Praha – 315 km. (katalogfiremzk.cz)

7.3. Rizika města

Ve Zlíně existují možná rizika, která mohou způsobit vznik krizové situace s následnou evakuací obyvatelstva. Jde především o havárie velkého rozsahu způsobené vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky. (zlin.eu, © 2022)

Možná rizika, v jejichž důsledcích může dojít k evakuaci obyvatelstva v ORP Zlín především představují:

OBJEKTY SKLADUJÍCÍ VĚTŠÍ ZÁSoby NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Jsou významnými zdroji možného ohrožení, ale nespádají pod režim zákona 224/2015. V případě provozní havárie jsou však zaměstnanci a obyvatelstvo v jejich bezprostřední blízkosti ohroženi.

Jedná se o riziko úniku čpavku a chlóru především:

- Teplárna – ALPIQ GENERATION (CZ), s. r. o., Zlín.
- Zimní stadion L. Čajky, PSG Zlín, s. r. o., Zlín.
- Tecnimetal – CZ, a. s., Zlín.
- Městské lázně Zlín, STEZA, s. r. o., Zlín.
- Koupaliště PANORAMA, STEZA, s. r. o., Zlín – J. Svahy.
- Čistírna odpadních vod Malenovice, VaK Zlín, a. s.
- Úpravný vody Klečůvka. (zlin.eu, © 2022)

OBJEKTY SKLADUJÍCÍ ZÁPALNÉ A TOXICKÉ LÁTKY A HMOTY

Představují objekty, kde se skladují látky a hmoty jako je benzín, nafta, olej, toluen, tmely, lepidla, silikony a změkčovadla, při jejichž hoření se uvolňují jedovaté zplodiny (toxiny), jež mohou zasáhnout obytné zóny a objekty ohrožující výbuchem:

- MITAS a. s. Praha výrobní úsek Zlín.
- PLASTSERVIS a. s. 96. budova, Zlín.

- Čerpací stanice PHM (LPG)

Další subjekty skladující a nakládající s dalšími nebezpečnými látky na teritoriu SMZ a ORP Zlín mimo zákon č. 224/2015 Sb. jsou Zlín, Kaňovice, Bohuslavice, Držková apod. Zde jsou uskladněny barvy, toxické látky, hořlaviny apod.

V případě havárie uvedených objektů a dle jejího rozsahu se předpokládá vyhlášení třetího, případně zvláštního stupně poplachu. S evakuací většího počtu osob se nepočítá. Bezprostředně ohrožení občané by byli vyzváni k urychlenému opuštění ohroženého prostoru. (zlin.eu, © 2022)

POVODNĚ

Riziko představuje přirozenou povodeň na řece Dřevnici a potoku Baláž se značně negativními následky (spádová, desetiletá, padesátiletá a jako stoletá voda).

Hrozbu představují v případě provozní havárie protržení hrází u vodních děl ve Slušovicích a ve Fryštáku. Četnost těchto provozních havárií je nízká, ale riziko představují. (zlin.eu, © 2022)

EPIDEMIE A EPIZOOTIE

Reálná nebezpečí, které představují epidemie a epizootie:

Velkochov drůbeže v ORP Zlín:

- Farma Kelníky.
- Farma Zlín – Klečůvka.
- Farmy mimo ORP Zlín, ohrožující SMZ v pásmu dozoru jsou Lehotice, Napajedla 1 a 2 a Zádveřice-Raková.

Velkochovy hospodářských zvířat jsou v lokalitách:

- Zlín-Kudlov a Zlín-Štípa, Želechovice nad Dřevnicí, Velký Ořechov, Fryšták, Hvozdná, Březůvky, Tečovice, Mysločovice, Hostišová a Sazovice.

Vyhlášení pásem v případě nákazy:

- Ochranné pásmo – dosahuje min. 3 km od centra nákazy.
- Pásmo dozoru – dosahuje min. 10 km od centra nákazy.

Při vyhlášení KS při epidemii nebo epizootie se s evakuací obyvatelstva nepočítá. (zlin.eu, © 2022)

ŽIVELNÍ POHROMY

Představují další reálná nebezpečí, kterými mohou být SMZ i obce v působnosti ORP Zlín postiženy.

Jedná se především o:

- Lokální povodně.
- Vichřice.
- Námrazy.
- Sněhové kalamity.
- Obtížná vedra a sucha.
- Sesuvy půdy.
- Znečištění životního prostředí.
- Mimořádně rozsáhlé požáry.
- Virové onemocnění. (zlin.eu, © 2022)

TERORISMUS

Při ochraně obyvatelstva je potřebné být připraven a reagovat na možný terorismus. Na celém území SMZ i ORP Zlín mohou být cílem tohoto útoku místa s větší koncentrací obyvatel jako jsou:

- Velká nákupní centra.
- Nádraží.
- Školy.
- Místa soustředění obyvatel.
- Společenské akce.
- Sportovní akce apod. (zlin.eu, © 2022)

VÁLEČNÝ KONFLIKT

Příznaky vojenského konfliktu jako jsou hrozby na úrovni státu by měly být známy s předstihem cca 2 let. (zlin.eu, © 2022)

7.4. Protipovodňová opatření města

Protipovodňová opatření se dělí do tří skupin, a to na stacionární povodňová zařízení, mobilně stacionární a mobilní systémy. Protipovodňové systémy se převážně montují podél řek a vodních toků v blízkosti obydlené oblasti, kde zabraňují vyplavení vody. Mohou se také instalovat do dveří rodinných domů a oken. (ekatalog.cz, © 2005–2022)

Typy protipovodňových systémů

- **Stacionární protipovodňová opatření** – jedná se o pozemkovou úpravu velkého rozsahu, kdy se protipovodňové systémy instalují napevno a jsou tedy nepohyblivá. Stacionární opatření je nutné provádět v souladu s územním plánováním a ve spolupráci s vodovodními orgány veřejné správy a samosprávy.
- **Mobilní stacionární protipovodňová opatření** – používají se především jako protipovodňové hráze, které jsou pevně zabudované kotvami v zemi a v případě povodňového stavu se pouze instalují samotné hradicí prvky.
- **Mobilní protipovodňové hráze** – jsou to přenosné protipovodňové systémy, které jsou vyrobeny z velmi odolných materiálů. Nejčastěji se používají pytle s pískem, válcové nebo pytlivé zábrany plněné vodou, zešikmené konstrukce nebo mobilní hradidlové a membránové stěny. (ekatalog.cz, © 2005–2022)

Konstrukce protipovodňových mobilních stěn

Mobilní hrazení je tvořeno slupicemi, hradidly a stahovacím zařízením. Hradidla jsou dutá a vyrábějí se převážně z hliníku, montují se na slupice a boční vedení stahovacího zařízení, díky kterému jsou hradidla stažena. (ekatalog.cz, © 2005–2022)

Protipovodňové zábrany do oken a dveří

Instalují se tabulkové kryty, hradidlové kryty nebo automatické protipovodňové zábrany.

- **Tabulkové kryty** – používají se u menších rozměrů dveří. Fungují na principu pevně osazeného rámu, který je zapuštěn pod úroveň terénu a je opatřen pochozím krytem.
- **Hradidlové kryty** – používají se u větších rozměrů dveří a jsou tvořeny bočním vedením, spodním vedením a horním prahem.
- **Automatické zábrany** – v případě ohrožení povodní, systém automaticky uzavře vstup do objektu. Skládají se z řídicí jednotky, pohonu a hradidlové tabule. (ekatalog.cz, © 2005–2022)

8. ANALÝZA ZÁSAHU SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ZLÍNSKÉHO KRAJE PŘI ŽIVELNÍCH POHROMÁCH.

Tato část bakalářské práce je zaměřena na organizační strukturu, úkoly a činnosti, techniku a věcné prostředky HZS Zlínského kraje. Jsou zde také popsány úkoly při MU.

8.1. Organizační struktura HZS Zlínského kraje

Schéma organizační struktury krajského ředitelství je tvořeno ředitelem HZS Zlínského kraje, kterým je plk. Ing. Vít Rušar pod kterého spadá:

- Náměstek pro prevenci a civilní nouzové plánování (plk. Ing. Zdeněk Otrusina), který má na starost Oddělení stavební prevence, kontrolní činnosti a ZPP a Oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení.
- Náměstek pro integrovaný záchranný systém a operační řízení (plk. Ing. Pavel Dekret), který má na starost Oddělení KIS, KOPIS a IZS a služeb.
- Náměstek pro ekonomiku (plk. Mgr. et Mgr Petr Bobčík), který má na starost Oddělení finanční, provozní a správy majetku.
- Pracoviště interního auditu a kontroly, kterým je vrchní komisař – interní auditor, kontrolor Ing. Bc. Martina Slámečková.
- Ředitelka kanceláře (plk. Mgr. Dagmar Sigmundová), která má na starosti Pracoviště personální a PaM, právní a organizační, psychologické.
- Územní odbory, kterými jsou ÚO ve Zlíně, Kroměříži, Uherském hradišti a Vsetíně. (HZS ČR, © 2022)

Schéma organizační struktury Územního odboru Zlín je tvořeno ředitelem ÚO Zlín, kterým je plk. Ing. Pavel Koňářík, pod kterého spadá:

- Pracoviště IZS a služeb
- Stanice, které jsou zřízeny ve Zlíně, Valašských Kloboukách, Slavičíně, Otrokovicích a Luhačovicích. (HZS ČR, © 2022)

Schéma organizační struktury Územního odboru Kroměříž je tvořeno ředitelem ÚO Kroměříž, kterým je plk. Ing. František Javůrek, pod kterého spadá:

- Pracoviště IZS a služeb, prevence, OOB a KŘ, provozní.

- Stanice, které jsou zřízeny v Kroměříži, Bystřici pod Hostýnem, Holešově a Morkovicích – Slížanech. (HZS ČR, © 2022)

Schéma organizační struktury Územního odboru Uherské hradiště je tvořeno ředitelem ÚO Uherské hradiště, kterým je plk. Ing. Jaroslav Olbert, pod kterého spadá:

- Pracoviště prevence, OOB a KŘ, IZS a služeb, provozní.
- Stanice, které jsou zřízeny v Uherském Hradišti a Uherském Brodě. (HZS ČR, © 2022)

Schéma organizační struktury Územního odboru Vsetín je tvořeno ředitelem ÚO Vsetín, kterým je plk. Ing. Zdeněk Hub, pod kterého spadá:

- Pracoviště prevence, OOB a KŘ, IZS a služeb, provozní.
- Stanice, které jsou zřízeny ve Vsetíně a Valašském Meziříčí. (HZS ČR, © 2022)

8.2. Úkoly a činnosti HZS Zlínského kraje

Odbor prevence

Odbor prevence odpovídá za zabezpečení výkonu státního požárního dozoru v kraji. Podílí se na odborné přípravě hasičů, na preventivně výchovné činnosti a organizuje v rámci své působnosti porady a metodická zaměstnání, plní současně i úkoly oddělení prevence územního odboru v sídle HZS kraje. Odbor se vnitřně dělí na oddělení kontrolní činnosti a zjišťování příčin vzniku požárů a oddělení stavební prevence. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení kontrolní činnosti a ZPP plní zejména následující úkoly:

- Vykonává státní požární dozor formou kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně.
- Zpracovává plány kontrolní činnosti.
- Zpracovává podklady k vydání právních předpisů pro příslušné správní orgány kraje v oblastech, které vymezuje zákon.
- Vykonává státní správu na úseku prevence závažných havárií.
- Podílí se na přípravě nařízení kraje na úseku požární ochrany.
- Podílí se na posuzování bezpečnostní dokumentace zpracovávané a předkládané v rámci prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.
- Schvaluje posouzení požárního nebezpečí činností s vysokým požárním nebezpečím.

- Provádí zjišťování příčin vzniku požárů a okolností majících vliv na šíření požáru.
- Zpracovává předepsanou dokumentaci v oblasti zjišťování příčin vzniku požárů.
- Spolupracuje s odbornými pracovišti HZS ČR a Policie ČR.
- Zpracovává rozborů požárů. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení stavební prevence plní zejména následující úkoly:

- Posuzuje územně plánovací dokumentaci, podklady pro vydání územního rozhodnutí, projektovou dokumentaci stavby ke stavebnímu řízení, projektovou dokumentaci k povolení změny stavby před jejím dokončením, dokumentaci k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů.
- Ověřuje, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb, vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace dle písm. a) včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek.
- Zabezpečuje plnění úkolů orgánů v územním a stavebním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva.
- Vede evidenci staveb, CO a staveb dotčených požadavky CO. (HZS ZLK, © 2022)

Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení

Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení odpovídá za řešení problematiky ochrany obyvatelstva včetně varování, evakuace, nouzového přežití a výchovy a odpovídá za zpracování havarijních plánů a krizových plánů kraje a obcí s rozšířenou působností. Vede evidenci, uchovává a sleduje plnění součinnostních dohod. Odbor se vnitřně dělí na pracoviště ochrany a přípravy obyvatelstva a oddělení krizového řízení. (HZS ZLK, © 2022)

Pracoviště ochrany a přípravy obyvatelstva plní zejména následující úkoly:

- Sjednává postupy orgánů s krajskou působností a obecních úřadů, právnických a fyzických osob na úseku ochrany obyvatelstva.
- Usměňuje postupy při zřizování zařízení civilní ochrany v kraji a při odborné přípravě jejich personálu v kraji.
- Usměňuje obsah a zaměření přípravy obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci včetně přípravy žáků základních a středních škol, organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva.

- Stanovuje zásady varování, informování, ukrytí, monitorování, dekontaminace, nouzového přežití, evakuace, individuální ochrany obyvatelstva v kraji a hospodaření s materiálem CO.
- Navrhuje opatření k ochraně obyvatelstva při použití chemických, biologických, radiologických a jaderných zbraní, látek a prostředků.
- Zabezpečuje zpracování úkolů ochrany obyvatelstva do havarijních plánů, krizového plánu kraje a do opatření při přechodu z mírového na válečný stav.
- Vykonává státní správu na úseku prevence závažných havárií. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení krizového řízení plní zejména následující úkoly:

- Zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje.
- Ve spolupráci s úsekem IZS a operačního řízení zpracovává havarijní plán kraje a vnější havarijní plány.
- Koordinuje zpracování opatření při přechodu z mírového na válečný stav v působnosti HZS kraje.
- Zpracovává podklady do plánu nezbytných dodávek kraje a plánu nezbytných dodávek Ministerstva vnitra pro krizové situace včetně válečného stavu.
- Spolupracuje na zpracování podkladů pro pracoviště krizového řízení a stanovuje zásady pro operační a technickou připravenost chráněných pracovišť.
- Vyžaduje, shromažďuje a eviduje údaje nezbytné pro zpracování krizového plánu kraje pro přípravu a řešení krizových situací.
- Podílí se na vzdělávání v oblasti krizové a havarijní připravenosti.
- Přípravuje a usměrňuje zpracování podkladů pro jednání bezpečnostní rady kraje předkládané HZS kraje.
- Vykonává státní správu na úseku prevence závažných havárií.
- Přípravuje a usměrňuje zpracování podkladů k zabezpečení základních funkcí státu a kritické infrastruktury. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení IZS a služeb

Oddělení IZS a služeb odpovídá za řešení problematiky IZS kraje, koordinaci záchranných prací a spolupráci složek IZS, za usměrňování, koordinaci a kontrolu činnosti jednotek PO, za plnění úkolů strojní, chemické a technické služby, za organizaci a výkon služby v jednotkách HZS kraje a odbornou přípravu v této oblasti. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení IZS a služeb plní zejména následující úkoly:

- Předkládá podklady pro zpracování koncepce požární ochrany kraje a roční zprávy o stavu požární ochrany kraje, podílí se na přípravě podkladů pro jednání bezpečnostní rady kraje.
- Zpracovává návrhy pro plošné rozmístění jednotek PO v kraji, zpracovává návrhy na organizaci a početní stavy HZS kraje, zpracovává a vede přehled o organizaci jednotek PO a jejich vybavení.
- V rozsahu stanoveném GŘ organizuje odbornou přípravu příslušníků a velitelů a strojníků jednotek PO, připravuje prověřovací a taktická cvičení jednotek PO.
- Řídí výkon služby v jednotkách HZS kraje.
- Vede v rámci své působnosti přehled jednotek PO, jejich činnosti, početních stavů a jejich vybavení a vede přehledy o ostatních složkách IZS na základě dohod o součinnosti, vede a využívá stanovenou dokumentaci požární ochrany a IZS.
- Organizuje a zabezpečuje připravenost a akceschopnost jednotek PO, organizuje a kontroluje výkon služby jednotek PO, sleduje a vyhodnocuje zásahy jednotek PO a navrhuje příslušná opatření.
- Zpracovává podklady pro požární poplachový plán kraje, poplachový plán IZS kraje a pro zpracování havarijního plánu, vnějšího havarijního plánu a krizového plánu kraje.
- Podílí se na realizaci činnosti složek IZS v kraji a usměrňuje spolupráci těchto složek, vyjadřuje se k dokumentům, které se svým obsahem dotýkají složek IZS, vyhodnocuje společnou činnost složek IZS.
- Připravuje podklady pro prověřovací a taktická cvičení IZS.
- Podílí se na organizaci a koordinaci humanitární pomoci.
- Vykonává státní požární dozor v oblasti akceschopnosti jednotek PO v kraji.
- Určuje zřízení jednotky HZS podniku a jednotky SDH podniku, vydává souhlas s jejím zrušením a schvaluje zřizování společných jednotek PO.
- Zabezpečuje akceschopnost požární techniky a dalších strojních věcných prostředků PO vybavených pohonnou částí včetně jejich základního příslušenství.
- Zabezpečuje akceschopnost hydraulických vyprošťovacích zařízení.
- Zabezpečuje spolehlivou funkci opravárenských, diagnostických a dalších zařízení umožňujících nepřetržitou pohotovost požární techniky k výjezdu.
- Sleduje a vyhodnocuje nehodovost vozidel HZS kraje a jednotek PO v kraji.
- Zabezpečuje akceschopnost ochranných prostředků pro hasiče.

- Zabezpečuje akceschopnost hasiv, prostředků pro práci s nebezpečnými látkami, pro dekontaminaci, pro detekci plynů a nebezpečných látek.
- Zabezpečuje akceschopnost záchranných a pneumatických vyprošťovacích prostředků, prostředků pro práci ve výškách a nad volnými hloubkami, pro činnost na vodě, ve vodě a pod hladinou.
- Zajišťuje odbornou podporu při zásahu jednotek PO v prostředí nebezpečných látek na místě zásahu a pro ochranu obyvatelstva.
- Podílí se na odborné přípravě hasičů. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení komunikačních a informačních systémů

Oddělení KIS odpovídá za výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí, zabezpečení provozu jednotného systému varování, za krizovou komunikaci a plní současně i úkoly spojové služby jednotek PO. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení KIS plní zejména tyto následující úkoly:

- Zabezpečuje činnost v oblasti linkových a rádiových přenosových prostředků, včetně zařízení systému varování a vyrozumění.
- Realizuje výstavbu koncových prvků varování, zabezpečuje jejich revize a údržbu.
- Zajišťuje provoz informačních systémů, výpočetní techniky a aktualizaci jejího programového vybavení v rámci HZS kraje.
- Provozuje informační systémy v oblasti PO, krizového řízení a IZS.
- Zajišťuje dohled provozovaných rádiových sítí IZS, přenosových sítí a prostředků.
- Provádí pravidelné kontroly přenosových prostředků a koncových zařízení a zajišťuje jejich údržbu.
- Spolupracuje a podílí se na zajištění funkce operačních a informačních středisek HZS kraje.
- Vykonává správu GIS u HZS kraje.
- Koordinuje spolupráce s orgány státní správy v oblasti GIS.
- Zabezpečuje příjem a výdej dat, jejich verifikaci, analýzu, modelování a interpretaci výsledků v systému GIS. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení krajské operační a informační středisko

Oddělení operačního řízení odpovídá za plnění úkolů v rámci operačního řízení jednotek PO a složek IZS. Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska

IZS, kterými jsou podle § 5 zákona o IZS operační a informační střediska HZS krajů. V podmínkách Zlínského kraje je to KOPIS se sídlem ve Zlíně. KOPIS je jediným partnerem pro příjem tísňového volání s oprávněním nasadit síly a prostředky na likvidaci MU. Organizační součástí KOPIS je pracoviště telefonního centra tísňového volání 112 (TCTV 112). (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení KOPIS plní následující úkoly:

- Zabezpečuje a organizuje samotný výkon služby na KOPIS.
- Přijímá a vyhodnocuje zprávy o požárech a jiných MU, vysílá stanovené síly a prostředky jednotek PO a složek IZS, právnických a fyzických osob ve prospěch záchranných a likvidačních prací dle požárního poplachového plánu, poplachového plánu IZS, předurčenosti jednotek PO, typových plánů složek IZS a dohod o spolupráci.
- Zpracovává a zabezpečuje pravidla součinnosti operačních středisek základních složek a ostatních složek IZS.
- Poskytuje informační podporu nasazeným jednotkám PO a složkám IZS, orgánům krizového řízení a územním správním úřadům.
- Podílí se na shromažďování a vyhodnocení statistických údajů o požárech a událostech řešených v rámci PO a IZS.
- Spolupracuje s bezpečnostní radou kraje a krizovým štábem kraje při řešení MU a KS.
- Shromažďuje, statisticky vyhodnocuje a analyzuje v rámci kraje údaje o požárech, jiných MU, o činnosti PO a IZS, o závažných haváriích a o vyhlášených KS a technických zásazích.
- Provádí varování a vyrozumění obyvatelstva. (HZS ZLK, © 2022)

Úsek ekonomiky

Úsek ekonomiky se člení na oddělení finanční a oddělení provozní a správy majetku. V čele stojí náměstek, který je přímým nadřízeným vedoucích uvedených oddělení a odpovídá za řízení ekonomické činnosti HZS ČR. Odborně řídí činnost ÚO HZS kraje. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení finanční plní následující úkoly:

- Sestavuje návrh rozpočtu HZS kraje podle podkladů z jednotlivých pracovišť.
- Řídí a usměrňuje hospodaření s rozpočtovými prostředky HZS kraje.

- Zpracovává analýzy hospodaření a podklady pro státní závěrečný účet.
- Vykonává funkci účtárny HZS kraje, vede předepsanou účetní evidenci a zpracovává předepsané statistické výkazy.
- Podílí se na organizaci, provádění a vyhodnocení inventur majetku.
- Vede pokladnu HZS kraje.
- Zabezpečuje výplatu služebních příjmů a platů zaměstnanců a ostatních peněžních náležitostí.
- Odpovídá za odbornou přípravu zaměstnanců v oblasti své působnosti. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení provozní a správy majetku plní následující úkoly:

- Na základě požadavků odborných pracovišť zpracovává plán materiálního a technického zabezpečení HZS kraje.
- V rámci schváleného rozpočtu pořizuje majetek a zásoby a zabezpečuje obměnu majetku a doplňování zásob.
- Řídí výběrová řízení v působnosti HZS kraje.
- Vede evidenci majetku a zásob a zpracovává příslušné doklady pro oddělení finanční.
- Stanovuje limity a normy materiálu a zásob a řídí skladové zásobování.
- Vyřazuje přebytečný a neupotřebitelný majetek, zabezpečuje převody vlastnictví a práva hospodaření nebo fyzickou likvidaci tohoto majetku.
- Podílí se na přípravě, realizaci a vyhodnocení ročních i mimořádných inventarizací majetku a závazků v rámci HZS kraje, organizuje fyzickou inventuru majetku.
- Podílí se na zabezpečování úkolů v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy.
- Zabezpečuje nezbytné dodávky HZS kraje pro krizové situace včetně válečného stavu dle zpracovaného plánu.
- Řídí a koordinuje stavební investiční činnost, zpracovává investiční záměry a souhrnné dokumenty investičního rozvoje a střednědobé výhledy, vede archivní obaly budov a pozemků z hlediska stavební a technické dokumentace.
- Provádí výkon funkce přímého investora na stavbách, zabezpečuje technický dozor investora a koordinuje investorskou činnost, zabezpečuje nezbytné opravy a údržbu, rekonstrukce a modernizace nemovitostí v rámci působnosti HZS kraje.
- Zabezpečuje provádění revizí vyhrazených zařízení HZS kraje podle příslušných předpisů.

- Zabezpečuje dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, energetiky, vodního hospodářství, odpadového hospodářství a ekologie.
- Zajišťuje zabezpečení ochrany objektů a majetku HZS kraje, podílí se na zabezpečení režimu vstupu osob a vjezdu vozidel do objektů HZS kraje.
- Zajišťuje stravování příslušníků HZS kraje u zásahu. (HZS ZLK, © 2022)

Úsek kanceláře krajského ředitele

Pracoviště organizační plní následující úkoly:

- Odpovídá za organizaci a koordinaci činností spojených s postavením krajského ředitele a realizaci jeho rozhodnutí včetně příslušných administrativních úkonů.
- Zabezpečuje ochranu utajovaných skutečností a ve spolupráci s úsekem ekonomickým, úsekem IZS a operačního řízení a s územními odbory koordinuje realizaci opatření objektové bezpečnosti.
- Zajišťuje styk s veřejností, sdělovacími prostředky a získávání potřebných informací, zabezpečuje agendu mezinárodních styků.
- Zabezpečuje chod podatelny a spisovny.
- Vede agendu spojenou s evidencí a vyřizováním došlých podání a stížností v rámci HZS kraje.

Pracoviště právní plní následující úkoly:

- Zabezpečuje právní činnost a tvorbu interních aktů řízení HZS kraje. (HZS ZLK, © 2022)

Oddělení personální a mzdové

- Zajišťuje personální agendu HZS kraje ve spolupráci s odbornými útvary HZS kraje zpracovává pracovní náplně pracovníků HZS kraje.
- Zajišťuje vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků HZS kraje ve spolupráci s odbornými útvary HZS kraje, metodicky řídí vzdělávací zařízení HZS kraje.
- Zpracovává mzdovou agendu a agendu sociálního zabezpečení pracovníků HZS kraje.
- Zabezpečuje realizaci platové politiky, řídí a provádí výkaznictví v této oblasti.
- V oblasti mzdových prostředků odpovídá za sestavení návrhu rozpočtu, za jeho čerpání, předkládá návrhy na rozpočtová opatření, zpracovává podklady do státního závěrečného účtu. (HZS ZLK, © 2022)

Psychologické pracoviště

- Zabezpečuje posttraumatickou péči příslušníkům HZS ČR.
- Poskytuje psychosociální pomoc obětem MU.
- Přípravuje podklady pro personální práci. (HZS ZLK, © 2022)

8.3. Technika a věcné prostředky HZS Zlínského kraje

Technika HZS Zlínského kraje

Techniku, kterou má HZS Zlínského kraje na stanicích k dispozici je:

ÚO ZLÍN

Technika na stanici Zlín

- CAS 20/3500/210-S2T, Scania P440, PZL 101,3Z47797.
- CAS 24/2500/250-M1T, Renault Midlum, PZL 102,1Z7 6958.
- CAS 20/4000/300-S2Z, MAN, PZL 111,4Z2 4898.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7 (6x6), PZL 107,3Z5 7567.
- TA CH-S1, MAN, PZL 109, ZLK 44-44.
- AZ 40-S1Z, Scania, PZL 103, 7Z0 6118.
- VYA-S1, Scania G 480, PZL 129, 6Z1 1150.
- VA-L2, Nissan Navara, PZL 119, 6Z7 7935.
- BUS-S1Z, Irisbus, PZL 148, 4Z9 1789.
- KHA 32/2000/2500/3000-S3, Tatra 815 (6x6), PZL 117, ZL 34-03.
- PKN-S3Z, Mercedes Actros, PZL 116, 4Z9 9156.
- Čtyřkolka, Polaris Sportsman XP Touring 1000 EPS.
- Nakladač, Bobcat S 650, Z01 7575. (HZS ZLK, © 2022)

Technika na stanici Otrokovice

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PZL 151, 3Z7 6586.
- CAS 30/9000/640-S3R, Tatra 815-7, PZL 157, 3Z4 7732.
- AZ 37-M1Z, Mercedes Atego, PZL 153, 5Z0 8238.
- VEA-L1, Škoda Octavia, PZL 155, 6Z3 4400.
- UA – UL1, Škoda Roomster, PZL 158, 4Z9 1811. (HZS ZLK, © 2022)

Technika na stanici Luhačovice

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PZL 171, 3Z8 6133.
- VEA-UL1, Škoda Yeti, PZL 175, 5Z9 8780.

Technika na stanici Slavičín

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PZL 181, 3Z8 6144.

Technika na stanici Valašské Klobouky

- CAS 20/3000/200-S2T, Iveco, PZL 161, 3Z6 6302.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7 (6x6), PZL 167, 3Z9 5422.
- AZ 30-M1Z, Mercedes Atego, PZL 163, KM 96-22.
- VEA-UL1, Škoda Yeti, PZL 165, 6Z1 1606.

ÚO VSETÍN**Technika na stanici Vsetín**

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PVS 121, 3Z4 7761.
- CAS 20/4000/240S2Z, Mercedes Atego, PVS 122, 4Z2 4559.
- CAS 16/4000-M3LP, Renault Midliner, PVS 127, VSA 13-35.
- TA CH-L1R, Iveco, PVS 129, 4Z9 9551.
- AZ 30-M1Z, Renault Midlum, PVS 103, 3Z3 4814.
- DA-L1Z, Ford Transit, PVS 128, 5Z8 4695.
- VEA-L3, Nissan Terrano II., PVS 125, ZLL 37-33. (HZS ZLK, © 2022)

Technika na stanici Valašské Meziříčí

- CAS 20/3500/210-S2T, Scania P440, PVS 101, 3Z8 6140.
- CAS 20/4000/240-S2T, Scania P480, PVS 102, 5Z2 7185.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7, PVS 107, 5Z0 7952.
- CAS 24/2500/250-M2T, Renault Midlum, PVS 112, 2Z7 8479.
- AZ 40-S1Z, Iveco, PVS 103, 5Z8 4682.
- DA-L1Z, Renault Master, PVS 108, 2Z5 4324.
- VEA-L2, Ford Ranger, PVS 105, 5Z4 3024.
- VA-L2, Škoda Karoq, PVS 119, 6Z5 0390.
- PKN-S1V, Renault Kerax, PVS 106, 4Z4 3393.
- PKN-M2Z, MAN, PVS 116, SZ1 4782. (HZS ZLK, © 2022)

ÚO KROMĚŘÍŽ

Technika na stanici Kroměříž

- CAS 24/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PKM 101, 3Z4 7789.
- CAS 24/2500/250-M1T, Renault Midlum, PKM 102, 1Z7 6957.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7 (6x6), PKM 107, 3Z4 7795.
- TA CH-L1Z, Renault Mascott, PKM 109, 3Z3 4879.
- TA N-L1, Renault Mascott, PKM 116, 3Z6 5133.
- AZ 30-S1Z, Iveco, PKM 103, 4Z2 4846.
- DA-L2Z, VW Transporter, PKM 108, 6Z8 2729.
- VEA-UL1, Škoda Yeti, PKM 105, 5Z6 3640.
- VA-UL2, Suzuki Jimmy, PKM 119, 3Z7 4541.
- UA-L2, Ford Ranger, PKM 118, 5Z6 3448.
- PKN-L1Z, Renault Mascott, PKM 106, 2Z4 3856.
- PKN-M1Z, Renault D, PKM 126, 6Z5 8858. (HZS ZLK, © 2022)

Technika na stanici Holešov

- CAS 15/2200/135-M2Z, Mercedes Atego, PKM 151, 3Z9 3826.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7 (6x6), PKM 157, 3Z4 7793.
- UA-L1, VW Transporter, PKM 158, KM 39-67.

Technika na stanici Morkovice – Slížany

- CAS 24/2500/250-M2T, Renault Midlum, PKM 141, 2Z6 2649.
- UA-L1, VW Transporter, PKM 148, KMH 16-34.
- OA, Škoda Fabia, 2Z1 2783. (HZS ZLK, © 2022)

Technika na stanici Bystřice pod Hostýnem

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PKM 131, 3Z7 6587.
- CAS 32/8200/800-S3R, Tatra 815 (6x6), PKM 137, ZL 18-58.
- DA-L1Z, VW Transporter, PKM 138, KMH 59-78.
- VEA-L2, Toyota, PKM 135, KM 14-92.

ÚO UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Technika na stanici Uherské hradiště

- CAS 20/4000/240-S2T, Tatra 815-2, PUH 101, 3Z4 7779.
- CAS 20/4000/240-S2T, Scania P380, PUH 102, 3Z9 5420.
- CAS 30/9000/540-S3VH, Tatra 815-7 (6x6), PUH 107, 5Z0 7951.
- AZ 30-M1Z, Renault Midlum, PUH 103, ZLL 55-00.
- TA CH-L1, Mercedes, PUH 109, UHI 63-68.
- VA-UL2, Suzuki Grand W, PUH 119, 3Z6 6150.
- UA-L1, Ford Transit, PUH 118, 6Z7 7899.
- PKN-M1Z, Renault Midlum, PUH 106, 3Z8 5367.
- PKN-M1Z, Renault Midlum, PUH 116, 3Z6 5911. (HZZ ZLK, © 2022)

Technika na stanici Uherský Brod

- CAS 20/4000/240-S2T, Scania P480, PUH 151, 5Z2 7184.
- CAS 24/5000/300-S2R, Renault Kerax, PUH 157, 2Z5 4150.
- CAS 20/2500/250-M2T, Renault Midlum, PUH 112, 3Z2 3957.
- AZ 30-M1, Renault Midlum, PUH 153, 3Z3 4814.
- NA-S3, Tatra, PUH 156, 5Z1 4822.
- VEA-UL1, Škoda Yeti, PUH 155, 5Z4 3150. (HZZ ZLK, © 2022)

Věcné prostředky HZZ Zlínského kraje

Jedná se o následující věcné prostředky:

PRO HAŠENÍ A ČERPÁNÍ

Hasicí

Džberové stříkačky, hasicí přístroje, tlumnice a hasicí roušky.

Přívodního vedení

Čerpadla s elektrickým nebo vodním pohonem, ejektory, hydrantové nástavce, klíče k armaturám a hydrantům, ochranné koše, sací hadice, sací koše, sběrače, ventilová a záchytná lana.

Výtlačného vedení

Deflektory, hadicové můstky, hadicové navijáky, hadicové oblouky, klíče k hadicím a armaturám, koše na hadice, objímky a bandáže na hadice, opěrné oblouky, proudnice, průtokové kartáče, přechody, přenosné kulové uzávěry, přetlakové ventily, rozdělovače a tlakové hadice.

Pěnotvorné

Nádoby na pěnidlo, pěnomety s pohonem vodní turbínou, pěnotvorné proudnice a přísl., přenosné přiměšovače a savice přiměšovače. (HZS ČR, © 2022)

PRO TECHNICKÉ ČINNOSTI

Pneumatické vyprošťovací a těsnící

Kanálové rychloupávky, plnicí soupravy, pneumatické stabilizační tyče, podkládací a zajišťovací klíny, speciální tmely, těsnící bandáže, těsnící vaky a ucpávky a zvedací vaky.

Osvětlovací a varovné

Chemická světla, náhlavní svítilny, ruční svítilny, světlomety a výstražná zařízení se stativy.

Vyprošťovací a destrukční

Nástroje na řezání a rozbíjení skla, páčidla a pákové kleště, podpěry a opěry, požární sekery a sekerky, ruční nářadí s el. pohonem, trhací háky, zachycovače airbagů, zvedáky a navijáky.

Evakuační

Nosítka, seskokové matrace, stany, záchranné plachty a tunely.

První pomoci

Automatizované externí defibrilátory, fixační prostředky a dlahy, lékařské rukavice pro jednorázové použití, ruční dýchací vaky, termofolie a příkrývky, zdravotnické brašny a lékárny.

Přenosné žebříky

Hákové, jednodílné, nastavovací, provazové, skládací a sklopné, vysunovací.

Ostatní účelové

Nádoby na úkapy a nádrže, optické a měřicí přístroje, skříňky a soupravy nástrojů a nářadí, vytyčovací pásy a ženijní nářadí. (HZS ČR, © 2022)

PRO PRÁCI VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

Lana, pásy a postroje, ostatní textilní materiál, karabiny a spojky, ostatní kovový materiál, prostředky pro vytahování a spouštění, ochranné a ostatní.

PRO PRÁCI NA VODNÍ HLADINĚ

Záchranná plavidla bez pevně zabudovaného motoru, vybavení plavidel, záchranné, ochranné, k vyhledávání, norné stěny a protipovodňové.

OCHRANNÉ PRO HASIČE

Ve výhradním užívání

Kukly pro hasiče, obuv pro hasiče, ochranné rukavice proti mechanickým rizikům, přilby pro hasiče, rukavice pro hasiče, zásahové oděvy I a II.

Společné

Kalhoty pro brodění, oděvy na ochranu proti chladu, ochranné oděvy proti dešti, ochranné prostředky pro práci s motorovou pilou, ochranné rukavice antivibrační, ochranné rukavice proti tepelným rizikům, prostředky pro práci s nebezpečným hmyzem a pod napětím, vesty a pásy pro označení hasičů u zásahu. (HZS ČR, © 2022)

8.4. Úkoly HZS Zlínského kraje při MU

VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA

Varování před mimořádnou událostí je základním prvkem ochrany obyvatelstva. Na svém území jej podle zákona 239/2000 Sb. zajišťuje starosta obce. Zabezpečeno je sítí koncových prvků varování, kterými jsou sirény a místní informační systémy nebo improvizovaně pomocí ručních megafonů nebo jiných prostředků. (HZS ZLK, © 2022)

Druhy koncových prvků varování:

Rotační sirény (elektrické) – jsou doposud nejrozšířenějším druhem KPV v České republice. Zvuk vzniká díky elektromotoru a rotoru sirény.

Elektronické sirény (mluvící) – jsou moderním KPV, který v dnešní době pomalu nahrazuje rotační sirény. Zvuk vzniká v tónovém generátoru, a pomocí zesilovačů a zvukovodů je přenášen do prostoru. Výhodou je doplnění tónu verbální informací, která sdělí obyvatelstvu, o jaké nebezpečí se jedná. Další výhodou je zde záloha napájení při výpadku elektrické energie po dobu min. 72 hodin.

Místní informační systémy (rozhlas) – jsou zapojené do JSVV jako koncové prvky varování mají podobné vlastnosti jako elektronické sirény. V rámci MIS umožňují doplnění domácích přijímačů, pro vyrozumění např. vzdálených samot.

Koncové prvky varování mohou být zapojeny i do JSVV, díky kterému je možné je spouštět dálkově z vyrozumívacího centra jako je KOPIS HZS ZLK nebo OPIS GŘ HZS ČR. (HZS ČR, © 2022)

Signály:

Od roku 2001 je na území ČR zaveden jediný varovný signál a tím je „všeobecná výstraha“ pro varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku MU.

Všeobecná výstraha

Signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 sekund a může být vyhlášen třikrát za sebou v asi tříminutových intervalech. Po akustickém tónu všeobecné výstrahy následuje tísňová informace z „mluvících“ sirén, ze sdělovacích prostředků, z vozidel IZS apod. pro vyrozumění obyvatelstva, o jakou MU se jedná a jak postupovat. (HZS ČR, © 2022)

Požární poplach

Dalším signálem v České republice je „Požární poplach“. Slouží ke svolání jednotek PO (nejedná se o varovný signál!). Vyhlášen je po dobu jedné minuty přerušovaným tónem a u elektronických napodobuje tón troubení trubkou „HÓ-ŘÍ“.

Zkouška sirén

Probíhá jednotně na území celé České republiky, a to zpravidla každou první středu v měsíci ve 12:00 hodin. Signál je spouštěn za účelem kontroly provozuschopnosti jednotlivých koncových prvků i celého systému JSVV. „Zkouška sirén“ je trvalý tón po dobu 140 sekund. U elektronických sirén a MIS je tón doplněn verbální informací, že proběhne či proběhla zkouška sirén. (HZS ČR, © 2022)

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY

Co mám dělat, pokud uslyším VŠEOBECNOU VÝSTRAHU?

Jakmile uslyšíte tón „všeobecná výstraha“, okamžitě se ukryjte v nejbližší budově, zavřete všechny dveře a okna (platí, i pokud cestujete vozidlem). Poté si zapněte televizi, rádio, internet, abyste zjistili informace o konkrétním druhu ohrožení, a o dalším postupu co dělat. Zbytečně netelefonujte na tísňové linky, došlo by k jejich přetížení! (HZS ČR, © 2022)

Hlášení závad koncových prvků

V případě zjištění jakékoliv závady na koncovém prvku varování JSVV – siréně, rozhlasu (např. mechanické poškození, problémy s přívodem elektrické energie, nefunkční siréna vlivem úderu blesku atd.), nahlásí závadu starosta obce, popř. jím pověřená osoba, na KOPIS HZS Zlínského kraje. Při pravidelných akustických zkouškách koncových prvků JSVV se na KOPIS HZS Zlínského kraje hlásí pouze nefunkčnost koncového prvku. Při nahlášení je třeba dodržet následující postup.

Informace, které musí obsahovat hlášení o poruše:

- Datum zjištění poruchy.
- Ohlašovatel, včetně telefonního kontaktu.
- Umístění koncového prvku (přesná adresa včetně čísla popisného, včetně okresu).
- Typ koncového prvku varování (jedná-li se o rotační sirénu, elektronickou sirénu nebo rozhlas)
- Stručný popis závady. (HZS ČR, © 2022)

EVAKUACE

V určitých situacích nelze účinně chránit obyvatelstvo před působením MU jako požáru, úniku nebezpečné látky apod. a v tento moment je nutné jej evakuovat na bezpečné místo. Evakuace je souhrn organizačních a technických opatření zabezpečujících přemístění osob, zvířat a věcných prostředků v daném pořadí priority, a to z míst ohrožených MU do míst, ve kterých je zajištěno pro osoby náhradní ubytování a stravování. (HZS ČR, © 2022)

Jak evakuace probíhá?

- Organizovaně, kdy budete odsunuti a ubytováni.
- Samovolně, kdy se například evakuujete vlastním vozidlem k příbuzným.
- Při samovolné evakuaci dejte tuto skutečnost na vědomí, ušetříte tím čas záchranářům při vašem hledání.

Čím bude obyvatelstvo evakuováno?

HZS Zlínského kraje již v současnosti disponuje speciálními vozidly, která mohou být využity k provedení evakuace. Jedná se o evakuační autobus a speciální nákladní vozidlo Tatra. V případě, že bude k provedení evakuace potřeba větší množství techniky, lze využít prostředků od ostatních HZS krajů, Záchraného útvaru HZS ČR, případně soukromých dopravců. (HZS ČR, © 2022)

Kde se dozvědět informace v případě vyhlášení evakuace?

- Sdělovací prostředky (televize, rozhlas, internet).
- Obyvatelstvo je informováno i prostřednictvím mobilních prostředků (megafony).
- Lze i osobně od zasahujících policistů, hasičů.

Co dělat v případě, že mám být evakuován?

- Člověk musí především zachovat klid!
- Připravit si tzv. Evakuační zavazadlo (viz Níže)
- Zabezpečit dům či byt.
- Důsledně dbát pokynů záchranářů.
- Ověřte si, že o evakuaci vědí i vaši sousedé. (HZS ČR, © 2022)

Co má být obsahem EVAKUAČNÍHO ZAVAZADLA?

- Osobní doklady, smlouvy, pojištění, drobné cennosti, peníze.
- Léky, které pravidelně užíváme.
- Věci osobní hygieny, přikrývku.
- Pitnou vodu (alespoň 3 litry).
- Náhradní oblečení.
- Je doporučeno vzít si sebou i něco na čtení.
- Váha evakuačního zavazadla by neměla být vyšší než 25 kg, u dětí 10 kg.

- Doporučená maximální váha neplatí, pokud se evakuujete vlastním vozidlem. (HZS ČR, © 2022)

Jak zabezpečit svůj dům?

- Je dobré vypnout všechny spotřebiče kromě chladniček a mrazniček ze sítě.
- Zavřít a zamknout všechny okna a dveře.
- Uzavřít přívod vody a plynu.
- Domácí zvířata vezměte s sebou, exotickým ponechtejте v domě dostatek potravy a vody.
- Uhaste otevřený oheň. (HZS ČR, © 2022)

Kdo bude po dobu evakuace střežit moje obydlí?

- Není potřeba mít strach, tzv. evakuační zóna je z hlediska vstupu osob uzavřený prostor.
- Prostor střeží policie, která může být pro tyto úkoly doplněná příslušníky armády.

Co mě čeká po evakuaci v EVAKUAČNÍM STŘEDISKU?

- Budete zaevidováni a obdržíte potřebné informace.
- K dispozici bude zdravotní péče i pomoc psychologa.
- Dále budete přijati k nouzovému ubytování a bude vám poskytnuta strava.
- Snažte se svým chováním přispět k, pokud možno bezproblémovému průběhu celého procesu.
- Dětem doporučujeme vložit do kapsy štítek se jménem, adresou či telefonem. (HZS ČR, © 2022)

Je doporučeno nepodceňovat tyto rady. V dubnu 2011 došlo v Chropyni k rozsáhlému požáru továrny na recyklaci plastů. Při tomto „požáru století“ bylo nutné evakuovat i část města, kde obyvatelé nikdy možnost evakuace nepředpokládali. Je tedy zřejmé, že základní informace o evakuaci měli i občané, nebydlící v záplavovém území či v zónách havarijního plánování podniků, případně jaderných zařízení. Možnost vzniku MU velkého rozsahu například velkého požáru, případně nehody cisterny převážející nebezpečnou látku nelze totiž nikdy vyloučit. U požárů s následnými výbuchy muničních skladů ve Vrběticích v roce 2014 se jednalo o obdobný případ. Zde obyvatelstvo muselo být evakuováno dokonce několikrát za sebou. (HZS ČR, © 2022)

UKRYTÍ

Ochrana obyvatelstva před účinky NL se za MU v době míru provádí IU.

Improvizované úkryty

K ukrytí při MU s rizikem kontaminace nebezpečnými látkami a účinky pronikavé radiace je občanům doporučováno využívat přirozené ochranné vlastnosti staveb s doporučením úprav zamezujících jejich proniknutí – improvizované ukrytí. Jedná se především o utěsnění otvorů dveří a oken. (HZS ČR, © 2022)

Stálé úkryty

S využitím stálých úkrytů civilní ochrany, které byly vybudovány a jsou předurčeny k ochraně obyvatelstva před účinky zbraní hromadného ničení, nelze při MU a KS nevojenského charakteru počítat, a to s ohledem na dobu, potřebnou k jejich zprovoznění. Zvláštní podmínky využití jsou stanoveny pro podzemní dopravní ochranné systémy a nerovnoměrné rozmístění. Jejich využití je tedy při vyhlášení Válečného stavu.

Ukrytí obyvatelstva zajišťují na svém území dle zákona orgány obce a vůči svým zaměstnancům také právnické a podnikající fyzické osoby. Zabezpečováno je ve stálých a improvizovaných úkrytech. Způsob a rozsah kolektivní ochrany obyvatelstva ukrytím se stanoví plánem ukrytí, který je součástí havarijního plánu. (HZS ČR, © 2022)

Ve Zlínském kraji je celkem 243 stálých úkrytů. (HZS ČR, © 2022)

INDIVIDUÁLNÍ OCHRANA

Před účinkem nebezpečných chemických látek je třeba se chránit. Toto je možné profesionálními ochrannými prostředky, případně prostředky improvizované ochrany.

Profesionální prostředky individuální ochrany

Prostředky Improvizované ochrany osob jsou poskytovány v souladu s platnou legislativou pouze pro vybrané skupiny obyvatelstva, a to v případech stavu ohrožení státu či válečného stavu. Ostatní obyvatelstvo si je může zakoupit. (HZS ČR, © 2022)

Improvizované prostředky ochrany

Používají se v případech MU s únikem nebezpečných látek. Jedná se prakticky o veškeré oděvní součásti a prostředky, které jsou dostupné v každé domácnosti. Základní prostředky, které je možno použít, jsou zde popsány, včetně jednotlivých kroků při jejich oblékání.

Ochrana dýchacích cest

V první řadě je nutné ochránit dýchací cesty tzn. nos a ústa. K tomu je potřeba použít kus látky, jako např. přeložený kapesník, ručník, utěrka apod., kterou je vhodné navlhčit. Takto navlhčenou látku je nutné přiložit na nos a ústa a upevnit v zátylku šálou či šátkem.

Ochrana očí

Po ochraně dýchacích cest následuje ochrana očí. K tomu se používají:

- Brýle uzavřeného typu (lyžařské, potápěčské, plavecké, motocyklové).

Případné větrací průduchy je potřeba přelepit lepicí páskou, jestliže nejsou doma k dispozici žádné brýle podobného typu, je možnost použít obyčejný igelitový sáček, který je potřeba přetáhnout přes hlavu a stáhnout tkanicí, příp. gumou v úrovni lícních kostí (nad nosem). (HZS ČR, © 2022)

Ochrana hlavy

K ochraně hlavy je třeba použít:

- Čepici, kuklu, šálu, klobouk, šátek apod.

Při jejich nasazování je potřeba dbát na to, aby vlasy byly úplně zakryty.

Ochrana povrchu těla

K ochraně povrchu těla je možnost použít:

- Kombinézu, kalhoty, sportovní soupravu atd., přes ně je možnost použít např. pláštěnku do deště, příp. dlouhý kabát.

Tyto oděvy je potřeba dostatečně utěsnit u krku (použitím např. šály), rukávů a nohavic (stáhnout např. provázkem nebo gumou). (HZS ČR, © 2022)

Ochrana rukou a nohou

Ruce je možno chránit:

- Rukavicemi (pryžové, kožené).

Na ochranu nohou je možno použít:

- Nejlépe vysoké boty (kožené kozačky, gumové holínky).

Základní zásady použití prostředků IO

Celý povrch těla musí být zakrytý, žádné místo nesmí zůstat nekryté. Brýle a další ochranné prostředky co nejvíce utěsnit, rukávy a nohavice svázat provázkem nebo gumičkou. (HZS ČR, © 2022)

NOUZOVÉ PŘEŽITÍ

Nouzové přežití obyvatelstva je soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů, prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady MU na zdraví a životy postiženého obyvatelstva.

Nouzové přežití obyvatelstva je řešeno na základě zákona č. 239/2000 Sb., o IZS a vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS a je rozpracováno v havarijním plánu kraje. (HZS ČR, © 2022)

Opatření nouzového přežití obyvatelstva navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v prostoru MU. Tato opatření jsou rozpracována v Plánu nouzového přežití, který je součástí havarijního plánu kraje, a zahrnují:

Nouzové ubytování

K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva jsou využívána především stacionární zařízení umožňující nouzové ubytování a stravování jako jsou například školská zařízení. Ve spolupráci s obcemi bylo vytipováno několik desítek těchto zařízení a v kraji tak jsme schopni nouzově ubytovat téměř 23 tisíc osob. K ubytování náleží i stravování, a to je v případě potřeby připraveno pro více než 56 tisíc osob. (HZS ČR, © 2022)

Kontejner nouzového přežití

HZS Zlínského kraje obdržel od podzimu 2016 kontejner nouzového přežití. Je určen maximálně pro 50 osob a slouží k poskytnutí pomoci obyvatelstvu postiženému MU. Konstrukční řešení umožňuje nepřetržitý provoz v rozmezí teplot -10 až +50 °C. Skládá se z kontejneru, dvou přístřešků a nafukovacího stanu vzájemně připojitelných v jeden celek. (HZS ČR, © 2022)

Nouzové zásobování potravinami

HZS kraje rovněž spravuje informační systémy nezbytných dodávek potravin a dalších věcí k pokrytí základních životních potřeb obyvatelstva. V případě vyhlášených nouzových stavů, tím pádem bude obyvatelstvo odkázáno samo na sebe.

Nouzové zásobování pitnou vodou

V souladu se zákonem 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích v platném znění zajišťuje na území Zlínského kraje nouzové zásobování obyvatelstva pitnou vodou při MU a za KS Služba nouzového zásobování vodou.

Služba je tvořena technickými prostředky a zařízením společnosti:

- Slovácké vodárny a kanalizace, a.s., Za Olšávkou 290, 686 36 Uherské Hradiště.
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, Kojetínská 3666, Kroměříž.
- Vodovody a kanalizace Vsetín, Jesenická 1106, Vsetín.
- Moravská vodárenská a.s., Tř. T. Bati 383, Zlín. (HZS ČR, © 2022)

Požadavky na zachování minimální dodávky pitné vody:

- Pro první dva dny 5 litrů na osobu a den.
- Pro třetí a další dny 10–15 litrů na osobu a den.
- Nouzové zásobování vodou se zahajuje do 5 hodin po vyhlášení krizového stavu.

Nouzové dodávky energií

Jedná se o zabezpečení dodávek všech potřebných energií, jako elektrické energie, plynu, tepla, pohonných hmot včetně zabezpečení náhradních zdrojů energií. Zde probíhá spolupráce především s právníckými subjekty. (HZS ČR, © 2022)

Organizování humanitární pomoci

Humanitární pomoc je činnost vládních i nevládních orgánů a organizací, dobročinných spolků a jednotlivců, prováděná za účelem pomoci obyvatelstvu určitého regionu, postiženého MU. Humanitární pomoc může být materiální, finanční, poradenská, duchovní nebo psychologická.

HZS Zlínského kraje byla vytvořena webová aplikace nabídek a poptávek humanitární pomoci na podkladě zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, kde HZS kraje „humanitární pomoc“ organizuje a koordinuje. Aplikace byla vytvořena s cílem zlepšení koordinace a rychlého zajištění a zlepšení životních podmínek postiženému obyvatelstvu a zmírnění jejich utrpení na území postiženém MU.

Aplikace v žádném případě nenahrazuje činnost humanitárních organizací. (HZS ČR, © 2022)

Webové stránky aplikace jsou: <http://humanitární-pomoc.cz/>

POVODNĚ

Zlínský kraj je bohužel ovlivňován všemi druhy povodní, které se mohou v dnešní době vyskytnout. Státní správa a samospráva se systematicky připravuje na jejich předcházení, případně na likvidaci následků již nastalých povodní. Samotní občané však mohou udělat pro ochranu svého života, zdraví a majetku dost i svépomocí. (HZS ČR, © 2022)

Povodňový plán

Povodňový plán Zlínského kraje je základní dokument pro řízení ochrany před povodněmi na území kraje. Byl vytvořen krajským úřadem ve spolupráci s vodohospodáři a jinými dotčenými subjekty a je pravidelně aktualizován. Rovněž všech 13 obcí s rozšířenou pravomocí má zpracovaný svůj povodňový plán.

Kde získat informace?

O hrozící povodni budou lidé informováni prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků jako je rádio, televize a internet, případně osobně od zasahujících hasičů či členů povodňových komisí. Je důležité důsledně dbát jejich pokynů. (HZS ČR, © 2022)

Pro občany, školy, do veřejných budov atd.

Několik nejdůležitějších rad, jak se chovat před, během a po povodni je shrnuto do informativního letáku (viz. Příloha). Může být vytištěn a k dispozici jak v domácnosti, tak například ve veřejných prostorách a školách.

Co dělat po povodni.

Nestátní nezisková organizace Charita Česká republika vydala pro postižené povodní manuál, jak se co lépe vypořádat s následky tohoto ničivého živlu. S jejich laskavým svolením je dána ke stažení na stránkách HZS Zlínského kraje.

Příručka prakticky popisuje, jak postupovat při odčerpání vody z domu, vysoušení prostor, odstraňování plísní apod. (HZS ČR, © 2022)

PŘEDPOVĚDNÍ A HLÁSNÁ POVODŇOVÁ SLUŽBA

Předpovědní povodňová služba informuje povodňové orgány, popřípadě další účastníky ochrany před povodněmi, o nebezpečí vzniku povodně, o jejím vzniku a o dalším nebezpečném vývoji, o hydrometeorologických prvcích charakterizujících vznik a vývoj povodně, zejména o srážkách, vodních stavech a průtocích ve vybraných profilech. Tuto

službu zabezpečuje Český hydrometeorologický ústav ve spolupráci se správcem povodí. (Zákon č. 254/2001 Sb. §73 odstavec 1)

Hlásná povodňová služba zabezpečuje informace povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané povodně a v místech ležících níže na vodním toku. Informuje povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o vývoji povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na ochranu před povodněmi. Hlásnou povodňovou službu organizují povodňové orgány obcí a povodňové orgány pro správní obvody obcí s rozšířenou působností a podílejí se na ní ostatní účastníci ochrany před povodněmi. K zabezpečení hlásné povodňové služby organizují povodňové orgány obcí v případě potřeby hlídkovou službu. (zákon 254/2001 Sb. §73 odstavec 2)

Vlastníci vodních děl vzdouvajících vodu oznamují nebezpečí zvláštní povodně příslušným povodňovým orgánům, HZS ČR a v případě nebezpečí z prodlení varují bezprostředně ohrožené fyzické a právnické osoby. (Zákon č. 254/2001 Sb. §73 odstavec 3)

Pro předávání informací předpovědní a hlásné povodňové služby se využívá operačních a informačních středisek HZS ČR a složek IZS. (Zákon č. 254/2001 Sb. §73 odstavec 4)

POVODŇOVÉ ZÁCHRANNÉ PRÁCE

Povodňovými záchrannými pracemi jsou technická a organizační opatření prováděná za povodně v bezprostředně ohrožených nebo již zaplavených územích k záchraně životů a majetku, zejména ochrana a evakuace obyvatelstva z těchto území, péče o ně po nezbytně nutnou dobu, zachraňování majetku a jeho přemístění mimo ohrožené území. (Zákon č. 254/2001 Sb. §74 odstavec 1)

Povodňové záchranné práce v případech, kdy jsou ohroženy lidské životy, nebo hospodářské zájmy, jimiž jsou doprava, zásobování, spoje a zdravotnictví, zajišťují povodňové orgány ve spolupráci se složkami IZS. (Zákon č. 254/2001 Sb. §74 odstavec 2)

POVODŇOVÉ ZABEZPEČOVACÍ PRÁCE

Povodňovými zabezpečovacími pracemi jsou technická opatření prováděná při nebezpečí povodně a za povodně ke zmírnění průběhu povodně a jejich škodlivých následků. (Zákon č. 254/2001 Sb. §75 odstavec 1)

Povodňové zabezpečovací práce jsou zejména:

- Odstraňování překážek ve vodním toku a v profilu objektů jako jsou propustky, mosty znemožňujících plynulý odtok vody.
- Rozrušování ledových nápěchů a zácp ve vodním toku.
- Ochrana koryta a břehů proti narušování povodňovým průtokem a zajišťování břehových nádrží.
- Opatření proti přelití nebo protržení ochranných hrází.
- Opatření proti přelití nebo protržení hrází vodních děl zadržujících vodu.
- Provizorní uzavírání protržených hrází.
- Instalace protipovodňových zábran.
- Opatření proti zpětnému vzduť vody, zejména do kanalizací.
- Opatření k omezení znečištění vody.
- Opatření zajišťující stabilizaci území před sesuvy. (zákon 254/2001 Sb. §75 odstavec 2)

Povodňové zabezpečovací práce zajišťují správci vodních toků na vodních tocích a vlastníci dotčených objektů, případně další subjekty podle povodňových plánů nebo na příkaz povodňových orgánů. Zabezpečovací práce, které mohou ovlivnit odtokové podmínky a průběh povodně, musí být koordinovány ve spolupráci s příslušným správcem povodí na celém vodním toku nebo v celém povodí. Zabezpečovací práce prováděné na vodních dílech zařazených do I. nebo II. kategorie se projednávají s osobou pověřenou prováděním technickobezpečnostního dohledu (§61 odst. 11), pokud nehrozí nebezpečí z prodlení. (Zákon č. 254/2001 Sb. §75 odstavec 3)

9. ROZBOR KRIZOVÉ SITUACE POVODNĚ A POŽÁRU VE MĚSTĚ ZLÍN A POSTUPU A VYBAVENÍ HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE ÚZEMNÍHO ODBORU ZLÍN

Tato praktická část bakalářské práce je zaměřena na rozbor povodní v letech 1997, 2006 a 2010 a také na rozbor požáru v budově 103 bývalého svitu.

9.1. Povodeň 1997

Povodeň v červenci roku 1997 byla jedna z tragických událostí, která se nesmazatelně zapsala do českých dějin a ovlivnila životy celé jedné generace. Ve Slezsku a na Moravě trvalé deště rozvodnily potoky i řeky tak, že se přes pole, sídla, zahrady, města i vesnice valily zcela nekontrolovatelné přívaly vod. Voda v podstatě ničila vše, co jí přišlo do cesty a způsobila tak nesmírně velké materiální škody. Tato událost zůstane navždy uchována v paměti všech postižených obyvatel, kteří si do konce života ponесou hluboké rány. Příroda všem ukázala svou krutou tvář a nekonečnou sílu, tudíž všem připomněla, kdo je tady pánem. (Povodně – celková zpráva, 1997)

PŘÍČINY POVODNĚ

Hlavní příčinou byly zcela mimořádné a velmi intenzivní dešťové srážky od 4. do 8. července především v oblasti Jeseníků a Beskyd. Od 18. do 24. července se srážky opakovaly, ale naštěstí už jen s nízkou intenzitou. Kvůli intenzivním několikadenním dešťovým srážkám došlo k přetížení a půda nebyla schopná dostatečně zadržovat více vody, a to vedlo k úplnému nasycení terénu a k plošnému odtoku vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

PRŮBĚH POVODNĚ

Sobota 5.7. 1997

První informace v rozhlase a televizi o nadměrných srážkách na severní Moravě a větší části jihovýchodní Moravy a vzestupu hladin většiny toků. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Neděle 6.7. 1997

Kolem 18. hodiny přichází první oficiální oznámení o vzestupu hladin na řece Moravě a vyhlášení stupňů PA na profilech vod Uh. Hradištěm. Byl vyhlášen 1. stupeň PA tedy stav bdělosti na řece Moravě. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Pondělí 7.7. 1997

Je vyhlášen II. stupeň PA. Jsou obdrženy informace dispečinkem Povodí Moravy v Uh. Hradišti, že se plní Olšava, přehrady propouští vodu a jsou plné, Dřevnice má již 280 m³/s. Březnice se rychle plní a má již 210 m³/s a u Šarov směrem na Bohuslavice zaplavuje silnici Uh. Hradiště – Zlín. V Bílovicích je narušena hráz v místě průniku plynovodu. V Nedachlebicích Morava na levém břehu vybřežuje a přelévá se do lesa, plní se Dlouhá řeka a nastává prudký vzestup Moravy nad Otrokovicemi a je předpoklad vybřežení Moravy v Napajedlech. Dochází k zasedání operativní skupiny OPK a je vyhlášen III. Stupeň PA v povodích Moravy a Olšavy v okrese Uh. Hradiště. Dochází k přesunu OPK a krizového štábu k trvalému zasedání a řízení protipovodňových opatření do budovy referátu obrany a ochrany. Přicházejí zprávy o postupu povodňové vlny po řece Moravě. Probíhají první přípravy na možnou evakuaci obyvatel v Babicích, St. Městě, Rybárnách a Kostelanech na Moravě, probíhá postupné zpevňování hrází za pomoci pytlů s pískem příslušníky ČA. Zpevňují se hráze Moravy u St. Města. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Úterý 8.7. 1997

Vylévá se potok u Částkova. V Babicích se zaplavují 3 ulice a je vyhlášena příprava na evakuaci. V Nivnici se vylila řeka Nivnička do polí. Voda v Moravě dál stoupá. Hrozí nebezpečí přelití řeky Olšavy v Kunovicích a Uh. Brodě. Voda z Olšavy se rozlévá do polí v okolí Havřic, Hradčovic, Drslavic, Veletin a Podolí. V Uh. Brodě se provádí opatření proti vylití Olšavy, je zatopena a čerpá se voda z rozvodny JME v Uh. Brodě. Pokračuje zpevňování hrází. Je zhotoven plán evakuace a následně vyhlášená evakuace Rybáren, část St. Města a Kostelan n. M. Kolem 23. hodiny je evakuace ukončena. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Středa 9.7. 1997

Zatápí se ulice Michalská a Svatovítská ve St. Městě. Do Rybáren stále stoupá voda, hrozí zatopení elektrorozvodny. Evakuovaní lidé z Rybáren a Kostelan se chtějí vrátit zpět do svých obydlí. Zpevňuje se prosakující a praskající hráz u tenisových kurtů a v okolí St. Města. Z MV přichází varování o extrémní situaci na horním toku Bečvy a na Bečvách. Pod soutokem se vytvořila povodňová vlna, která přesahuje stoletou vodu. Vlnu má očekávat Uh. Hradiště po 17:00 hod. České dráhy oznámily, že zastavují dopravu mezi UH a St. Městem z důvodu možného podmáčení tratě. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Čtvrtek 10.7. 1997

Ve St. Městě jsou poškozeny prasklinami obytné budovy cca 10 a jsou evakuováni další lidé z 10 byt. jednotek. Je zahájeno zpevňování hráze panely za Mesitem. Stoupá voda v okolí Kunovského letiště. Voda stéká a postupně zaplavuje silnici I/55 ve St. Městě je proveden sklon dopravy. Dochází k prolivu vody v Jarošově. OPK vzhledem k rozbředání hrází zakazuje pohyb obyvatel na mostech, hrázích a v jejich blízkosti. Kolem osmé hodiny večerní dochází k protržení hráze na levém břehu Moravy u slepého ramene Koňov, řeka se rozděluje a jeden proud zaplavuje území ve St. Městě a Rybárnách. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Pátek 11.7. 1997

Je uzavřena silnice I/50 ve St. Městě, I/55 je převedena provizorně na nedokončenou a nezkolaudovanou přeložku na Hustěnovice. Je oznámena poškození hráze u Kostelan s velkým přerodem vody do lesů k O.N. Vsi. Dochází k evakuaci části O.N. Vsi do místní ZŠ a k evakuaci obyvatel v Kostelanech do místního kulturního domu. Je zjištěn přeliv vody do UH za policejní budovou. Dochází k drobným přerodům u ČOV ve Štěpnicích, zahlcuje se most, voda přetéká do Rybáren a stále se dorovnává hráz u Mojmíru a Štěpnic. OPK zastavuje autobusovou a vlakovou dopravu mezi UH a SM. Kolem 11. hodiny dopolední se zaplavuje autobusové nádraží a voda postupuje ke středu města. Z kanalizací se tlačí voda do ulic UH. Ve dvanáct hodin dochází k evakuaci Jarošova části Trávníky. Kolem jedné hodiny odpolední dochází k protržení hráze Moravy z Mesitem, voda zaplavuje Uh. Hradiště a zpětným vzduším se blíží k Jarošovu. Kolem páté hodiny odpoledne voda v UH stále stoupá a zaplavuje další části, je nutno uvažovat i o evakuaci RZP a krizového štábu s OPK do Kunovic a případně i nemocnice. Dochází k postupnému zatápění nemocnice. Kolem půlnoci zůstal tlak některých lékařů nemocnice na okamžitou evakuaci, jsou dokonce jejich pokusy o samovolné zahájení, krizový štáb však rozhodl o postupné, rychlé a co neklidnější evakuaci v ranních sobotních hodinách s nasazením maximálního množství sil a prostředků. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Sobota 12.7. 1997

Pokračuje zjišťování rozsahu zatopení a připravuje se evakuace nemocnice a zásobování jednotlivých pavilonů pomocí člunů a zároveň mapování hladiny vody v prostorách celé nemocnice. V 11 hodin dopoledne je zahájena evakuace nemocnice. Stoupá voda u Strhance v Kunovicích. V 9 hodin večer byla ukončena evakuace nemocnice. V Kostelanech je

zaplaveno 15 domů a hřiště. V Uh. Ostrohu je úplně zaplaveno 20 domů a částečně dalších 100. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Neděle 13.7. 1997

Provádí se evakuace osob ze zatopených částí celého města pomocí člunů a zároveň se provádí rozvoz balené vody a základních potravin. Na mnoha místech se začíná s čerpáním vody ze zatopených území a objektů, zprovozňují se některé přečerpávací stanice splaškových vod a čerpání z ČOV bez čištění do řeky Moravy pro urychlený odtok vod z Uh. Hradiště. Posiluje se ostraha nemocnice. V Kněžpoli klesá voda až o 40 cm. Zajišťuje se očkování vojáků, hasičů a lidí nasazených při evakuaci a pracích v nemocnici a zatopených územích proti žlutence. Voda postupně stále klesá. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Pondělí 14.7. 1997

Zajišťují se přísuny dezinfekčních prostředků, voda zřetelně klesá, nastává hromadné odstraňování následků záplav ve většině obcí. Projevují se snahy obcí a zejména občanů na prokopávání hrází k urychlení odtoku vody. Krizový štáb a OPK tyto snahy zakazuje a upozorňuje na opačný efekt v případě zvýšení hladiny v Moravě, přesto dochází k úmyslnému narušování hráze u Rybáren, Jarošova, Uh. Ostrohu i v dalších místech. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Úterý 15.7. 1997

Voda klesá, v Uh. Hradišti, je snížen stupeň PA na II. stupeň. Daří se posílit zásobování pitnou vodou z další čerpací stanice, probíhá hromadné čerpání v jednotlivých částech města, provádějí se statické prohlídky objektů. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Středa 16.7. 1997

Snížen PA v Uh. Hradišti na I. Stupeň, probíhá hromadné čerpání v jednotlivých částech města Uh. Hradiště a St. Města. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Čtvrtek 17.7. až sobota 19.7. 1997

Platí I. stupeň PA. V noci prudký vzestup hladin toků. Pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Neděle 20.7. 1997

Opět vyhlášen III. Stupeň PA v Uh. Hradišti. Pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Pondělí 21.7. až úterý 22.7. 1997

Voda pomalu, ale jistě stále stoupá, pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Středa 23.7. 1997

Voda začíná stagnovat. Pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Čtvrtek 24.7. 1997

Voda klesá. V Uh. Hradišti je snížen stupeň PA na II... Pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Pátek 25.7. 1997

Snížení PA na I. Stupeň, pokračuje hromadné čerpání vody. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Sobota 26.7. 1997 až 15.8. 1997

Pokračuje čerpání vody v jednotlivých lokalitách, intenzita čerpání i nasazení počtu jednotek se postupně snižuje. (Povodně – celková zpráva, 1997)

ČINNOST HZS PŘI POVODNI

Klíčová složka, která měla na svých bedrech většinu činností při povodních a v době bezprostředně po nich. Do akce bylo nasazeno mnoho sborů prakticky z celé republiky, a to jak z řádu profesionálních, tak i dobrovolných sil. V průběhu záchranných akcí prováděly širokou škálu zásahů jako byla evakuace, varování obyvatelstva, materiální zabezpečení, technická opatření, průzkum a monitorování situace, zásobování pitnou vodou, potravinami, PHM a další. (Povodně – celková zpráva, 1997)

KOMUNIKACE

Problémem byla nefunkčnost telefonních linek. V době největší krize byla funkční pouze jedna civilní telefonní linka ze šesti (č. 556567) a jedna tísňová linka ze dvou 150. Pomocí těchto dvou pojiček fungovalo spojení CPS Uh. Hradiště s okolním světem. Hlášení poruch bylo trvale obsazeno a na žádné z čísel SPT Telecom se nešlo dovolat. Toto bylo způsobeno zaplavením ústředny SPT Telecom na sídlišti Štěpnice a fungující linky byly náhodou připojeny na jinou ústřednu (ul. Růžová). Situaci částečně vyřešilo zapůjčení mobilního telefonu z firmy Eurotel. (Povodně – celková zpráva, 1997)

OBĚTI A ŠKODY NA MAJETKU

Na základě této devastující MU došlo k dalším ztrátám na životech a k neskutečným škodám, které se nedali slovy popsat. Zahynulo 50 lidí a dalších 10 zemřelo na jejich přímé následky. Povodní bylo celkem postiženo 538 měst a obcí ve 34 okresech, kdy těžce poškozeny byly rozsáhlé části měst jako Olomouc, Šumperk, Vsetín, Přerov, Krnov, Opava, Ostrava, Kroměříž, Uherské Hradiště a další. V 70 obcí došlo k nutné evakuaci přes 70 000 obyvatel. Byly zaplaveny celé městské části s rodinnými domky a sídliště s panelovými domky. Přibližně asi jeden tisíc rodinných domů bylo zničeno a asi deset tisíc bylo silně poškozeno. (Povodně – celková zpráva, 1997)

Došlo k přerušení dopravních spojení, kdy bylo zničeno 946 km železničních tratí, 13 železničních stanic a 26 železničních mostů. Povodeň také poškodila 851 silničních mostů a okolo 1850 km silnic. Nejrozsáhlejší utrpení postihlo okres Šumperk, tam bylo zničeno 200 silničních mostů a okolo 120 km komunikací, dále 16 železničních mostů a přibližně 75 km železničních tratí. Díky přerušení dodávky el. proudu, plynu a telefonního spojení bylo okolo 200 tisíc domácností bez elektrického proudu. Byla také přerušena dodávka pitné vody a z toho důvodu zůstalo 52 obcí bez pitné vody v okresech Bruntál, Zlín, Uherské Hradiště, Přerov a Kroměříž. Velký nárůst škod způsobilo i přerušení výroby v řadě průmyslových provozů. Tato událost měla katastrofální vliv na zemědělskou úrodu, při které došla ke škodám přesahujících 1,1 mld. Kč a nespočtu úmrtí domácí i divoké zvěře. Celkové škody vycházely na 63 miliard korun českých. (Povodně – celková zpráva, 1997)

9.2. Povodeň 2006

VYHLÁŠENÍ STAVU NEBEZPEČÍ A VYHLÁŠENÍ NOUZOVÉHO STAVU

Dne 29. března 2006 od 23:00 hodin vyhlásil hejtman Zlínského kraje stav nebezpečí pro část území Zlínského kraje ohraničené správním obvodem obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště.

Dne 2. dubna 2006 od 23:00 hodin do 10. dubna 2006 do 24:00 hodin vyhlásila vláda ČR pro území Zlínského kraje nouzový stav. Tento nouzový stav byl prodloužen do 19. dubna 2006 do 24:00 hodin. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

ZÁCHRANNÉ A LIKVIDAČNÍ PRÁCE

Ve vztahu k ohrožení života a zdraví se na území Zlínského kraje povodňové záchranné práce neprováděly, ale v souvislosti z povodí byly prováděny zabezpečovací a likvidační práce:

- **24.3. 2006** – byl uskutečněn 1 zásah typu čerpání vody.
- **25.3. 2006** – byl uskutečněn 1 zásah typu čerpání vody.
- **26.3. 2006** – byly uskutečněny 2 zásahy, typu čerpání vody a záchrana osob z vody.
- **27.3. 2006** – bylo uskutečněno 7 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní převážně čerpání vody.
- **28.3. 2006** – bylo uskutečněno 19 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní typu čerpání vody a technická pomoc při sesuvu půdy.
- **29.3. 2006** – došlo na území kraje k velkému zvýšení počtu zásahů jednotek PO souvisejících s povodní, celkový počet zásahu jednotek je 85, převážně čerpání vody a technická pomoc při sesuvu půdy.
- **30.3. 2006** – došla na území kraje k mírnému snížení počtu zásahů jednotek PO souvisejících s povodní na celkový počet 35, jednalo se převážně o čerpání vody, na některých místech probíhají déle trvající zásahy z důvodu odčerpání velkých lagun.
- **31.3. 2006** – bylo uskutečněno 20 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní převážně čerpání vody.
- **1.4. 2006** – bylo uskutečněno 9 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní převážně déle trvající čerpání vody.
- **2.4. 2006** – bylo uskutečněno 5 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní převážně čerpání vody, objevují se případy na odstranění překážek na vodních tocích.
- **3.4. 2006** – bylo uskutečněno 9 zásahů jednotek PO souvisejících s povodní převážně čerpání vody.
- **4.4. 2006** – byly uskutečněny 4 zásahy typu čerpání vody, nadále se pokračuje v čerpání lagun a jezer vzniklých povodní.
- **5.4. 2006** – byly uskutečněny 3 zásahy typu čerpání vody.
- **6.4. 2006** – bylo uskutečněno 6 zásahů typu čerpání vody.
- **7.4. 2006** – bylo uskutečněno 5 zásahů typu čerpání vody.
- **8.4. 2006** – bylo uskutečněno 7 zásahů typu čerpání vody.
- **9.4. 2006** – byly uskutečněny 3 zásahy typu čerpání vody. (HZZ ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

Za sledované období od 24.března 2006 do 9.dubna 2006 bylo uskutečněno celkem 221 zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v souvislosti s jarní povodní. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

ASANACE – VYSOUŠENÍ BUDOV, DESINFEKCE

Vysoušení budov po povodni a jejich dezinfekce, byla organizována jednotlivými obcemi za využití vysoušečů v majetku Zlínského kraje i HZS ČR. Dopravu vysoušečů a dezinfekčních prostředků do jednotlivých obcí zajišťoval HZS kraje. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

ŘÍZENÍ A KOORDINACE ZÁCHRANNÝCH PRACÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Okres Kroměříž – řízení a koordinace povodňových prací probíhalo prostřednictvím povodňové komise ORP Kroměříž, řízení územního odboru HZS kraje probíhalo prostřednictvím územního řídicího důstojníka.

Okres Uherské Hradiště – řízení a koordinace povodňových prací probíhalo prostřednictvím krizového štábu ORP Uherské Hradiště, řízení územního odboru HZS kraje probíhalo prostřednictvím územního řídicího důstojníka.

Okres Zlín – řízení a koordinace povodňových prací probíhalo prostřednictvím povodňové komise ORP Otrokovice, řízení HZS Zlínského kraje probíhalo prostřednictvím řídicího důstojníka plnícího úkoly v rozsahu územního řídicího důstojníka.

Na úrovni Zlínského kraje – řízení a koordinace povodňových prací probíhalo prostřednictvím pracovní skupiny krizového štábu Zlínského kraje, řízení HZS kraje probíhalo prostřednictvím krajského řídicího důstojníka. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

VYROZUMÍVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ

Informace hlásné a předpovědní povodňové služby byly vždy doručeny na předem stanovená příjmová místa obcí a krajského úřadu. Zároveň byla také vždy určeným pracovníkům obcí odeslána SMS s informací o odeslání informace hlásné a předpovědní povodňové služby na příjmové místo. Informace do zahraničí nebyly podávány. Veškeré informace byly předávány v souladu s dohodou o spolupráci mezi HZS ČR a ČHMÚ. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SLOŽKAMI IZS

V souvislosti s jarní povodní probíhala spolupráce s PČR u sedmi událostí, se ZZS Zlínského kraje v jednom případě a u sedmi událostí s obecní městskou policií. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

POČTY ZACHRAŇOVANÝCH OSOB

Dne 26.3. 2006 byla provedena záchrany tří vodáků na rozvodněné řece Olšavě, kteří byli na raftu zachyceni do vodního víru pod splavem u obce Podolí. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

NASAZOVÁNÍ LETECKÝCH PROSTŘEDKŮ

Dne 30.3. 2006 byl nasazen vrtulník AČR pomocí kterého provedl hejtman Zlínského kraje, starosta Uherského Hradiště a členové krizového štábu monitoring situace na území kraje a stav rozlivu řeky Moravy. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

VYUŽÍVÁNÍ ZÁSOB HZS ČR

Pro potřeby obcí bylo ve Zlínském kraji zapůjčeno:

Obec Kroměříž – 65 palet + 2350 pytlů z humanitární pomoci HZS Zlínského kraje.

Obec Kroměříž – 5 ks vysoušečů z majetku Základny logistiky Olomouc.

Obec Bystřice pod Hostýnem – 12 palet + 400 pytlů z humanitární pomoci HZS Zlínského kraje.

Obec Tlumačov – 12 vysoušečů z majetku HZS Zlínského kraje, 15 vysoušečů z KÚ.

Obec Janová – 1 vysoušeč z majetku HZS Zlínského kraje.

Obec Napajedla – 10 vysoušečů z majetku Základny logistiky Olomouc.

Obec Kostelany – 5 vysoušečů z majetku HZS Zlínského kraje.

Obec Bělov – 3 vysoušeče z majetku Základny logistiky Olomouc.

Obec Morkovice – 7 palet + 250 pytlů z humanitární pomoci HZS Zlínského kraje.

Obec Kvasice – 5 vysoušečů z majetku Základny logistiky Olomouc a 10 vysoušečů z KÚ.

Obec Újezd – 2 vysoušeče z majetku Základny logistiky Olomouc.

Obec Strážovice – 5 vysoušečů z KÚ. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

SPOJENÍ SLOŽEK IZS, KRIZOVÉ MOBILNÍ TELEFONY

Spojení složek IZS probíhalo prostřednictvím účelové telekomunikační sítě MV, pomocí digitálního rádiového spojení MATRA, jako alternativní spojení bylo využíváno analogového rádiového spojení, krizových mobilních telefonů a veřejné telekomunikační sítě. Během povodní nebyly zaznamenány závažnější problémy se spojením. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

ÚMRTÍ A ZRANĚNÍ HASIČŮ, PŘÍPADNĚ JINÝCH ZÁCHRANÁŘŮ A UVEDENÍ NEJSLOŽITĚJŠÍ SITUACE ŘEŠENÍ UDÁLOSTI SPOJENÝCH S POVODNÍ V KRAJI.

Úmrtí a zranění hasičů ani jiných záchranářů nebyla v souvislosti s povodní zaznamenána. Vzhledem k průběhu a rozsahu povodní nebyly na území Zlínského kraje řešeny extrémně složité zásahy. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

OCHRANA OBYVATELSTVA

Varování

Z krajského OPIS HZS kraje nebyl po dobu povodní spuštěn varovný signál. JSVV pomocí elektronických sirén, které byly využity ve městech Kroměříž a Uherské Hradiště, kde z vyrozumívacích míst byli obyvatelé měst informováni o vyhlášení stupňů povodňové aktivity a situaci na vodním toku.

Náhradní způsob varování byl použit v Kroměříži, v oblastech mimo dosah JSVV byla nasazena vozidla městské policie se zvukovými zařízeními. V obcích byl využíván místní rozhlas.

Obyvatelé ze zátopových oblastí po varování a předání informací většinou reagovali kladně a plnili doporučená opatření, protože byli poučeni z předešlých povodní. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

Evakuace

Ve Zlínském kraji bylo připraveno asi 8 obcí k evakuaci, což bylo asi 20 000 osob. Ke skutečné evakuaci připravených osob však nedošlo. Preventivně však byla evakuována nemocnice v Uherském Hradišti (asi 209 pacientů). Tuto evakuaci si plně řídilo vedení nemocnice a celou akci provedlo svými silami a prostředky. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

Humanitární pomoc

Vzhledem k průběhu a rozsahu povodní nebyla na území Zlínského kraje humanitární pomoc požadována ani realizována. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

Informování obyvatelstva, komunikace s hromadnými informačními prostředky

Informace o povodňové situaci byly médiím a občanům průběžně podávány prostřednictvím hlasových elektronických sirén, místních rozhlasů, megafonů městské policie a webových stránek. Dne 3.4. 2006 se všechny složky IZS a Krajský úřad dohodly, že zprávy o povodňové situaci bude poskytovat výhradně Krajský úřad. V některých městech a obcích byly zřízeny informační linky. Osvědčily se především elektronické sirény, protože pokrývají největší oblasti a poskytují informace velkému počtu osob, byť není zajištěno úplné pokrytí. (HZS ZLK – Informace o jarních povodních, 2006)

SHRNUTÍ SITUACE

Povodně v březnu a dubnu 2006, které zasáhly téměř celé území ČR, ukázaly, že ČR je připravena čelit velkým MU. Legislativa pro oblast řešení MU a pro KŘ je v zásadě správně pojata a všechny úrovně řízení ji umí používat. Zejména se projevila schopnost obcí samostatně řešit i velmi složité situace a zajišťovat evakuace i velkého množství obyvatel. Dostatečně fungující systém ochrany obyvatelstva zajistil, že oblasti zatopené vodou nebo jimž zatopení hrozilo, byly včas evakuovány a zachraňovat bylo nutné pouze osoby z některých zvláštních objektů jako je domov důchodců, kojenecký ústav apod., nebo zcela nezodpovědné občany, kteří provozovali vodní sporty na rozvodněných řekách. Tato povodeň si nevyžádala přímé oběti, ale opět pouze oběti z důvodu nepozornosti nebo nedostatečného dozoru. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

Opět se prokázalo, že možnosti jednotlivých krajů v oblasti provádění ZaLP jsou velmi velké a z centrálních sil a prostředků musely být nasazovány pouze některé speciální prostředky, jako jsou vrtulníky nebo síly a prostředky AČR. U těchto prostředků je centrální řízení nutné, tak aby byly rovnoměrně vykryty všechny požadavky a aby jejich využití bylo efektivní. Z tohoto důvodu bylo v průběhu povodní realizováno ústřední řízení povodňových záchranných prací Ministerstvem vnitra (GŘ HZS ČR) v souladu s vodním zákonem. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

HZS ČR i jednotky PO splnily své úkoly v oblasti zásahové, kde byly jednoznačně nejpočetnější složkou IZS, která se na povodňových zabezpečovacích pracích a odstraňování následků povodní podílela. HZS ČR po celou dobu také úspěšně plnil své úkoly v oblasti IZS

a KŘ. O úspěšném plnění úkolů svědčí pochvalné výroky představitelů obcí, krajů, vlády a dalších. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

V průběhu řešení jarní povodně 2006 se znovu potvrdilo, že je třeba odstranit některé již dříve zjištěné nedostatky, které spočívají v dílčí nedokonalosti krizového zákona a navazujících právních předpisů, které již byly identifikovány v rámci provedené „analýzy současného bezpečnostního systému České republiky“ a které vláda ČR uložila k řešení usnesením ze dne 21. září 2005 č. 1214 k optimalizaci současného bezpečnostního systému České republiky. Pro zkvalitnění toku informací a zabezpečení informovanosti mezi krizovými štáby krajů s Ústředním krizovým štábem budou opětovně s touto problematikou seznámeni tajemníci bezpečnostních rad krajů na nejbližší paradě, kterou organizuje MV-GŘ HZS ČR. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

Podrobnějším rozbořem bude určitě nalezena řada dalších dílčích nedostatků nebo námětů na budoucí lepší řešení situace, zejména pak technického charakteru, které po jejich důkladné analýze budou odstraněny nebo nově zavedeny do praxe. U HZS ČR bylo již analyzováno, že z hlediska vytváření pohotovostních zásob Státních hmotných rezerv pro činnost HZS ČR je potřeba zvýšit zejména množství vysokokapacitních čerpadel, která jsou schopná zajistit přečerpávání vody z vytvořených lagun, dále protipovodňových stěn, protipovodňových pytlů a vysoušečů vzduchu s nižší kapacitou. V návaznosti na tyto skutečnosti byl v souladu s výše uvedeným usnesením vlády zpracován a předsedovi Správy státních hmotných rezerv zaslán upřesňující požadavek na pořízení pohotovostních zásob v roce 2005–2006 ve vazbě na konkrétní nezbytnou dodávku pro potřeby HZS ČR. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

Vznik a průběh povodně opět prokázaly, že přírodní katastrofy jsou těmi nejzávažnějšími MU s obrovskými následky a nedozírnými škodami, které nás mohou postihnout. Z tohoto důvodu je nutné se systematicky na přírodní katastrofy i nadále připravovat a vynakládat na prevenci i přípravu řešení MU dostatečné finanční prostředky z veřejných rozpočtů. Bylo potřebné také získat dostatečné množství finančních prostředků z fondů EU v rámci Národního rozvojového plánu ČR pro roky 2007-2013. HZS ČR připravil pro tuto oblast několik programů, které se shodují jak s cíli ČR, tak i cíli EU. (ČR – informace o jarních povodních, 2006)

9.3. Povodeň 2010

STRUČNÉ HODNOCENÍ HYDROLOGICKÉ SITUACE

POVODEŇ 2010/1 začala 16.5. 2010 ve večerních a nočních hodinách, kdy intenzivní srážky na území severovýchodní Moravy, zejména v oblasti Beskyd, způsobily postupné vzestupy hladin vodních toků v horských oblastech Valašskomeziříčska a Rožnovska. Došlo k rozvodnění malých vodních toků a následně i Rožnovské a Vsetínské Bečvy. (Povodně ve Zlínském kraji a strategie obnovy území, 2010)

Rozlivy vodních toků byly řešeny povodňovými komisemi měst a obcí podle jejich příslušnosti. S ohledem na zhoršující se situaci a na nepříznivou předpověď ČHMÚ byla dne 16.5. 2010 ve 22:30 hod. prostřednictvím KOPIS HZS ZK svolána Povodňová komise Zlínského kraje, která začala zasedat dne 17.5. 2010 v 7:00 hod. a pracovat ve dvou nepřetržitých směnách. Po vyhlášení stavu nebezpečí přešla povodňová komise do Krizového štábu Zlínského kraje. (Povodně ve Zlínském kraji a strategie obnovy území, 2010)

POVODNÍ 2010/1 byly postiženy zejména obce na Vsetínsku, Rožnovsku a Valašskomeziříčsku a následně na Kroměřížsku a Otrokovicku. Velkou roli sehrál rozliv u obce Troubky, který snížil kulminaci na řece Moravě, ale zároveň ohrozil obec Zářičí a města Chropyně a Kroměříž a vytvořil základy budoucí laguny Kojetín-Zářičí-Chropyně. Rovněž poměrně nízký stav řeky Moravy přispěl ke snížení kulminace na dolním toku řeky Moravy. Dne 1.6. 2010 se situace na některých vodních tocích ve Zlínském kraji opět zhoršila a pokračovala činnost Krizového štábu Zlínského kraje a intenzivní přívalové deště způsobily další povodně. (Povodně ve Zlínském kraji a strategie obnovy území, 2010)

POVODEŇ 2010/2 byla vyvolána přívalovými dešti a nárůstem spodní vody. Došlo k rozlivům zejména menších toků na území celého kraje. Postiženo bylo opět Kroměřížsko, Otrokovicko, ale již i Uherskobrodsko, Uherskohradištsko, Zlínsko a některé další oblasti. Vytvořilo se velké množství lagun a byla zaplavena rozsáhlá území zejména v důsledku odtoku vody z polí a v důsledku nárůstu spodní vody. Na horních tocích Rožnovské a Vsetínské Bečvy tentokrát ke škodám z povodní nedošlo, na horském území v celém Zlínském kraji však došlo k velkému počtu sesuvů. Škody vzniklé při POVODNI 2010/2 byly nižší než při POVODNI 2010/1, objevily se však na území celého Zlínského kraje. (Povodně ve Zlínském kraji a strategie obnovy území, 2010)

ČINNOST HZS A JPO V OBCI ZLÍN

Jednotky SDH obce Zlín pomáhaly při evakuaci archivu a skladů z magistrátu města Zlína a Nemocnice Tomáše Bati. Jednotky SDH obcí a měst podél vodních toků hrozících vyběžením poskytovaly pomoc starším občanům podél řeky Dřevnice a Moravy při vyklizení sklepů pod úrovní terénu. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

PROVÁDĚNÍ POVODŇOVÝCH ZABEZPEČOVACÍCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ V OKRESU ZLÍN

V okrese Zlín jednotky pomáhaly při stavění povodňových zábran z pytlů s pískem včetně plnění těchto pytlů v zastavěných oblastech obcí a měst podél řek a potoků hrozících vyběžením, zejména Moravy a Dřevnice a jejich přítoků. Dále pomáhaly při čerpání vody z menších rozlivů v katastrech obcí a měst Zlín a Otrokovice k zabránění zaplavení domů. Dále jednotky prováděly odstraňování kmenů stromů z mostů včetně kácení narušených stromů ve městech Zlín, Otrokovice a Napajedla. Pomocí těžké techniky byly vytvářeny hráze z hlíny a kamene proti rozlivu lagun z polí v katastru obce Bělov. Byla prováděna stabilizace půdy dřevěnými výztuhami proti dalším sesuvům ve Zlíně-Jaroslavicích, zajištění plovoucího mola v přístavišti v Otrokovicích. JPO z celého okresu Zlín s pomocí odřadu HZS Jihomoravského kraje, kteří byli nasazeni v Otrokovicích, pracovníků Výzkumného a vývojového ústavu společnosti Sigma Lutín, a.s. (nasazení u Bělova) a odřadu HZS Jihočeského kraje (nasazení u Tlumačova) prováděly odčerpávání vody z lagun na polích v okolí zasažených rodinných domů, zejména v katastru obcí Otrokovice, Bělov a Tlumačov. Dále prováděly čerpání zaplavených sklepů u rodinných domků podél vyběžených vodních toků. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

VYHLÁŠENÉ KRIZOVÉ STAVY

V souladu s §3 zákona č.240/2000 Sb., o KŘ (krizový zákon) vyhlásil hejtman Zlínského kraje svým rozhodnutím č. 1/2010 dne 18.5. 2010 ve 14:30 hod. stav nebezpečí pro území Zlínského kraje vymezené správními obvody obcí s rozšířenou působností Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Kroměříž, Otrokovice a Uherské Hradiště na časové období od 18.5. 2010 od 14:30. do 24.5. 2010 do 24:00. Rozhodnutím č.2/2010 prodloužil hejtman Zlínského kraje stav nebezpečí do 31.5. 2010 do 24:00 a současně rozšířil vymezené území o katastrální území obce Kelníky. Toto období je označováno jako **POVODEŇ 2010/1**. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Dne 2.6. 2010 v 8:30. vyhlásil hejtman Zlínského kraje svým rozhodnutím č.3/2010 stav nebezpečí pro celé území Zlínského kraje na časové období do 13.6. 2010 do 24:00. Toto období je označováno jako **POVODĚŇ 2010/2**. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

O všech rozhodnutích o vyhlášení stavu nebezpečí byla v souladu s krizovým zákonem informována Vláda České republiky, Ministerstvo vnitra a Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj a Jihomoravský kraj. Rozhodnutí byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách všech dotčených obecních úřadů, byla poskytnuta hromadným informačním prostředkům a vyhlášena ve Věstníku právních předpisů Zlínského kraje. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

SPOJENÍ SLOŽEK IZS, VYUŽITÍ MOBILNÍCH TELEFONŮ V OBLASTI KRIZOVÉ KOMUNIKACE

Spojení mezi složkami IZS probíhalo pomocí RDST mobilních telefonů a prostřednictvím operačních středisek. Při koordinaci činnosti členů krizových štábů byly používány především mobilní telefony s krizovými a běžnými čísly. Od 2.6. 2010 12:00 bylo zajištěno přednostní spojení krizových mobilních telefonů na území Zlínského kraje. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

V průběhu povodně nebyly v telefonickém spojení zaznamenány výpadky spojení nebo nedostatečný signál. Osvědčilo se stanovení priorit pro krizové mobilní telefony. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Spojení s JPO bylo prováděno analogovým a digitálním spojením. Při komunikaci digitálními RDST docházelo při červnových povodních v okrese Uherské Hradiště k častým výpadkům sítě. Spojení nešlo navázat, popř. bylo nestabilní a nespolehlivé na rozdíl od analogového spojení. JPO pro komunikaci využívaly také mobilní telefony. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

PŘEDBĚŽNÝ ODHAD NÁKLADŮ ZPŮSOBENÝCH POVODNĚMI PODLE ZÁKONA Č.12/2002 SB.

V souladu se Zákonem č.12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou byly ihned při vyhlášení stavu nebezpečí zahájeny práce na zpracování přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Po konzultaci s Ministerstvem pro místní rozvoj vzhledem k opakovanému vyhlášení stavu nebezpečí byl předběžný odhad zpracováván pro obě povodně (POVODĚŇ 2010/1 a POVODĚŇ 2010/2). (Zpráva POVODNĚ, 2010)

V souladu se zákonem si Zlínský kraj vyžádal spolupráci pověřených obecních úřadů, v jejichž správních obvodech došlo k narušení základních funkcí povodní. Pro sjednocení postupů provedl Zlínský kraj proškolení pracovníků pověřených obecních úřadů a hejtman Zlínského kraje vydal písemná pověření fyzickým osobám pověřeným zajišťováním údajů. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Při POVODNI 2010/1 bylo provedeno poučení pracovníků dne 24.5. 2010 a hejtman Zlínského kraje vydal pověření 51 osobám, pro POVODĚŇ 2010/2 bylo provedeno školení dne 9.6. 2010 a hejtman Zlínského kraje vydal pověření 92 osobám. Na Zlínském kraji koordinovala zpracování předběžného odhadu pracovní skupina určená ředitelem Krajského úřadu Zlínského kraje, která řešila veškeré problémy a potíže při zpracování odhadu. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

V souladu se zákonem předložil Zlínský kraj Ministerstvu financí přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku pro POVODĚŇ 2010/1 dne 7.6. 2010 a pro POVODĚŇ 2010/2 dne 18.6. 2010. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Strategie obnovy území byla na Ministerstvu pro místní rozvoj za účasti zástupců Zlínského kraje projednána pro POVODĚŇ 2010/1 dne 15.6. 2010, a pro POVODĚŇ 2010/2 dne 28.6. 2010. V souladu se zákonem o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou byla Ministerstvem pro místní rozvoj zpracována Strategie obnovy území Zlínského, Olomouckého, Moravskoslezského a Jihomoravského kraje, která byla předložena Vládě České republiky. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Usnesením vlády ČR č. 556 ze dne 4. srpna 2010 byla tato strategie schválena a byly vyhlášeny programy pro obnovu území postižených krajů. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

Ke dni zpracování článku podaly obce Zlínského kraje a Zlínský kraj 105 žádostí v celkové výši 183 757 000,- Kč o přidělení dotací z programu „Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou“. Z tohoto počtu bylo již 30 akcí schváleno. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Celkově je možno hodnotit, že aplikace Zákona č.12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou ve Zlínském kraji proběhla bez vážnějších nedostatků a tento zákon se v praxi osvědčil. Podle zkušeností z roku 2006 byla obnova území Zlínského kraje po povodních v roce 2010 ukončena koncem roku 2011. (Zpráva POVODNĚ, 2010)

9.4. Požár 103. budovy čp. 5658 bývalého areálu svitu ve Zlíně

POPIS BUDOVY

Majitel: CREAM uzavřený investiční fond a.s.

Nájemce: HP TRONIC Zlín, spol. s.r.o.

Budova je určena pro skladování. Je to monoblok dvou budov. Původní objekt má půdorysné rozměry 80,450 x 18,950 m a je pětipodlažní. Jeho nosnou konstrukci tvoří železobetonové kruhové sloupy o průměru 500 mm, stropy jsou železobetonové o tloušťce 100 mm s železobetonovými průvlaky šířky 250 mm a s žebry šířky 150 mm. Obvodové stěny jsou zděné. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Nový objekt má rozměr 84,950 x 22,850 m, je sedmipodlažní, navazuje a je komunikačně propojen s původním objektem. Je realizován technologií zvedaných stropů. Nosnou konstrukci tvoří ocelové sloupy o průměru 377 mm vyplněné železobetonem a opatřeny omítkou, stropní desky jsou železobetonové o tloušťce 220 mm s krytím výztuže 25 mm. Železobetonové hlavice mají tloušťku 100 mm + 120 mm vyrovnávací beton. Obvodový plášť je ze zavěšených panelů. (Požár 103 - prezentace, 2013)

1.PP je užíváno jako šatny a pomocné provozy. V 1. NP se nachází příjem, expedice, sklad (výdejní místo) a fakturace. 2. – 7.NP jsou užívány jako sklady elektroniky a část prostor 2.NP je užívána jako dílny servisního oddělení. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Z hlediska požární bezpečnosti staveb tvoří prostory pro skladování samostatné požární úseky. V přízemí jsou prostory pro skladování rozděleny na dva požární úseky příčnou střední požární stěnou procházející původním a novým objektem ve směru sever – jih. Ve 2. až 5. NP podlaží jsou prostory pro skladování rozděleny požární stěnou procházející původním a novým objektem ve směru sever – jih na čtyři požární úseky a požární stěnou ve směru východ – západ. 6. – 7.NP, které je pouze v novém objektu, jsou prostory pro skladování rozděleny na 2 požární úseky. Prostory pro skladování byly v jednotlivých podlažích komunikačně propojeny. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Monoblok původního a nového objektu je vybaven čtyřmi únikovými schodišti, která jsou u východního, západního, severního a jižního průčelí. Schodiště v severní, západní a východní části jsou vnitřní a tvoří chráněné únikové cesty typu „B“. Schodiště v jižním průčelí je venkovní ocelové. Ve všech podlažích je instalováno zařízení elektrické požární signalizace s napojením na bezpečnostní agenturu. (Požár 103 - prezentace, 2013)

POPIS ZÁSAHU

Dne 9.1. v 01:14 hodin na TCTV 112 KOPIS HZS ZLK je nahlášen požár v budově 103 v areálu bývalého podniku Svit ve Zlíně. Oznamovatel informoval, že v budově jsou 3 osoby noční směny firmy HP TRONIC ve 3. patře, snaží se budovu opustit, ale je silně zakouřená a nedá se tam dýchat. Hlášení je předáno datovou větou všem základním složkám IZS a se ZZS byl oznamovatel spojen do konference. (Požár 103 - prezentace, 2013)

V 01:17 je vyhlášen 1. stupeň poplachu a jsou vyslány 4 jednotky PO a 6 ks techniky. Informace o události byly rozeslány formou SMS na VDS, ŘDÚ, ŘDK, ZPP a TM.

V 1:24 je na místě první jednotka PO (ZL – Prštné). Probíhá průzkum do 3. NP, odvětrání pomocí ventilátorů, zjištěno bez osob.

V 1:34 je informován KOPIS, že 3 osoby jsou mimo budovu v péči ZZS.

Převzetí VZ VD HZS Zlk stanice Zlín. Na místě už je PČR, Městská policie ZL a zásahový vůz Integry (zásah na EPS). Byly předány klíče k objektu. Jsou obdrženy prvotní informace k objektu od skladníka a následně jsou utvořeny dvě průzkumné skupiny – první má za úkol odvětrání schodiště a prohlídku 2.NP pomocí termokamery, druhá má 1.NP ale je zde hustý dým a jediný možný vstup je přes vrata na rampě. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Jsou zde silně zakouřené prostory, bez viditelného plamenného hoření, je povolán KPPL. Jsou nasazeny 2C proudy do 1.NP přes rampu a 2C proudy ze severní části budovy. Probíhá odstraňování mříží na oknech 1.NP a zaparkovaných vozidel v místě zásahu a otevření dalších vrat na rampě. Následně probíhá nasazení 2 C proudů a vysokotlaku do 1.NP přes druhé vrata na rampě, probíhá zásobování vodou z hydrantové sítě a kyvadlovou dopravou. (Požár 103 - prezentace, 2013)

VZ ve 3:12 hod. vyhlásil 2.stupeň poplachu a ve 3:36 hod. vyhlásil 3.stupeň poplachu. Objekt je členitý, uvnitř jsou drátěné konstrukce a hustý černý kouř o vysoké teplotě okolo 600 °C, dochází ke snižování únosnosti konstrukce což způsobuje praskání sloupů. Jsou povolány jednotky s dýchací technikou. Zásah je prováděn z vně budovy. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Změna VZ ve 4:15 hod., převzal velící důstojník směny. Místo zásahu je rozděleno na 2 úseky – úsek č. 1 jižní strana a úsek č. 2 severní strana. Je povolán statik, probíhá vyrozumění obyvatelstva o šíření zplodin hoření, k monitoringu jsou povoláni CHL a HZS MSK a KHS.

Hašení pokračuje z vně budovy a ze střechy energo jsou nasazeny 3C proudy a AZ. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Hašení komplikuje velké množství uskladněného zboží po obvodu objektu, je zde velký vývin černého kouře a vysoká intenzita sálavého tepla. Statik na místě zásahu zakazuje vstup do budovy a omezuje pohyb v okolí budovy.

V 6:30 zasedá krizový štáb ORP Zlín – účast KŘD. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Změna VZ v 6:40 hod., převzal náměstek pro IZS a OPŘ. Provedení průzkumu na možnost šíření požáru uvnitř budovy. Je zřízen štáb VZ – NŠ, S, T, A, N. Zásah je zaměřen na hašení z vně budovy a dále vnitřkem budovy k zamezení rozšíření do nezasažených prostor. (Požár 103 - prezentace, 2013)

V 7:40 hod. dochází k jednání štábu VZ ohledně postupu PČR, města ZL a statika na místě zásahu. PČR má za úkol evakuaci osob ze sousedních budov, uzavření místa zásahu a regulaci dopravy. Město Zl zajišťuje stravu a pití pro zasahující jednotky a vyrozumění obyvatelstva a statik podává informace o vysoké pravděpodobnosti zřícení budovy. (Požár 103 - prezentace, 2013)

V 9:24 hod. je vyhlášen zvláštní stupeň poplachu, jsou povolána velkoobjemová čerpadla z HZS MSK a kalová čerpadla pro zjednodušení dálkové dopravy vody. (Požár 103 - prezentace, 2013)

V 10:30 hod. přijíždí náměstek GŘ pro IZS a OPŘ a operačního výjezdu GŘ HZS ČR.

V 11:50 hod. VZ vyhlásil lokalizaci požáru, bylo povoláno 43 jednotek PO z toho 5 HZS Zlk, 1 HZS Olk, 1 HZS Msk, 2 HZSP, 33 JSDHO a 1 JSDHP). (Požár 103 - prezentace, 2013)

Je povolána průzkumná skupina ZÚ HZS ČR, probíhá monitoring šíření zplodin hoření a je detekován jen čpavek, jsou odebrány vzorky odpadní vody, které se ukázaly být negativní.

Ve 14:00 a 16:00 hod. probíhá jednání štábu VZ o zlepšení situace, přeskupení SaP a snížení jejich počtu. (Požár 103 - prezentace, 2013)

V 15:40 hod. – příjezd na místo zásahu ředitelky HZS Zlk.

Změna VZ v 16:20 hod. převzal vedoucí oddělení IZS a služeb, štáb VZ – NŠ, S, T, N. Přeskupení SaP, upřesnění SaP ZÚ HZS ČR – předsunuty, místo zásahu je osvětleno pomocí osvětlovacích balonů. Probíhá další monitoring zplodin hoření – pod hranicí měřitelnosti a je detekován jen čpavek (Zl-Prštné). (Požár 103 - prezentace, 2013)

Změna VZ dne 10.1. 2013 v 8:19 hod. převzal velící důstojník směny, štáb VZ – S, T. Probíhá čerpání vody z 1PP. Z vně budovy zásah do 4NP není moc účinný, proto je proveden zásah vnitřkem budovy, jsou vybourány 2 otvory a nasazeny 3C proudy – ohniska utlumena. (Požár 103 - prezentace, 2013)

Probíhalo šetření požáru HZS ZLK, PČR a TÚPO Praha. Dne 11.1. 2013 od 8:30 do 9:50 nechal VZ provést závěrečný průzkum místa zásahu a v čase 9:52 vyhlásil likvidaci požáru a ve 12:33 hod. bylo místo zásahu předáno PČR. (Požár 103 - prezentace, 2013)

STATISTICKÉ ÚDAJE

Zranění u zásahu

Jeden příslušník HZS Zlk – byl opařen pod bradou (bez neschopenky).

Plocha požáru

Cca 4243 m² (1NP 1776 m², 2NP 897 m², 3NP 785 m², 4NP 785 m²).

Pohonné hmoty

Bylo vyčerpáno 5 037 l nafty a 397 l benzínu Natural 95.

Použití dýchacích přístrojů

Bylo použito celkem 242 lahví pro 23 JPO a celkově pro 125 osob.

Škoda

Škoda se pohybuje okolo 250 mil. Kč na zboží a 200 mil. Kč na budovu.

Uchráněné hodnoty

150 mil. Kč budova. (Požár 103 - prezentace, 2013)

ZÁSOBOVÁNÍ VODOU

Byly 3 stanoviště pro zásobování vodou:

První – řeka, hydrant vzdálený cca 500 m – nasazeno CAS, plovoucí čerpadlo – dodáno 1575 m³.

Druhé – řeka vzdálená cca 200 m – nasazeno Somati, kalová čerpadla – dodáno 4668 m³.

Třetí – hydranty vzdálené 50 a 1000 m – dodáno 348 m³

Celkem bylo na hašení dodáno 6591 m³ a nejvyšší dodávané množství 438 m³/hodinu. (Požár 103 - prezentace, 2013)

10. NÁVRHY OPATŘENÍ A ZHODNOCENÍ POUŽITÝCH SIL A VYBAVENÍ PŘI POVODNI A POŽÁRU

V závěru praktické části bakalářské práce jsou uvedeny návrhy opatření a kolik bylo použito sil a vybavení při povodních v roce 1997, 2006 a 2010 a při požáru v budově 103 bývalého areálu svit Zlín.

10.1. Návrhy opatření

Náměty a doporučení, které vyplynuly z poskytnutých podkladů a hodnocení funkce systému ochrany před negativními účinky povodní:

1. Je nutné klást vysoký důraz na osvětu veřejnosti a vzdělávání účastníků povodňové ochrany.
2. V rámci odborné přípravy pracovníků povodňových orgánů důrazně upozorňovat na povinnosti vyplývající ze zákona o vodách včetně osvětlení právních souvislostí a to především:
 - Vyhlašování i odvolávání SPA.
 - Zajištění hlásné a hlídkové služby na správním území.

Doporučuje se také, pro zlepšení spolupráce povodňových orgánů (krajů, ORP) z různých krajů v rámci uceleného povodí pořádat společné porady.

3. Aktualizovat povodňové plány a zpracovat do nich zkušenosti z proběhlých povodňových událostí. Především konkrétně definovat organizační zajištění opatření prováděných v průběhu povodně. Dbát na to, aby všechny subjekty, které mají zákonnou povinnost, měly zpracovaný aktuální povodňový plán v odpovídajícím rozsahu a kvalitě. Zároveň zrevidovat a zvážit složení PK.
4. V zájmu zajištění efektivní dokumentace a následného vyhodnocení povodňových situací je nezbytné jasně definovat obsah Zpráv a povodni povodňových orgánů na jednotlivých úrovních řízení a ostatních účastníků povodňové ochrany, jimž je vypracování zpráv uloženo Zákonem č. 254/2001 Sb. Zároveň vyžadovat dodržení zákonné lhůty pro jejich zpracování.
5. Definovat vztah mezi dokumentací požadovanou zákonem o vodách a krizovým zákonem a jeho prováděcími předpisy (Směrnice Ministerstva vnitra č.j.: PO-365/IZS – 2004) v případě, kdy je systém povodňové ochrany začleněn do systému krizového řízení. Zkoordinovat dokumentační práce.

Pro zlepšení získávání a evidenci údajů o povodňových škodách jsou navrhovány následující postupy:

1. Provést podrobnou analýzu evidence škod na úrovni jednotlivých státních subjektů (jako jsou např. správci toků), jednotlivých resortů, státní správy a samosprávy a dalších organizací a subjektů v celé České republice. Na základě výsledků tohoto rozboru navrhnout způsob jednotného vyčíslení a centrální evidence povodňových škod (nejlépe na úrovni jednotlivých obcí) tak, aby nemohlo dojít k opakovanému započítání škod, popř. nezahrnutí škod do celkového součtu, a bylo možné evidovat i škody při lokálních povodních menšího rozsahu. Tyto informace by mohly sloužit např. pro hodnocení účinnosti přijatých opatření ke snížení negativních následků povodní, především organizačního a legislativního, ale i technického charakteru.
2. Krajům uložit povinnost hlášení o průběhu a dopadech povodní na území dotčeném touto událostí (i lokálního charakteru) formou jednoduchého formuláře (nejlépe elektronického), pokud pro toto území nebyly vypracovány Přehledy odhadů nákladů (příloha č.1 k vyhlášce Ministerstva financí č. 186/2002 Sb. ve znění vyhlášky č. 93/2006 Sb.).
3. Vytvořit metodiku pro stanovení lidských obětí povodňových událostí, podobně jako již existuje v případě úmrtí následkem požárů.
4. Dále by bylo vhodné doplnit stávající metodiku používanou k vyčíslení nákladů potřebných pro obnovu území a stanovení výše státní pomoci postiženým oblastem (Zákon č. 12/2002 Sb., prováděcí vyhláška k tomuto Zákonu č. 186/2002 Sb.) o přesný popis struktury výsledných souborů (formát xls – MS Excel) s jednotlivými vyplněnými „Přehledy odhadu nákladů“ v následující podobě:
5. Informace o povodňových škodách by měly být uloženy v centrálním datovém skladu tak, aby bylo možné i zpětně vyhledat pro dané území podklady k jednotlivým povodňovým událostem, a aby byla možná vizualizace těchto dat.

NÁVRHY OPATŘENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

1. Osvědčily se elektronické sirény při informování obyvatelstva a MU, ale na druhou stranu se zjistilo, že není pokryté celé území povodí Moravy.
Návrh na opatření: Doplnit území povodí Moravy elektronickými sirénami.
2. V rámci Zlínského kraje se vyskytly požadavky na čerpání velkých lagun, a protože HZS kraje není předurčen GŘ HZS ČR pro velkoobjemové čerpání vody a nemá ve výbavě mobilní čerpací stanici, nemohl tato čerpání uskutečnit. Proto byl v této

problematice odkázán na pomoc jiných HZS krajů ČR. Ty však ne vždy mohly poskytnou potřebnou pomoc, proto je využívaly na svém území.

Návrh na opatření: Přehodnotit předurčenost opěrných bodů pro velkoobjemové čerpání vody v rámci ČR a určit HZS kraje jako opěrný bod pro velkoobjemové čerpání vody.

10.2. Zhodnocení použitých sil a vybavení

POVODNĚ 1997

Celkem bylo nasazeno 27 763 hasičů. Bylo nasazeno 4 449 základních požárních automobilů, 635 speciálních požárních vozů, 3 706 přenosných čerpadel a 406 člunů.

Hasiči se podíleli na evakuaci více jak 58 000 osob z postižených oblastí. Při záchranných pracích zahynuli 2 hasiči. Sdružení dobrovolných hasičů nasadilo na pomoc 17 500 svých členů.

POVODNĚ 2006

V souvislosti s povodní bylo za HZS ČR nasazeno celkem 102 sil a prostředků.

V souvislosti s povodní zasahovaly jednotky JPO I celkem u 73 zásahů. Jednotky SDH obcí zasahovaly u 145 zásahů. Jednotky SDH podniku řešily 3 zásahy. Celkem bylo na území Zlínského kraje řešeno 221 zásahů.

Pro potřeby likvidačních a obnovovacích prací bylo ve skladech HZS ČR připraveno celkem 4 548 ks vysoušečů a 79 ks elektrocentrál. HZS krajů je postupně vydávaly podle aktuálních potřeb jednotlivých obecních úřadů. S nasazením těchto prostředků vzrostly výdaje HZS ČR na zajištění jejich opětovné použitelnosti (revize, opravy).

Ze zásob MV-GŘ HZS ČR bylo při povodních vydáno pro HZS krajů:

- **Pytle dvoukomorové povodňové** – 71 500 ks.
- **Pytle jednodukomorové povodňové** – 47 932 ks.
- **Plničky pytlů povodňových** – 58 ks.
- **Chlornan vápenatý** – 150 kg.
- **Vědro plastové** – 60 ks.
- **Vědro pozinkované kovové** – 34 ks.
- **Košťe rýžové** – 100 ks.
- **Lopata kovová s násadou** – 100 ks.

- Vysoušeče – 1 191 ks.

POVODNĚ 2010

Při těchto povodních bylo celkem nasazeno 231 jednotek PO a provedeno celkem 1788 zásahů.

Bylo nasazeno celkem 2003 ks techniky jako například:

- Mobilní požární technika (údaje za každý druh mobilní techniky): CAS + AS, DA, AZ, AP, TA, VEA, HA, AJ, VYA, autobus, osobní automobily, nákladná automobily, jiné automobily (viz příloha).
- Kontejnery.
- Požární přívěsy.
- Přenosné motorové stroje.
- Přívěsné motorové stroje.
- Plovoucí čerpadla.
- Kalová čerpadla.
- Lodě s motorovým pohonem.
- Lodě bez motoru.
- Zvláštní technické prostředky (např. vyprošťovací zařízení)

POŽÁR 103. BUDOVY ČP. 5658 BÝVALÉHO AREÁLU SVITU VE ZLÍNĚ

Bylo nasazeno celkem 54 jednotek. Z toho 7 z HZS ČR (ZLK, OLK, MSK), 1 ZÚ HZS ČR, 2 HZSp (Barum, Fatra) a 1 z JSDHp (Mitas) a 43 z JSDHO (8 JPO II, 17 JPO III, 18 JPO V)

Byla použita jednotka HFS SOMATI SYSTÉM – Poskytnutá HZS MSK a bylo založené čerpací stanoviště na Dřevnici.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zpracována na téma „Postup zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji proti živelním pohromám“.

V teoretické části byly definovány základní pojmy spojené s ochranou obyvatelstva jako je vývoj ochrany obyvatelstva a úkoly ochrany obyvatelstva, mezi které spadá varování a vyrozumění, evakuace, nouzové přežití a ukrytí. Bylo zde popsáno, co je varování a vyrozumění, koncové prvky varování, rozdělení evakuace, orgány pro řízení evakuace, obsah plánu nouzového přežití, materiální základny nouzového přežití, stálé a improvizované úkryty. Na závěr této kapitoly byla stručně popsána individuální ochrana obyvatelstva, ve které je také popsána improvizovaná ochrana a prostředky improvizované ochrany.

V další kapitole je rozebrán ve stručnosti, co je to Integrovaný záchranný systém, následně vznik a vývoj Integrovaného záchranného systému. Byl zde také stručně vymezení pojmů v IZS. Popsáno bylo ve stručnosti, co je mimořádná událost, záchranné a likvidační práce. Dále byla stručně popsána legislativa v IZS, stručná struktura základních a ostatních složek v IZS. Byly zde také stručně popsány úrovně řízení v IZS jako je koordinace složek IZS při společném zásahu, organizační a operační řízení, dále taktická, operační a strategická úroveň řízení při MU a na závěr stupně poplachu IZS.

Další kapitola zaměřena na Hasičský záchranný sbor České republiky popsala historii a legislativu Hasičského záchranného sboru. V závěru byla popsána struktura složek Hasičského záchranného sboru České republiky.

V předposlední kapitole byly popsány jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje. Představena byla historie a legislativa, dále poslán a rozdělení jednotek požární ochrany. Na závěr této kapitoly je stručně popsána Jednotka sboru dobrovolných hasičů.

Poslední kapitola byla zaměřena na mimořádné události. Popsala, co je to mimořádná událost, záchranné a likvidační práce a co je to krizová situace. Dále popsala mimořádné události vyvolané přírodou a způsobené člověkem, a které mohou nastat při technické chybě. Dále byla stručně definována živelní pohroma, požáry a povodně. U povodní bylo popsáno rozdělení povodní přirozených a zvláštních, jaké existují stupně povodňové aktivity, faktory ovlivňující vznik povodňové události. Uveden byl zákon o vodách a o změně některých zákonů. Na závěr bylo popsáno řízení ochrany před povodněmi a předpokládané dopady po povodni.

V úvodu praktické části byla uvedena charakteristika města Zlín, historie města, infrastruktura, která zahrnuje silnice, železnice a letiště. Opomenuta nebyla ani rizika města, která mohou způsobit vznik krizové situace a následnou evakuaci obyvatel. Závěrem byla uvedena protipovodňová opatření města.

V další části byla provedena analýza zásahu složky Integrovaného záchranného systému Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje při živelních pohromách. Přiblížena byla organizační struktura, úkoly a činnosti, technika a věcné prostředky HZS Zlínského kraje.

V předposlední kapitole byl uskutečněn rozbor krizové situace povodně a požáru ve městě Zlín a postupu a vybavení Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje územního odboru Zlín. V této fázi byl popsán postup zásahu při povodních v roce 1997, 2006 a 2010 a postup při požáru 103. budovy bývalého areálu svit ve Zlíně a jaké úkoly plnilo HZS Zlínského kraje při těchto krizových situacích.

Poslední kapitola se věnovala návrhům opatření při povodni a zhodnocení použitých sil a vybavení při povodni v letech 1997, 2006 a 2010 a požáru budovy č. 103.

Hlavním cílem této práce bylo popsat postup zásahu Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji a navrhnout opatření při povodni a zhodnocení použitých sil a vybavení při povodních v letech 1997, 2006 a 2010 a požáru budovy č. 103 ve Zlíně. Byly určeny také dílčí cíle, a to popsat úkoly a činnosti Hasičského záchranného sboru ve Zlínském kraji a následný rozbor vybavení Hasičského záchranného sboru. Všechny cíle bakalářské práce byly splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA, 2011. *Integrovaný záchranný systém*. 4. aktualizované vydání. Praha: ARMEX PUBLISHING. ISBN 978-80-87451-01-4.

Earthnetworks [online], © Earth Networks, 2022... Germantown, United states: Spaulding [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: <https://www.earthnetworks.com/flooding/#flood-cause-effect>

ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA, 2007. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně. ISBN 978-80-214-3448-6.

ŘÍHA, Milan, 2006. *Živelní pohromy*. Praha: ARMEX PUBLISHING. ISBN 80-86795-32-2.

MARTÍNEK, Bohumír a Jan TVRDEK, 2010. *Ochrana obyvatelstva II*. Praha: Policejní akademie České republiky. ISBN 978-80-7251-323-9.

Žijeme v záplavovém území, 2015. Praha: Člověk v tísni. ISBN 978-80-87456-76-7.

ŠTĚTINA, Jiří, 2014. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada publishing. ISBN 978-80-247-4578-7.

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ ML. a Libor FOLWARCZNY, 2013. *Ochrana obyvatelstva*. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-134-7.

ADAMEC, Vilém, 2012. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-118-7.

FIALA, Miloš a Josef VILÁŠEK, 2010. *Vybrané kapitoly z Ochrany obyvatelstva*. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-1856-2.

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

KOVÁŘ, Milan, 2004. *Ochrana před povodněmi*. Praha: Nakladatelství TRITON s.r.o., ve spolupráci s nakladatelstvím Existencialia, s.r.o. ISBN 80-7254-499-3.

NAVRÁTIL, Leoš, 2006. *Ochrana obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zdravotně sociální fakulta. ISBN 80-7040-880-4.

VÍŠEK, Jiří, 2012. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-028-0.

Krizová legislativa (Soubor zákonů), 2016. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. ISBN 978-80-7380-627-9.

2020. *MODUL G; integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-7616-071-2.

SADÍLEK, Zdeněk, Barbora PÁLKOVÁ a Štěpán KALAMÁR, 2019. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 978-80-7408-192-7.

LOŠEK, Václav, 2013. *Integrovaný záchranný systém*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 978-80-7454-287-9.

KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, 2005. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 80-86634-70-1.

KAVAN, Štěpán, 2015. *Ochrana obyvatelstva II*. Vysoká škola evropských a regionálních studií. České Budějovice: o.p.s. ISBN 978-80-87472-92-7.

Záchranný-kruh [online], © 2005-2022. Karlovy Vary: Smartware [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/krizove-situace/zakladni-informace/>

LIMERICK [online], © 2022. Limerick City: Limerick City and County Council [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.limerick.ie/council/services/major-emergency-management/major-emergency-management/what-major-emergency>

Hradeckralové. [online], 2019. Hradec králové: WEBHOUSE [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/zakladni-rozdeleni-mimoradnych-udalosti/d-55383>

Zsbozp [online], © 2016–2022. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/zivelne-pohromy>

BOZP.cz [online], © 2022. Praha: CRDR spol. [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>

Science learning hub [online], © 2007-2022. New Zealand: The University of Waikato [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.sciencelearn.org.nz/resources/747-what-is-fire>

SKLADOVACÍ A OPRAVÁRENSKÉ ZARÍZENÍ [online], © 2022. Olomouc: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/skladovaci-a-opravarenske-zarizeni-hzs-cr.aspx>

Hzscr: Zlínský kraj [online], © 2022. Zlín: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/hzs-zlinskeho-kraje.aspx>

EKATALOG [online], © 2005–2022. Praha: netpromotion group [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.ekatalog.cz/o/stavebnictvi/protipovodnove-systemy-protipovodnova-opatreni/zlin/>

Katalog firem [online], 2005. Zlín: Technologické inovační centrum [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.katalogfiremzk.cz/profil-regionu/infrastruktura/>

Zákony pro lidi [online], 2010–2022. Zlín: © AION CS [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Hzscr [online], © 2022. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/>

Zlín.eu [online], © 2022. Zlín: Magistrát města Zlína [cit. 2022-07-30]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/o-meste>

SVÁČEK, Libor, 2021. *Zlín*. Český Krumlov: Vydavatelství MCU. ISBN 978-80-7339-298-7.

Historický atlas měst České republiky, svazek č. 28 - Zlín, 2015. Praha: Historický ústav AV ČR. ISBN 978-80-7286-269-6.

HRADIL, Jaroslav et al., 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-774-4.

VIČAR, Dušan a Radim VIČAR, 2013. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-279-4.

IDNES.cz: Zpravodajství [online], © 1999–2022. Praha: MAFRA [cit. 2022-08-01]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vzpominka-na-povodne-v-roce-1997-ve-zlinskem-kraji.A120704_1800378_zlin-zpravy_sot

VALAŠSKÝ deník.cz [online], 2018. Praha: © VLTAVA LABE MEDIA [cit. 2022-08-01]. Dostupné z: https://valassky.denik.cz/zpravy_region/on-line-prenos-povoden-streda-180520100518-f1e5.html

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AJ	Automobilový jeřáb
AP	Automobilová plošina
AS	Automobilová stříkačka
AZ	Automobilový žebřík
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
CO	Civilní ochrana
CPS	Centrální požární stanice
CTV	Centrum tísňového volání
ČHMÚ	Česky hydrometeorologický ústav
ČA	Česká asociace hasičských důstojníků
ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
DA	Dopravní automobil
EPS	Elektronická požární signalizace
FO	Fyzické osoby
GŘ HZS	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru
HA	Hadicový automobil
HFS	Systém pro dálkovou dopravu vody
HZS	Hasičský záchranný sbor
IÚ	Improvizovaný úkryt
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDH	Jednotky sboru dobrovolných hasičů
JPO	Jednotky požární ochrany

KIS	Komunikační a informační systémy
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
KŘ	Krizové řízení
KS	Krizový stav, situace
MHD	Městská hromadná doprava
MSK	Moravskoslezský kraj
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NL	Nebezpečná látka
NP	Nouzové přežití
1.NP	Nadzemní podlaží
OLK	Olomoucký kraj
OOB	Pracoviště ochrany obyvatelstva
OPIS	Operační a informační středisko
OPK	Operační plán kraje
ORP	Obce s rozšířenou působností
PA	Plán akceschopnosti
PaM	Oddělení personální a mzdové
PČR	Policie České republiky
PHM	Pohonné hmoty a maziva
PIO	Prostředky improvizované ochrany
PO	Právnícké osoby
1.PP	Podzemní podlaží
PP	Povodňový plán
RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
SaP	Síly a prostředky

SIAR GŘ	Sbírka interních aktů řízení generálního ředitelství
SMS	Short message service
SPA	Stupně povodňové aktivity
TA	Technický automobil
TCTV	Telefonní centrum tísňového volání
TM	Tiskový mluvčí
TÚPO	Technický ústav požární ochrany
UH	Uherské Hradiště
ÚO	Územní odbor
VD	Vodní dílo
VEA	Velitelský automobil
VYA	Vyprošťovací automobil
ZaLP	Záchranné a likvidační práce
ZLK	Zlínský kraj
ZPP	Zjišťování příčin požáru
ZÚ HZS ČR	Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1 – Složky IZS.

Příloha P2 – Úrovně řízení IZS v kraji.

Příloha P3 – Technika HZS Zlínského kraje.

Příloha P4 – Schéma organizační struktury územního odboru Zlín.

Příloha P5 – Povodeň 1997 Zlín/Otrokovice – Letecké snímky.

Příloha P6 – Povodeň 2006 Zlínský kraj – foto.

Příloha P7 – Povodeň 2010 Zlínský kraj – Letecké snímky.

Příloha P8 – Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje č. 1 o vyhlášení stavu nebezpečí ve Zlínském kraji 2010.

Příloha P9 – Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje č. 3 o vyhlášení stavu nebezpečí ve Zlínském kraji 2010.

Příloha P10 – Leták – ochrana před, při a po povodni – jak se chovat

Příloha P11 – Mapa budovy č. 103 č.p. 5658 v měřítku 1:2 000.

Příloha P12 – Stavební výkres 1. a 2. nadzemního podlaží 103. budovy.

Příloha P13 – Foto ze zásahu uvnitř i venku 103. budovy.

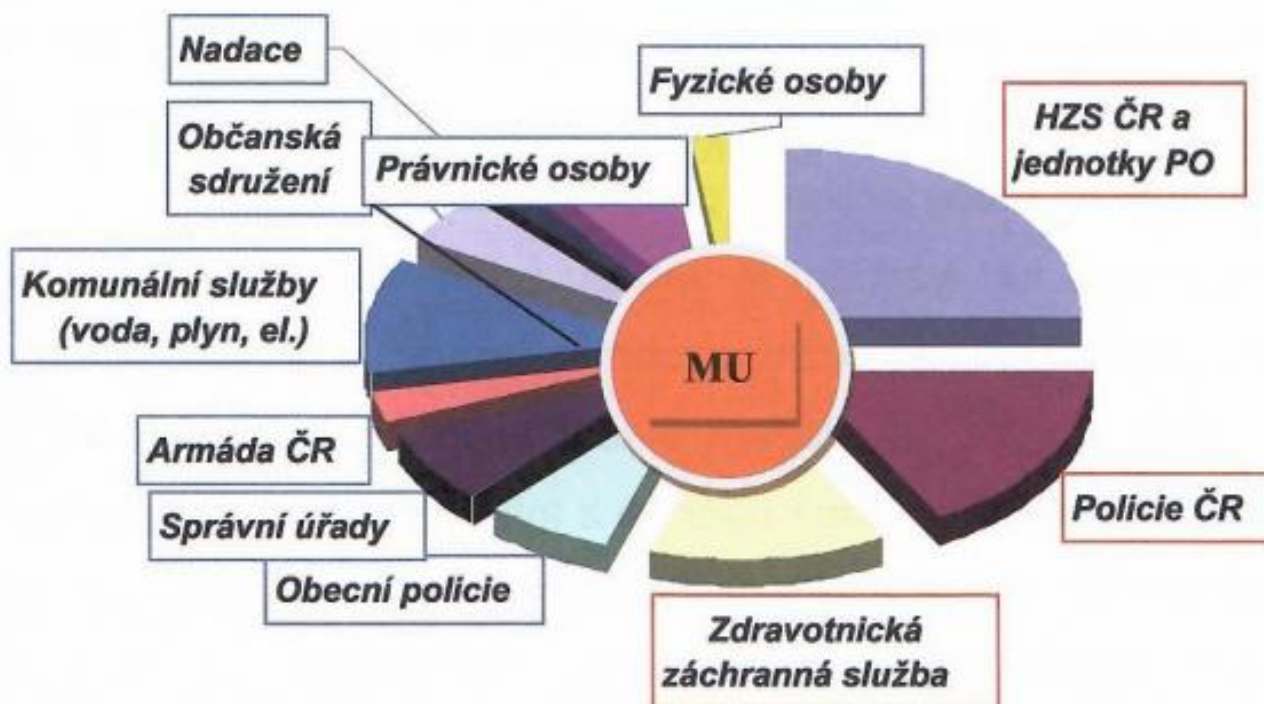
Příloha P14 – Rozmístění SaP.

Příloha P15 – Graf dodávky hasební látky na hašení požáru 103. budovy – m³/hodinu.

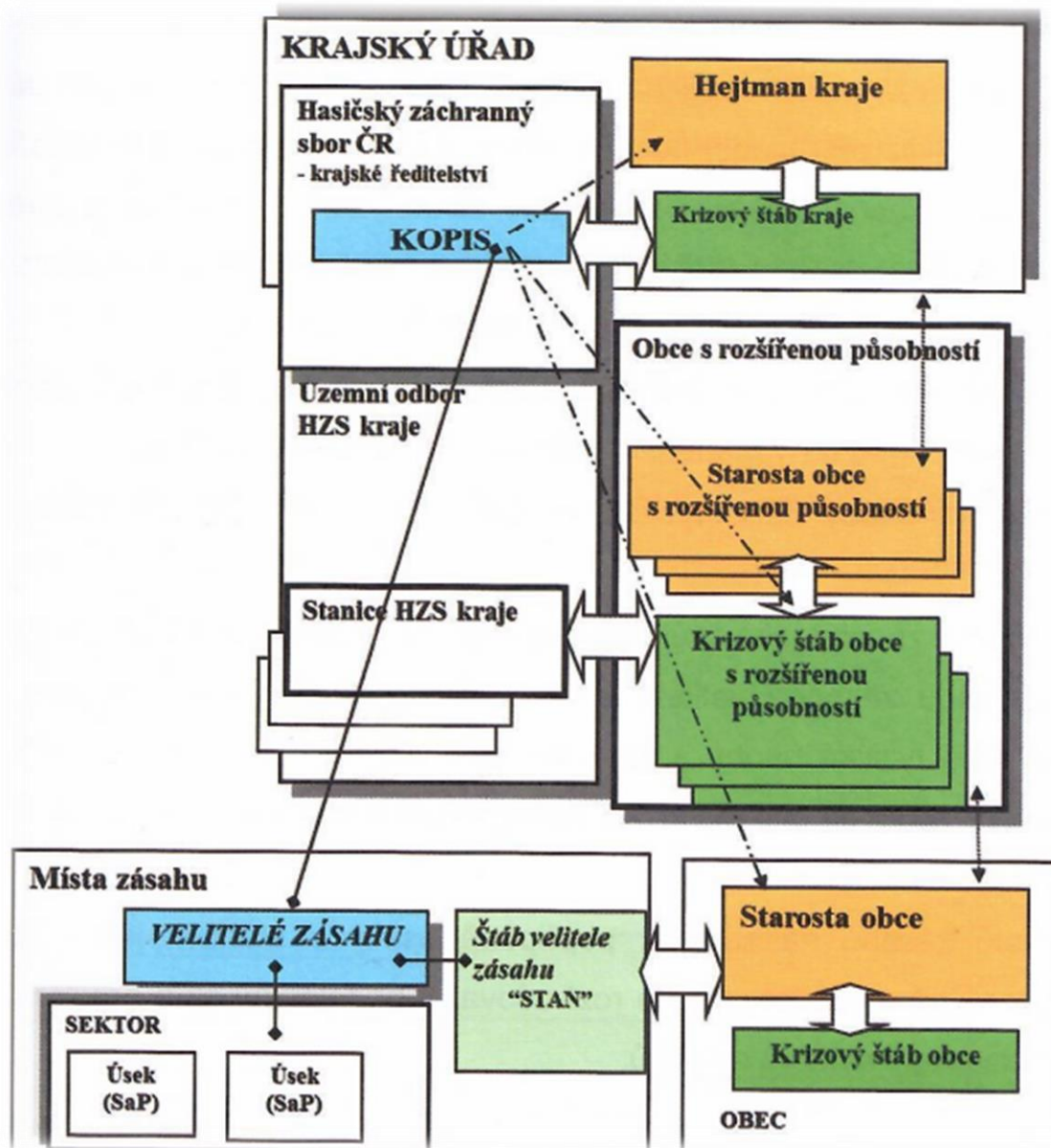
Příloha P16 – Čerpací jednotka HFS SOMATI SYSTÉM.

Příloha P17 – Čerpací stanoviště na Dřevnici.

PŘÍLOHA P1: SLOŽKY IZS [zdroj: Modul G]

PŘÍLOHA P2: ÚROVNĚ ŘÍZENÍ IZS V KRAJI [zdroj: Modul G]

PŘÍLOHA P3: TECHNIKA HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE [zdroj: hzscr.cz]

CAS 20/3500/210-S2T, Scania P440, PZL 101, 3Z47797

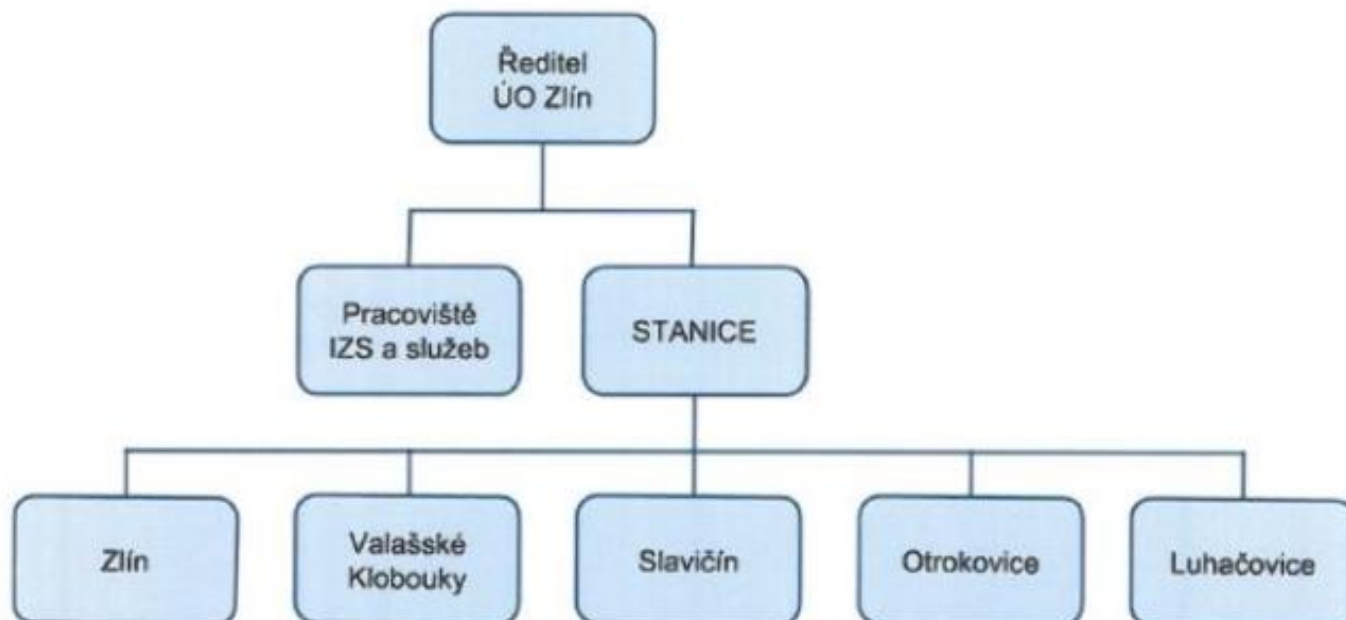
AZ 40-S1Z, Scania, PZL 103, 7Z0 6118

BUS-S1Z, Irisbus, PZL 148, 4Z9 1789

Nakladač, Bobcat S 650, Z01 7575

**PŘÍLOHA P4: SCHÉMA ORGANIZAČNÍ STRUKTURY ÚZEMNÍHO
ODBORU ZLÍN [zdroj: hzscr.cz]**

**PŘÍLOHA P5: POVODEŇ 1997 ZLÍN/OTROKOVICE – LETECKÉ
SNÍMKY [zdroj: idnes.cz]**

PŘÍLOHA P6: POVODEŇ 2006 ZLÍNSKÝ KRAJ – LETECKÉ SNÍMKY

[zdroj: Valašský deník]

PŘÍLOHA P7: POVODEŇ 2010 ZLÍNSKÝ KRAJ – LETECKÉ SNÍMKY

[zdroj: zpráva – Povodeň 2010]

PŘÍLOHA P8: ROZHODNUTÍ HEJTMANA ZLÍNSKÉHO KRAJE Č. 1 O VYHLÁŠENÍ STAVU NEBEZPEČÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI 2010

ROZHODNUTÍ

hejtmana Zlínského kraje ze dne 18. května 2010

č. 1/2010

o vyhlášení stavu nebezpečí.

V souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění a § 61 odst. 3 písm. h) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) v platném znění vyhláší pro vymezenou část území Zlínského kraje

STAV NEBEZPEČÍ

z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se 3. stupňů povodňové aktivity na řece Moravě a Bečvě a jejich přítocích, reálné hrozbě sesuvů, ohrožení velkého území Zlínského kraje s vyhlášeným 3. stupněm povodňové aktivity, v důsledku nedokančených protipovodňových opatření ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště a v důsledku nepříznivé meteorologické předpovědi

na dobu od 18. května 2010 od 14:30 do 24. května 2010 do 24:00 hodin.

Čl. 1

Vymezené území

Stav nebezpečí vyhláší pro území Zlínského kraje vymezené správním obvodem obcí s rozšířenou působností Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Kroměříž, Otrokovice, Uherské Hradiště.

Čl. 2

Krizová opatření

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení stanovují tato krizová opatření a jejich rozsah:

1. Provedení evakuace osob z prostorů ohrožených povodněmi.
2. Zajištění nouzového ubytování obyvatelstva.
3. Zajištění ochrany evakuovaného území.
4. Bezodkladné provádění staveb, stavební práce, terénní úpravy nebo odstranění staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
5. Pravidelné informování a varování obyvatelstva na ohroženém území.
6. Podle § 30 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám všem hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl. 3

Účinnost

Z důvodu naléhavého obecného zájmu spočívajícího v potřebě neodkladně odvrátit ohrožení životů, zdraví a majetku způsobené krizovou situací nabývá toto rozhodnutí účinnosti okamžikem vyhlášení krizového stavu dne 18. května 2010 od 14:30 hodin.

MVDr. Stanislav Mišák
hejtman Zlínského kraje

PŘÍLOHA P9: ROZHODNUTÍ HEJTMANA ZLÍNSKÉHO KRAJE Č. 3 O VYHLÁŠENÍ STAVU NEBEZPEČÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI 2010

ROZHODNUTÍ

hejtmána Zlínského kraje ze dne 2. června 2010

č. 3/2010

o vyhlášení stavu nebezpečí.

V souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění vyhláší pro území Zlínského kraje

STAV NEBEZPEČÍ

z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se dlouhotrvajících dešťových srážek, vysoké úrovni spodní vody, vyhlášení 2. a 3. stupňů povodňové aktivity na většině toků ve Zlínském kraji, reálné hrozbě zaplavení značného území Zlínského kraje, nebezpečí přelítí neregulovatelných vodních nádrží, hrozbě sesuvů a nepříznivé meteorologické předpovědi

na dobu od 2. června 2010 do 13. června 2010 do 24. 00 hodin.

Čl. 1

Vymezené území

Stav nebezpečí vyhláší pro území celého Zlínského kraje.

Čl. 2

Krizová opatření

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení stanovují tato krizová opatření a jejich rozsah:

1. Provedení evakuace osob z prostorů ohrožených povodněmi.
2. Zajištění nouzového ubytování obyvatelstva.
3. Zajištění ochrany evakuovaného území.
4. Bezodkladné provádění staveb, stavební práce, terénní úpravy nebo odstranění staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
5. Pravidelné informování a varování obyvatelstva na ohroženém území.
6. Podle §30 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám všem hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl. 3

Účinnost

Z důvodu naléhavého obecného zájmu spočívajícího v potřebě neodkladně odvrátit ohrožení životů, zdraví a majetku způsobené krizovou situací nabývá toto rozhodnutí účinnosti okamžikem vyhlášení krizového stavu dne 2. června 2010 od 8.30. hod

MVDr. Stanislav Mišák
hejtman Zlínského kraje

**PŘÍLOHA P10: LETÁK – OCHRANA PŘED, PŘI A PO POVODNI –
JAK SE CHOvat [zdroj: hzs.cz]**

OCHRANA PŘED POVODNĚMI

Ochranu dělíme na preventivní opatření, bezprostřední ochranu před živlem a opatření po povodni. Prevence je plánovaná činnost, do níž spadá zpracování povodňových plánů, stanovení zátopových území a jejich vyklízení, příprava účastníků povodňové ochrany.

Před povodní

- vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou
- připravte si pytle s pískem na utěsnění nízko položených dveří a oken
- připravte si potraviny a pitnou vodu na 2-3 dny
- vlastníte-li automobil, připravte jej k použití
- připravte se na evakuaci zvířat
- upevněte věci, které by mohla odnést voda
- připravte si evakuační zavazadlo

Při povodni

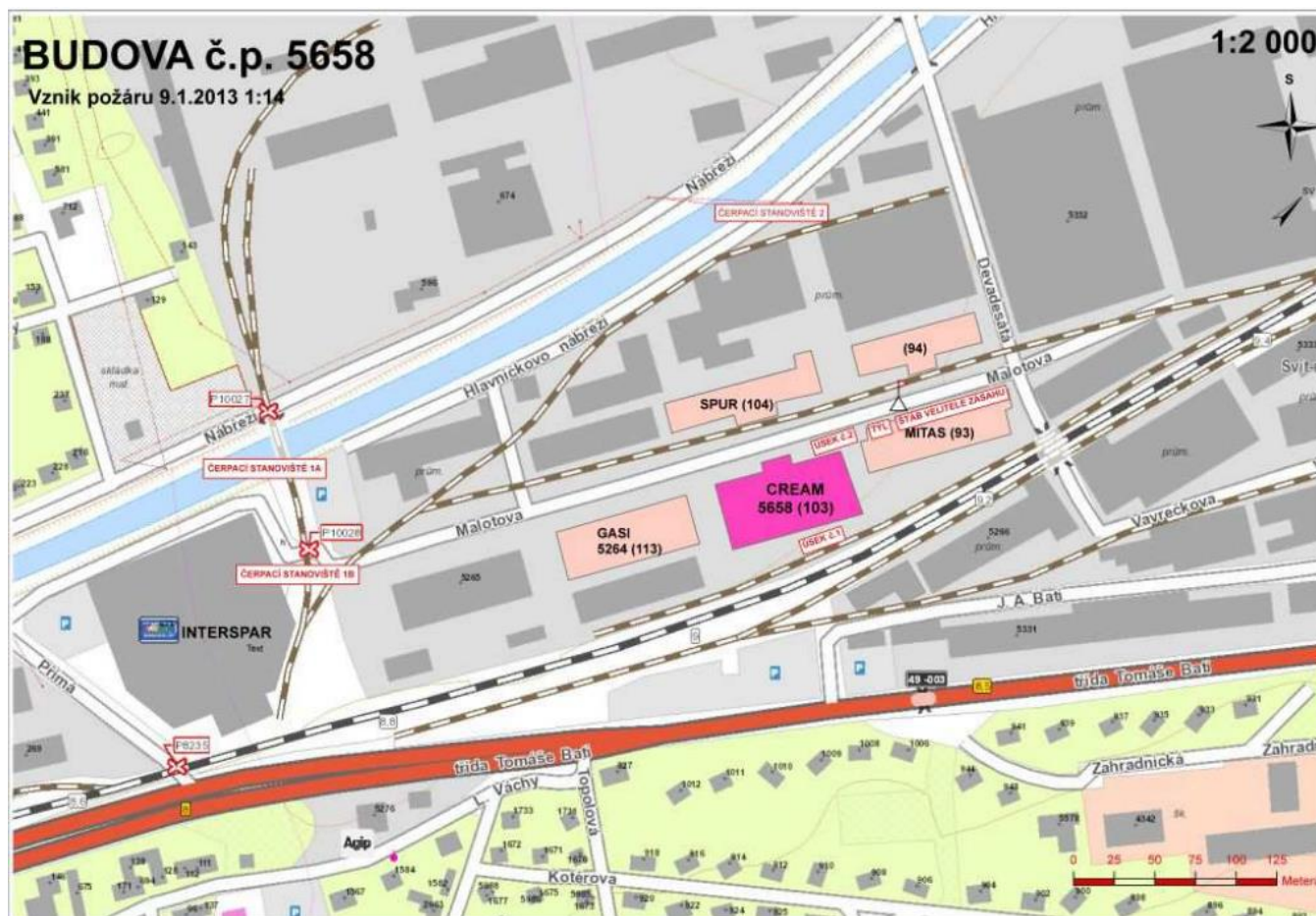
- opusťte ohrožený prostor
- v případě evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu ,domu
- je-li dostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou

Po povodni

- nechte si zkontrolovat stav obydlí (statická narušenost,obyvatelnost), rozvody energií(plyn, elektrická energie apod.), stav kanalizace a rozvodů vody
- zlikvidujte uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou,podle pokynů hygienika
- informujte se o místech humanitární pomoci
- kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod

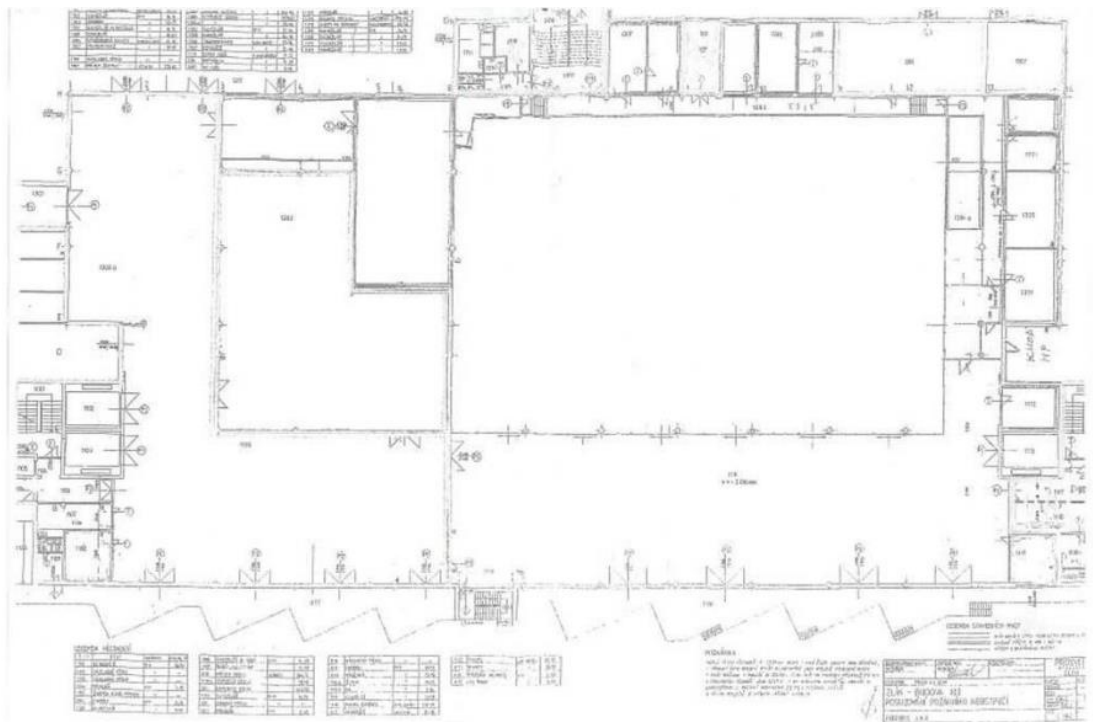
PŘÍLOHA P11: MAPA BUDOVY Č. 103 Č.P. 5658 V MĚŘÍTKU 1: 2 000

[zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

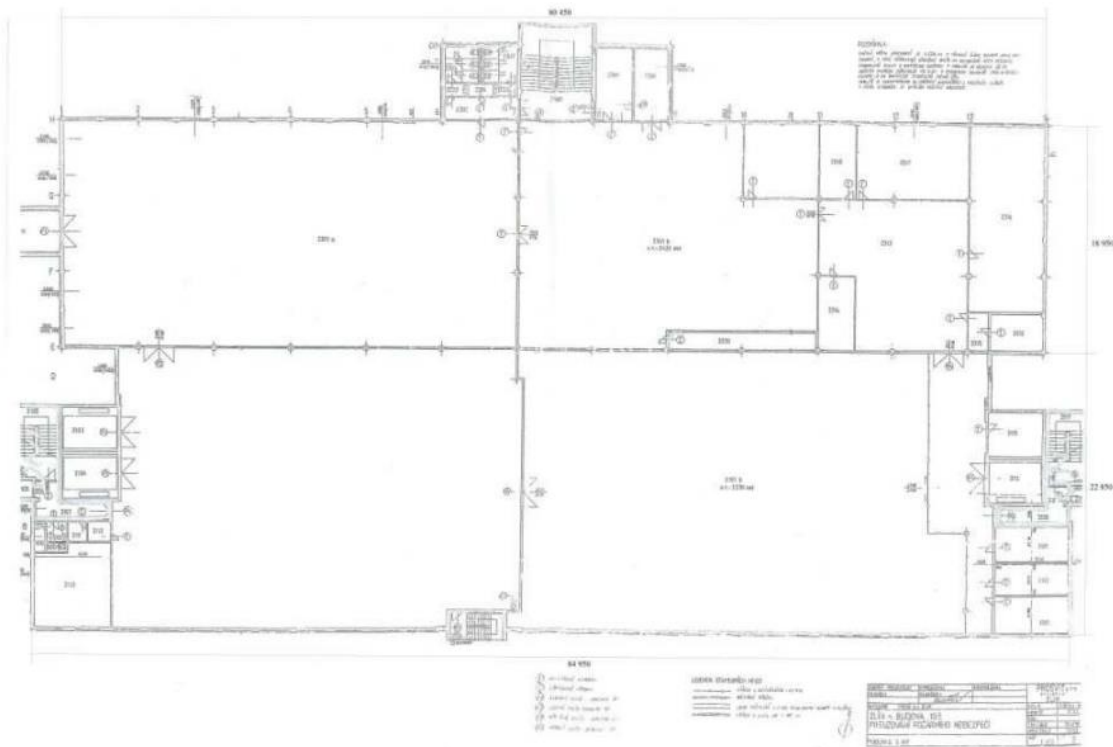

PŘÍLOHA P12: STAVEBNÍ VÝKRES 1. A 2. NADZEMNÍHO PODLAŽÍ

103. BUDOVY [zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

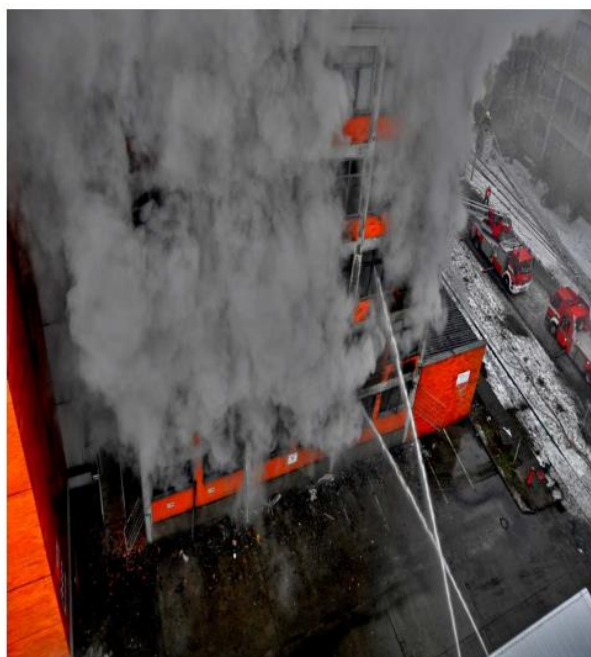
Stavební výkres 1 NP

Stavební výkres 2 NP

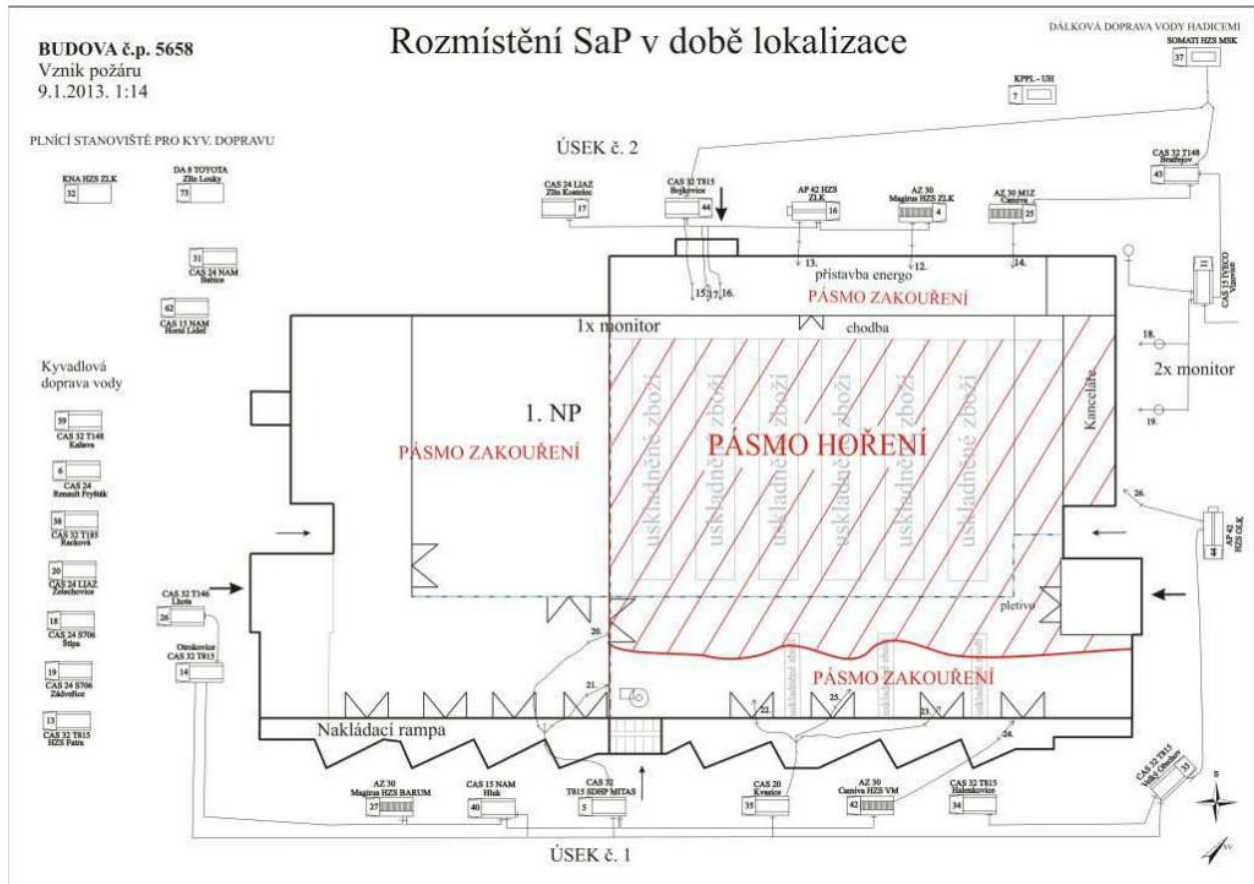
PŘÍLOHA P13: FOTKY ZE ZÁSAHU UVNITŘ I VENKU 103. BUDOVY

[zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

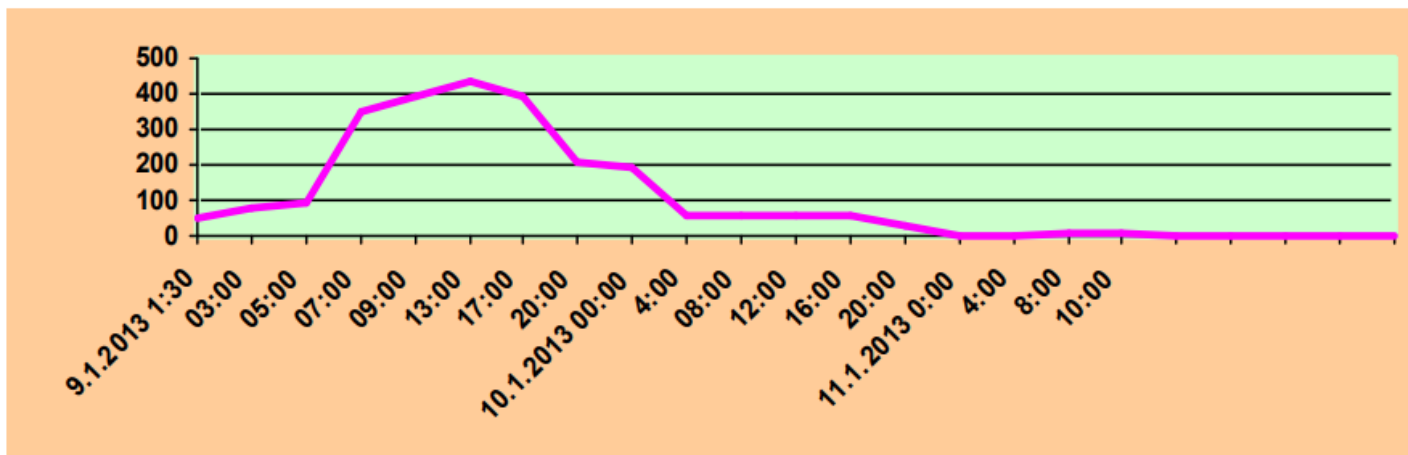

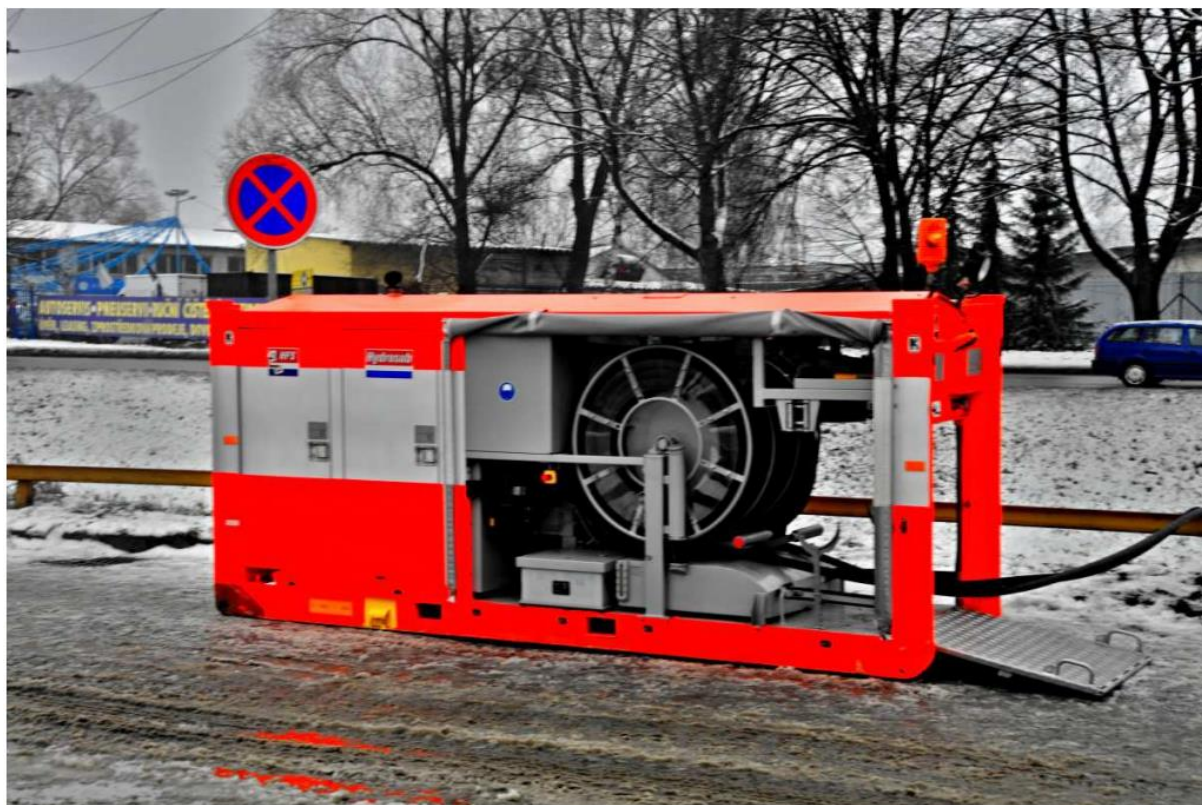
PŘÍLOHA P14: ROZMÍSTĚNÍ SaP [zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

**PŘÍLOHA P15: GRAF DODÁVKY HASEBNÍ LÁTKY NA HAŠENÍ
POŽÁRU 103. BUDOVY – m³/hodinu [zdroj: zpráva – požár 103. budovy]**

PŘÍLOHA P16: ČERPACÍ JEDNOTKA HFS SOMATI SYSTÉM [zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

PŘÍLOHA P17: ČERPACÍ STANOVIŠTĚ NA DŘEVNICI [zdroj: zpráva – požár 103. budovy]

